

(37)

Oblander 2

Analyseprotokoll

Ytring	Parafrase (parentes rundt når det dreier seg om ren oversettelse)	Topos	Toposgruppe
1. Kvinner, barn og arbeid i Sverige 1850–1993//	Publikasjonen omhandler kvinners og barns situasjon og særskilt deres forhold til arbeid, i perioden fra 1850 til 1993, året før publikasjonen gis ut.	Det er fruktbart å se kvinner, barn og arbeid i sammenheng i nyere historie.	LH1 ☀- FORTELLINGEN
2. Ann-Sofie Ohlander///...	---	e Jeg er kvinne.	Eb2 KVINNE
3. Rapport för FN:s konferens om Befolkning och utveckling i Kairo 1994	Publikasjonen er en bestilt rapport til FNs befolknings- og utviklingskonferanse i Kairo i 1994.	Den svenske staten har bestilt Teksten i forbindelse med FNs store konferanse om Befolkning og utvikling 94.	LS4 LOOK TO SWEDEN
4. SOU 1994:38	Publikasjonen inngår i den statlige, offentlige utredningsserien.	Teksten inngår i den statsautoriserte serien Statens offentlige utredninger (SOU).	Ed1 STATSAUTORISERT
5. [Logo] Statens offentlige utredninger	"	"	"
6. 1994:38	"	"	"
7. Utrikesdepartementet	Det svenske utenriksdepartementet står ansvarlig for utgivelsen	Det svenske utenriksdepartementet har bestilt Teksten i forbindelse med FNs store konferanse om Befolkning og utvikling 94.	"
8. Kvinner, barn og arbeid i Sverige 1850–1993//	[Som 1]	Det er fruktbart å se kvinner, barn og arbeid i sammenheng i nyere historie.	LH1 ☀- FORTELLINGEN
9. Betänkande av Svenska National-	Den svenske nasjonalkomiteen for FN-	Den svenske Nasjonalkomiteen for FNs store	Ed1 STATSAUTORISERT

kommittén för FN:s konferens om Befolkning och utveckling	konferansen står ansvarlig for utgivelsen.	konferanse om Befolkning og utvikling 94 stiller seg bak Teksten.	LS4 LOOK TO SWEDEN
10. Stockholm 1994	---	Teksten er publisert samme år som FNs store konferanse om Befolkning og utvikling 94.	"
11. Omslagsbilden: <i>Bambo Aripana</i>	Omslagsillustrasjonen har den eksotiske tittelen Bambo Aripana	Avsenderen generelt, og Ohlander spesielt, er globalt innstilt og har et ydmykt forhold til ikke-vestlig kultur.	Eb1 GLOBALT INNSTILT
<i>12. Dette er ett mycket spritt flätmönster</i>	Omslagsillustrasjonen viser et (meget spredt flettemønster)	"	"
<i>13. som symbolisk framställer kosmos som en bambudunge,</i>	Flettemønsteret (framstiller symbolsk kosmos som en bambus-dyng)	"	"
<i>14. en bild av hur fruktsamheten och familjens liv växer upp kring förfäderna</i>	Omslagsillustrasjonen gir (et bilde av hvordan fruktbarheten og familiens liv vokser opp omkring forfedrene)	I hele verden finnes en tildels glemt kunnskap om den historiske betydningen av familiens liv. Vi må ikke glemme at fruktbarheten, reproduksjonen, er selve grunnlaget for alt liv!	LHT5 GLOBALE FELLESTREKK P2 BARN ER GRUNNLAGET!
<i>15. som en bambuklump kring det första skottet.</i>	Familiens liv vokser (som en bambusklump omkring det første skuddet), altså urforfedrene.	" (alle 3 topoi)	Eb1 GLOBALT INNSTILT LHT5 GLOBALE FELLESTREKK P2 BARN ER GRUNNLAGET!
<i>16. (ur "The art of Mithila. Ceremonial paintings from an ancient kingdom" av Yves Véquaud.</i>	Illustrasjonen er hentet fra et verk som gjengir seremonielle bilder fra det antikke kongedømmet Mithila.	Avsenderen generelt, og Ohlander spesielt, er globalt innstilt.	Eb1 GLOBALT INNSTILT
<i>17. Thames and Hudson 1977).</i>	Verket illustrasjonen er hentet fra er gitt ut på et britisk eller amerikansk forlag.	Jeg er elskverdig overfor mine lesere, leseren kan selv kontrollere.	Ec1 ELSKVERDIG HENV
18. Förord	Her er utgiverens forord	Den svenske Nasjoalkomiteen for FNs store konferanse om Befolkning og utvikling 94 stiller seg bak Teksten.	Ed1 STATSAUTORISERT

19. Jorden opplever en befolkningsøkning snabbare och mer omfattande än någon gång tidigare i historien.	Publikasjonen må ses i sammenheng med den historisk helt unike befolkningsøkning på Jorda.	Den enorme, globale befolkningsøkningen er historisk unik. Jordas befolkningsutvikling er i dag dramatisk!	Ed2 FN-BEKYMRING P1 KRITISK FOR JORDA!
20. Dette skjer i en tid når også nuvarende produktions- og konsumtionsmønstre tår kraftigt på jordens ressurser.	Befolkningsøkningen skjer i en tid hvor (produksjons- og forbruksmønstre tærer kraftig på jordas ressurser.)	Den globale befolkningsøkningen må ses i sammenheng med det globale produktions- og forbruksmønstrets tæring på jordas ressurser. Den dramatiske befolkningsutviklingen blir enda alvorligere ved at vi driver rovdrift på jordas ressurser!	" (begge toposgrupper)
21. Samtidig økar klyftorna drastisk mellan de rikaste och de fattigaste skikten av jordens befolkning./	Samtidig med befolkningsøkningen og tæringen på jordas ressurser (øker kløftene drastisk mellom de rikeste og de fattigste skiktene av jordas befolkning)	Den globale befolkningsøkningen må ses i sammenheng med både det globale produktions- og forbruksmønstrets tæring på jordas ressurser og en økende kløft mellom de fattigste og de rikeste. Mens befolkningen øker dramatisk, økes velstandskløften drastisk!	" (begge toposgrupper)
22. Inför detta perspektiv ordnar FN en internationell konferens 1994 om Befolkning och utveckling.	Det er innenfor perspektivet av historisk unik befolkningsøkning, global tæring på ressursene og drastisk økning av forskjellene mellom fattige og rike at FN arrangerer konferanse om Befolkning og utvikling i år.	FN ser det slik at den globale befolkningsøkningen må ses i sammenheng med både det globale produktions- og forbruksmønstrets tæring på jordas ressurser og en økende kløft mellom de fattigste og de rikeste.	Ed2 FN-BEKYMRING
23. Den svenska regeringen har tillsatt en särskild Nationalkommitté	---	Utgiveren av Teksten har autorisasjon fra Regjeringen.	Ed1 STATSAUTORISERT
24. för att förbereda det svenska deltagandet i konferensen.	---	Utgiveren av Teksten er ansvarlig for Sveriges deltakelse i FNs konferanse om befolkning og utvikling 94.	"
25. Denna skrift är en av dem som kommittén beställde som	Denne publikasjonen er bestilt av den svenske nasjonalkomiteen for	Teksten er bestilt av den regjeringsautoriserete utgiveren.	"

ett led i sitt arbete.	Kairo-konferansen.		
26. Syftet med skrifterna är att belysa Sveriges erfarenheter på några områden	Hensikten med skrifterne, dette er altså bare ett av flere, (er å belyse Sveriges erfaringer på noen områder.)	Teksten inngår som én av flere i en serie som er laget på statlig bestilling. Serien som Teksten inngår i skal belyse noen svenske erfaringer.	" LS4 LOOK TO SWEDEN LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
27. som kanskje även kan ha ett visst internasjonellt interesse.	Det er mulig at de svenske erfaringene til og med kan ha en viss internasjonal interesse.	De svenske erfaringene som serien belyser har internasjonal interesse. ÷ De svenske erfaringene som serien belyser kan muligens ha en viss internasjonal interesse.	" (begge toposgrupper)
28. Vi är medvetna om att varje land har sina egna historiska och kulturella betingelser.	Vi er oss bevisst (at hvert enkelt land har sine egne historiske og kulturelle forutsetninger).	Utgiveren er seg bevisst at hvert enkelt land har sine egne historiske og kulturelle forutsetninger.	LS4.1 IKKE KOPIÉR S
29. Det som går i ett land och vid en bestämd tid i dess utveckling är sällan något som det är möjligt att upprepa någon annanstans.	(Det som går an i ett land og i en bestemt tidsperiode i dets utvikling er det sjelden mulig å gjenta noe annet sted.)	÷ Utgiveren er seg bevisst at det ikke er mulig å kopiere historiske suksesser fra et annet land. Utgiveren er seg bevisst at det bare sjelden er mulig å kopiere historiske suksesser fra et annet land.	LS4.1 SUKSESSER KAN SJELDEN KOPIERES
30. Ändå tror vi att det finns ett visst värde i att presentera studier av fall från skilda delar av världen.	(Likevel tror) vi, nasjonalkomiteen, (at det er av en viss verdi å presentere studier av eksempler fra ulike deler av verden.)	Selv om utgiveren er seg bevisst a) umuligheten av, b) den begrensede muligheten for å kopiere historiske suksesser fra et land til et annet, mener utgiveren det er av en viss verdi å presentere studier av enkelttilfeller.	LS4 LOOK TO SWEDEN LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
31. Vi vill se dessa skrifter som ett bidrag till en sådan internasjonell debatt	Vi ser altså disse skrifterne som bidrag til en internasjonal debatt.	Utgiveren har bestilt og publiserer serien for å bidra til en internasjonal debatt med utgangspunkt i studier av enkelttilfeller.	LS4 LOOK TO SWEDEN

32. om vad som utgör och främjar mänsklig utveckling och livskvalitet./	Den internasjonale debatten vi ønsker å bidra til gjelder (hva som utgjør og fremmer menneskelig utvikling og livskvalitet.)	Utgiveren ønsker å bidra til en internasjonal debatt om hva som utgjør og fremmer menneskelig utvikling og livskvalitet. Sverige tilbyr et viktig bidrag til en global debatt om menneskelig utvikling og livskvalitet.	"
33. Nationalkommittén ställer sig som oppdragsgivare bakom författarnas redovisningar i stort,	Nasjonalkomiteen stiller seg som oppdragsgiver bak forfatterens redegjørelser i det store og det hele.	Den svenske Nasjonal-komiteen for FNs store konferanse om Befolkning og utvikling 94 stiller seg i hovedsak bak Tekstens redegjørelser.	Ed1 STATSAUTORISERT
34. men ansvaret för skrifterna - sakopp-gifter, värderingar, uttryckssätt, disposition och innehåll - ligger helt hos författarna./	Selv om nasjonalkomiteen stiller seg bak forfatterens redegjørelser i stort, ligger ansvaret for skriftene – saksopplysninger, vurderinger, disposisjon og innhold – helt hos forfatterne.	Den svenske Nasjonal-komiteen for FNs store konferanse om Befolkning og utvikling 94 har ikke ansvar for Tekstens saksopplysninger, vurderinger, disposisjon og innhold.	Ed 3 STATSTILLIT
35. Jag hoppas att skrifterna ska vara till nytta och nöje;	(Jeg håper skriftene vil bli til nytte og glede)	Utgiveren håper seriens tekster vil være både til nytte og glede.	Ec2 ELSKVERDIG
36. de är tänkta att vara lättlästa och kännas angelägna.	Skriftene (er tenkt å være lettleste og) vi ønsker at de skal føles vesentlige.	Utgiveren har ønsket at seriens tekster skal være lettleste og oppleves som vesentlige.	Ec2 ELSKVERDIG
37. Komittén riktar ett varmt tack till författarna	(Komiteen retter med dette en varm takk til forfatterne.)	Utgiveren er takknemlig overfor seriens forfattere.	Ed 3 STATSTILLIT
38. för det engagemang och arbete de har ägnat åt sitt uppdrag.//	Forfatterne av de ulike skriftene skal takkes (for det engasjementet) de har vist og den innsatsen de har utført for dette oppdraget.	Utgiveren vil anerkjenne seriens forfattere for deres engasjement og innsats i oppdraget.	Eb4 ENGASJERT
39. Alf T Samuelsson Statssekreterare,	ATS er politiker, p.t. statssekretær.	Utgiveren er representert ved Nasjonalkomiteens leder, en relativt høytstående politiker.	Ed1 STATSAUTORISERT
40. ordförande i Nationalkommittén för FN:s konferens om Befolkning och utveckling	ATS er leder i Nasjonal-komiteen (for FNs konferanse om Befolkning og utvikling)	"	"

41. För synpunkter och upplysningar tackar jag varmt den svenska nationalkommittens medlemmar	Jeg, forfatteren av heftet, takker den svenske nasjonalkomiteen varmt for synpunkter og opplysninger.	Ohlander er takknemlig overfor oppdrags- og utgiveren.	Ed 3 STATSTILLIT
		Ohlander har mottatt synpunkter og opplysninger fra Nasjonalkomiteens medlemmer.	Eb3 TVERRFAGLIG PERSONKONTAKT
42. samt Louise Drangel, Socialdepartementet, Birgitta Hedman, Statistiska Centralbyrån, Mikael Hammarskjöld, Sociologiska instituttionen, Lunds universitet och Agneta Emanuelsson, Thomas Nilsson och John Rogers vid Historiska instituttionen, Uppsala universitet.///	Jeg, forfatteren, vil også rette en varm takk til en kvinne i Sosialdepartementet, en kvinne i Statistiska Centralbyrån, til en mann ved Sosiologiska instituttionen ved Lunds universitet og til en kvinne og to menn ved Historiska instituttionen ved Uppsala universitet.	Ohlander er takknemlig overfor og har mottatt synpunkter og opplysninger fra en rekke ikke titulerte personer innen forskning og forvaltning.	Eb3 TVERRFAGLIG PERSONKONTAKT
43. Ann-Sofie Ohlander	---	Forfatteren (jeg) er kvinne.	Eb2 KVINNE
44. Inledning///	---	En rapport bør ha en klargjørende innledning.	Ec2 ELSKVERDIG
45. Arbeite, barn og politiskt inflytande///	Det er en sammenheng mellom arbeid, barn og politisk innflytelse.	Det er en sammenheng mellom arbeid, barn og politisk innflytelse.	LV5 \$+POL+§ FRIGJØR
46. Svenska kvinnor har den högsta förvärvsfrekvensen i Europa.	(Svenske kvinner har høyest yrkesaktivitet i Europa.)	---	LHF III.20 S: MØDRE I JOBB
		Svenske kvinner er de mest yrkesaktive i hele Europa!	!
47. Samtidigt föder de fler barn än kvinnorna i flera andra europeiska industriländer.	Selv med Europas høyeste yrkesaktivitet föder svenske kvinner flere barn enn kvinner i flere andre europeiske industriland.	Tross sin høye yrkesaktivitet föder svenske kvinner flere barn enn i mange andre i-land.	"
		Høy yrkesaktivitet er intet hinder for svenske mødre!	!
48. De svenska kvinnorna har god hälsa och når hög ålder.	Det overveiende flertall av svenske kvinner har god helse og oppnår høy alder.	---	LS2 ♀+BARN HAR DET BRA
		Det overveiende flertall av svenske kvinner har god helse og oppnår høy alder.	
49. Deras medellivslängd är vid födelsen 81 år./	---	Det overveiende flertall av svenske kvinner har god helse og oppnår høy alder.	"
50. Svenska kvinnor har också en påtaglig del i den politiska	(Svenske kvinner har også en) påfallende stor andel i den politiske	Svenske kvinner har betydelig politisk makt.	LHF III.6 POL. MEKTIGE ♀

makten.	makten.		
51. En tredjedel av den svenska riksdagens ledamöter är för närvarande kvinnor,	For tiden er en tredel av riksdagsrepresentantene kvinner.	"	"
52. og kvinner er også väl representerte i regjeringen,	Det er en betydelig andel kvinner i regjeringen. Kvinner inntar viktige poster i dagens regjering.	"	
53. bl a som utrikes-, finans- og justitiedministrar./	Vi finner kvinner bl.a. i postene som utenriksfinans- og justisministre.	"	
54. Också de svenska barnen har det bra.	Også det overveiende flertallet av svenske barn har det bra.	De aller fleste svenske barn har god livskvalitet. Svenske barn har det bra!	LS2 ♀+BARN HAR DET BRA P17 SVENSKE BARN HAR DET BRA!
55. De är till allt övervägande del planerade och efterlängta av sina föräldrar.	Den overveiende andel av svenske barn (er planlagte og etterlengtet av sine foreldre.)	De aller fleste svenske barn er resultat av familieplanlegging. Et mål på barns livskvalitet er om de er etterlengtet av sine foreldre som resultat av familieplanlegging. Svenske barn er etterlengtet av sine foreldre!	P17 SVENSKE BARN HAR DET BRA! LHF III.10.1 BARNA ER ØNSKET !
56. Rådgivning om familjeplanering og preventivteknik är lättillgängliga i Sverige	Det er lett å få adgang til familieplanleggingsrådgivning og til prevensjonsteknikk i Sverige.	Det er lagt meget godt til rette for familieplanlegging i Sverige.	LHF III.10 OPTIMAL FAM.PLANL.
57. og aborterna är fria.	Det er fri abort i Sverige.	" Fri abort er uttrykk for at det er lagt meget godt til rette for familieplanlegging.	"
58. Barnen får god omvårdnad.	Det overveiende flertallet av svenske barn får god omsorg.	De aller fleste svenske barn får god omsorg.	LS2 ♀+BARN HAR DET BRA
59. Spädbarnsdödligheten tillhör de lägsta i världen.////	Spedbarnsdødeligheten i Sverige er blant verdens laveste.	---	LHF III.15 LAV SPEDBARNSDØD
60. Ett i-landsperspektiv//	Vi skal nå innta et industrilandsperspektiv.	Spørsmålet om de svenske historiske erfaringene kan behandles i et i-lands-perspektiv.	LS4 LOOK TO SWEDEN

61. För svenska kvinnor och män idag är tydligen barn och föräldraskap mycket viktiga.	Det er helt tydelig at barn og det å være foreldre er meget viktig for det overveiende flertall av svenske kvinner og menn av i dag.	Det å ha barn og å være foreldre er idag svært viktig for svenske kvinner og menn.	LHF III.19 SVENSKER VIL HA BARN
		For svensker er det viktig å være foreldre!	P20 SVENSKER VIL HA BARN!
62. Kanske har de svenska kvinnorna också i ovanligt hög grad trygghet och frihet att få de barn de önskar?/	---	Svenske kvinner er relativt sett meget trygge og frie til å få de barna de ønsker.	LHF III.13 ♀-TRYGGHET FOR BARN
63. Sverige är ett rikt land.	---	Sverige er et rikt land.	LHF III.20 S: MØDRE I JOBB
64. Men det finns i Europa och världen rikare länder,	Selv om Sverige er rikt, finnes det rikere land både i Europa og ellers i verden.	Sverige er ikke blant Europas aller rikeste land.	"
65. där nativiteten är avsevärt lägre än i Sverige,	Det finnes land som er rikere enn Sverige, men som likevel har betydelig lavere fødselshyppighet.	Flere av de rikeste landene har langt lavere fødselshyppighet enn Sverige.	LHM1 DEMOGRAFI
			LHF III.20 S: MØDRE I JOBB
66. så låg att det ses som ett problem.	Det finnes land som er rikere enn Sverige hvor fødselshyppigheten er så lav at det blir sett på som et problem.	Flere av de rikeste landene har så lav fødselshyppighet at det er anerkjent som et problem.	" (begge toposgrupper)
67. Också i Sverige var för ettpar decennier sedan nativiteten relativt låg.	For etpar tiår siden var fødselshyppigheten relativt lav også i Sverige.	Også Sverige har for ikke lenge siden slitt med for lav fødselshyppighet.	" (begge toposgrupper)
68. Det tycks därmed inte finnas något självklart samband mellan ett lands rikedom och dess nativitetensnivå.	I betraktning av vår sammenlikning mellom rikdom og fødselshyppighet synes det ikke å være noen selvsagt årsakssammenheng mellom et lands rikdom og dets fødselshyppighet.	Det er ingen selvsagt sammenheng mellom et lands rikdom og dets fødselshyppighet.	LHM1 DEMOGRAFI
			LHF III.21 KONKLUSJON
69. Detta skulle kunna bero på att barn inte uppskattas lika högt överallt.	En grunn til at det ikke er noen selvsagt sammenheng mellom et lands rikdom og fødselshyppighet kan tenkes å være at barn ikke verdesettes like høyt overalt.	Når et svært rikt land sliter med lav fødselshyppighet, betyr det at barna ikke settes tilstrekkelig pris på i disse landene.	LHF III.21 KONKLUSJON
			LS3 ANDRE ♥ BARN MINDRE
70. Men man kan också ställa frågan	I tillegg til momentet ”verdsetting av barn”	Det er nødvendig å spørre om hvorvidt et	LHF III.21 KONKLUSJON

om ett lands rikedom automatiskt leder till förhållanden där det är lätt för dess invånare att få och ha barn./	kan man stille spørsmålet om hvorvidt et lands rikdom automatisk leder til forhold som gjør det lett å få og å ha barn.	lands rikdom automatisk leder til forhold som gjør det lett å få og å ha barn.	
71. Sverige uppvisar hög förvärvsfrekvens för kvinnor	Sverige har høy yrkesbeskjeftigelsesgrad for kvinner.	Sverige har høy yrkesbeskjeftigelsesgrad for kvinner.	LHF III.20 S: MØDRE I JOBB
72. och samtidigt hög nativitet för europeiska förhållanden.	Sverige har både høy yrkesbeskjeftigelsesgrad for kvinner og høy fødselshyppighet i europeisk målestokk.	---	LHF III.20 S: MØDRE I JOBB LHM1 DEMOGRAFI
73. Men borde inte låg förvärvsfrekvens och därmed hög andel obetalt arbete i hemmet för kvinnor ge högre nativitet?/	Burde ikke lav yrkesbeskjeftigelsesgrad og dermed høy andel av ubetalt arbeid i hjemmet gi høyere fødselshyppighet?	Det er ikke tilfelle at lav yrkesbeskjeftigelsesgrad for kvinner gir større fødselshyppighet.	LHM1 DEMOGRAFI LHF III.21 KONKLUSJON
74. Så tycks inte vara fallet.	Lav yrkesbeskjeftigelsesgrad og dermed høy andel av ubetalt arbeid i hjemmet gir ikke nødvendigvis høyere fødselshyppighet.	"	" (begge toposgrupper)
75. I västra delen av Tyskland, i Holland, Italien och Spanien är kvinnors förvärvsfrekvens låg jämfört med Sverige.	---	Sverige har høyere yrkesbeskjeftigelsesgrad for kvinner enn flere mektige land i Vest-Europa.	" (begge toposgrupper)
76. De tyska, italienska, spanska och holländska kvinnorna föder betydligt färre barn än de svenska.	---	Også med lavere yrkesbeskjeftigelsesgrad föder kvinnene i flere mektige land i Vest-Europa færre barn enn de svenske.	" (begge toposgrupper)
77. Detta ger upphov till frågan om det finns ett samband mellan kvinnors förvärvsfrekvens och deras barnantal överhuvudtaget.////	Opplysningene vi har gitt ovenfor reiser spørsmålet om det overhodet er noen sammenheng mellom kvinners yrkesbeskjeftigelsesgrad og deres barneantall.	Det er grunn til å stille spørsmål ved om det overhodet er noen sammenheng mellom yrkesbeskjeftigelsesgrad og kvinners barneantall.	" (begge toposgrupper)
78. Ett utvecklingsperspektiv///	Vi skal nå anlegge et utviklingsperspektiv Vi skal nå anlegge et utviklingslandsperspektiv	Spørsmålet om de svenske historiske erfaringene kan behandles i et u-lands-perspektiv.	LS4 LOOK TO SWEDEN

79. Jämför man där- emot den svenska na- tiviteten idag med många av världens utvecklingsländer	En sammenlikning mellom svensk fødsel- shyppighet av i dag med mange av verdens utviklingsland vil gi et annet resultat enn sammenlikningen vi har foretatt med indu- striland i Europa..	Sverige har langt lavere fødselshyppighet enn mange u-land.	LV4 INDUSTRI FRI- GJØR
80. framstår den som mycket låg.	Sammenliknet med mange u-land framstår fødselshyppigheten i Sverige som meget lav.	"	LHM1 DEMOGRAFI " (begge toposgrupper)
81. Det förefaller knappast troligt att det höga barnantalet i många utvecklings- länder idag genomgå- ende skulle motsvara kvinnornas önskemål om barn.	Det er neppe sannsyn- lig at det høye barnean- tallet i mange u-land gjennomgående skulle tilsvare kvinnenes ønsker om å få barn.	Det er neppe slik at kvinner i u-land får mange barn fordi de aktivt ønsker det.	LV8 ♀: NEI TIL MANGE BARN LHT5 GLOBALE FELLESTREKK LHT 7 UFRIE/FRIE, RASJONELLE AK- TØRER
82. Farliga förloss- ningar och en hög spädbarns- och bar- nadödlighet talar ett motsatt språk.	Farligere forløsninger og høy spedbarns- og barnedødelighet tyder på at det høye barnean- tallet i mange u-land gjennomgående ikke er uttrykk for kvinnenes ønsker om å få barn.	Farlige fødsler og høy dødelighet blant de minste vitner om at det neppe er slik at kvinner i u-land får mange barn fordi de aktivt ønsker det.	" (alle 3 toposgrupper)
83. När kvinnor i ut- vecklingsländerna med risk för sin egen och barnens hälsa fö- der långt fler barn än det finns en framtida försörjning för	Kvinner i u-landene føder med risiko for sin egen og barnas helse langt flere barn enn det finnes framtidig forsør- gelsesmulighet for.	Kvinner i u-landene føder med risiko for sin egen og barnas helse langt flere barn enn det finnes framtidig forsør- gelsesmulighet for.	" (begge toposgrupper)
84. måste man först ställa frågan om deras makt över sitt föräld- raskap.	Når kvinner i u-landene føder med risiko for sin egen og barnas helse langt flere barn enn det finnes framtidig forsør- gelsesmulighet for, må man stille spørsmålet om dette kan ha å gjøre med deres makt over sitt foreldreskap.	Når kvinner i u-landene føder mange barn selv om helserisikoen er stor og det er umulig å få på alle barna, har det med deres makt over eget foreldreskap å gjøre.	LV6 FORELDRESKAP LHT5 GLOBALE FELLESTREKK
85. Har de överhu- vudtaget möjlighet att välja?	Har u-landenes kvinner overhodet noen mulig- het til å velge?	Det er grunn til å tvile på om u-landskvinnene overhodet kan velge om de vil ha barn eller ikke.	LV8 ♀: NEI TIL MANGE BARN LHT5 GLOBALE FELLESTREKK

86. Hur skulle de välja om möjligheten fanns?///	Hvordan ville u-landenes kvinner valgt hvis de hadde muligheten?	" Hvis u-landskvinner fikk velge, ville de valgt å ha færre barn.	" (begge toposgrupper)
87. Sverige som historisk eksempel	Vi skal nå ta for oss Sverige som et historisk eksempel for å belyse de spørsmål og synspunkter vi har reist ovenfor.	÷ Her presenteres det tilfeldige eksemplet Sverige.	LS4 LOOK TO SWEDEN
		Her presenteres noen eksemplariske trekk ved Sveriges historie.	LS4 LOOK TO SWEDEN
88. Hög nativitet i u-länder och mycket låg nativitet i i-länder kan alltså båda vara problem.	Både høy fødselshyppighet i u-land og meget lav fødselshyppighet i i-land kan altså være et problem.	Både høy fødselshyppighet i u-land og det motsatte i i-land er et problem.	Ed2 FN-BEKYMRING
			LHM1 DEMOGRAFI
89. Men det verkar inte självklart vara ett lands fattigdom eller rikedom som bestämmer hur många barn som föds./	Men det later ikke til å være selvsagt at et lands fattigdom eller rikedom bestemmer hvor mange barn som fødes.	Det er neppe et lands rikdom som avgjør fødselshyppigheten.	"
			LHF III.21 KONKLUSJON
90. Hur ser problemet ut från svensk horisont?	---	Vi skal nå se problemet med antall barn, deres og mødrenes helse utfra svensk horisont.	LS4 LOOK TO SWEDEN
91. Sverige har under de senaste 150 åren genomgått en genomgripande förvandling.	---	Sverige har gått gjennom en gjennomgripende forvandling på 150 år.	LV4 INDUSTRI FRI-GJØR
			LHT1 KRONOUTVIKLING
			LH1 ☀-FORTELLINGEN
92. Utvecklingen kan sägas ha gått från en u-lands- till en i-landssituation.	Man kan si at Sverige i løpet av de siste 150 årene har gått fra en u-lands- til en i-landssituasjon.	Sveriges utvikling har gått fra seg fra u- til i-land på 150 år.	" (alle tre toposgrupper)
93. Från ett fattigt jordbruksland har Sverige förvandlats till en rik industristat	---	Sverige er på 150 år blitt forvandlet fra fattig jordbruksland til rik industristat.	" (alle tre toposgrupper)
		Sverige har prestert å forandre seg fra lutfattig til rik på 150 år!	P11 FANTASTISK SVENSK UTVIKLING!
94. med hög levnadsstandard.	Sverige er blitt forvandlet fra et fattig jordbruksland til en rik industristat med høy levestandard.	Sverige har i dag høy levestandard.	LV4 INDUSTRI FRI-GJØR
			LHT1 KRONOUTVIKLING
			LH1 ☀-FORTELLINGEN

95. Från ett gammaldags hierarkiskt ståndssamhälle har det övergått till en modern parlamentarisk demokrati.	Sverige har gått över fra å være et gammeldags, hierarkisk standssamfunn til et moderne parlamentarisk demokrati.	Sverige har forandret seg fra standssamfunn til moderne parlamentarisk demokrati på 150 år.	" (alle tre toposgrupper)
		Sverige har prestert å forandre seg til moderne demokrati på 150 år!	P11 FANTASTISK SVENSK UTVIKLING!
96. Samtidig har under denna tid kvinnornas ställning radikalt förbättrats	I løpet av de 150 årene med store forandringer har kvinnenes stilling blitt forbedret radikalt.	Samtidig med de siste 150 års forandring av Sverige er de svenske kvinnenes stilling blitt radikalt mye bedre.	LV4 INDUSTRI FRI-GJØR LHT1 KRONOUTVIKLING
		Sveriges kvinner har fått det radikalt mye bedre på 150 år!	LHT3 FORBEDRING LHM3 §+\$+POL FORKLARER
			P11 FANTASTISK SVENSK UTVIKLING!
97. från maktlöshet och beroende till självständighet och inflytande	Kvinnenes stilling er blitt forbedret fra maktløshet og avhengighet til selvstendighet og innflytelse.	Svenske kvinners situasjon har på 150 år endret seg fra maktløs avhengighet til selvstendighet og innflytelse.	LV4 INDUSTRI FRI-GJØR LHF III.14 ♀ SELVSTENDIGE LHT1 KRONOUTVIKLING LHM3 §+\$+POL FORKLARER
98. juridisk, økonomisk og politisk.	Svenske kvinners selvstendighet og innflytelse i dag er av juridisk, økonomisk og politisk art.	Svenske kvinners nåværende selvstendighet og innflytelse er juridisk, økonomisk og politisk.	" (alle 4 toposgrupper) LV5 §+POL+§ FRI-GJØR
99. För svenska barn har förbättringen varit ändå mycket större,	(For svenske barn har forbedringen vært enda mye større.)	For svenske barn har forbedringen vært enda mye større enn for kvinnene.	LV4 INDUSTRI FRI-GJØR LHT1 KRONOUTVIKLING
		Svenske barn har fått det enda mer radikalt mye bedre enn kvinnene de siste 150 år!	LS2 ♀+BARN HAR DET BRA LHT3 FORBEDRING
			P11 FANTASTISK SVENSK UTVIKLING!
100. alltifrån en radikal ökning i möjligheten att överhuvudtaget överleva	Den meget store forbedringen for svenske barn gjelder dels muligheten for overhodet å	---	LV4 INDUSTRI FRI-GJØR LHT1 KRONOUTVIKLING

	overleve.		LS2 ♀+BARN HAR DET BRA
			LHF III.15 LAV SPEDBARNSDØD
101. till stor fysisk och psykisk trygg- het./	Den meget store for- bedringen for svenske barn gjelder dels at de i dag nyter stor fysisk og psykisk trygghet.	---	LHT1 KRO- NOUTVIKLING
			LS2 ♀+BARN HAR DET BRA
			LHT3 FORBEDRING
102. I Sverige sked- de en dramatisk ned- gång i nativiteten från 1800-talets mitt och fram till 1930-talet.	(I Sverige foregikk det en dramatisk nedgang i fødselshyppigheten fra midt på 1800-tallet til 1930-tallet.)	---	LHM1 DEMOGRAFI
			LHF I.31 ♀ BARNE- BEGRENSER
103. För kvinnor födda år 1850 var det summerade frukt- samhetstalet i genom- snitt 5 barn per kvin- na,	---	Svenske kvinner født i starten av vår periode (i 1850) fikk i snitt x barn hver.	"
			LH2.2 HØYE FØD- SELSTALL
104. medan det för dem som föddes 1890 var bara två barn per kvinna.	---	Svenske kvinner født en tredel ute i vår peri- ode, (i 1890) fikk i snitt bare y barn hver.	LHF I.31 ♀ BARNE- BEGRENSER
			LHM1 DEMOGRAFI
105. Under återstod- den av 1900-talet har fødelsetalen varierat över tiden,	Fra 1930 til i dag har fødelstallene variert.	I siste halvdel av vår periode har fødselstal- lene variert.	"
			LHF II.4 STABILE FØDSELSTALL
106. även om det finns en betydande långsiktig konstans i antalet beräknade barn per kvinna./	Selv med variasjoner har det vært en betyde- lig langsiktig konstans i antalet beregnede barn per kvinne.	I siste halvdel av vår periode har antallet barn per kvinne vært ganske konstant.	" (begge toposgrupper)
107. För 150 år sedan var inte bara den svenska nativiteten hög.	Ikke bare var den svenske fødselshyppig- heten høy for 150 år si- den.	I starten av vår periode var fødselshyppigheten høy i Sverige.	LHM1 DEMOGRAFI
			LH2.2 HØYE FØD- SELSTALL
108. Också spädbarns- och barnadöd- ligheten var höga,	Også spedbarns- og barnedødeligheten var høy for 150 år siden.	I starten av vår periode var spedbarns- og barn- nedødeligheten høy i Sverige.	LHM1 DEMOGRAFI
			LHF2.3 SPEDBARN- DØD
109. även om de sjunkit något sedan början av 1800-talet.	Riktig nok hadde sped- barns- og barnedøde- ligheten sunket noe si- den begynnelsen av 1800-tallet.	For 150 år siden var spedbarns- og barn- nedødeligheten relativt høy i Sverige.	" (begge toposgrupper)
110. Sedan dess har också spädbarns- och	Siden midten av 1800- tallet har spedbarns- og	I løpet av vår periode har spedbarns- og barn-	LHM1 DEMOGRAFI

barnadødeligheten sjunkit till mycket låg nivå.////	barnedødeligheten sun- ket til et meget lavt nivå.	nedødeligheten blitt svært lav.	LHF III.15 LAV SPEDBARNSDØD
111. Tre grund- läggande frågor///	Vi skal nå presentere tre grunnleggende spørsmål.	I forbindelse med be- folkningsutviklingen i Sverige i vår periode er tre spørsmål helt grunn- leggende.	LH1 ☼- FORTELLINGEN
112. En analys av den svenska utvecklingen från u-land till i-land kan kanskje ge håll- punkter för en forstå- else av kvinnors och barns ställning i nuti- den.	Det er mulig at en ana- lyse av den svenske ut- viklingen fra u-land til i-land kan gi holde- punkter for en forståel- se av kvinners og barns stilling i dag.	For å forstå kvinners og barns stilling i dag kan vi analysere den svens- ke utviklingen fra u- land til i-land.	LV4 INDUSTRI FRI- GJØR LH1 ☼- FORTELLINGEN LHT2 HISTORIE = UTVIKLING LS4 LOOK TO SWE- DEN LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
113. Det gjelder både rike og fattige delar av verden.	Det er mulig at en ana- lyse av den svenske ut- viklingen fra u-land til i-land kan gi holde- punkter for en forståel- se av kvinners og barns stilling i dag, og dette gjelder både rike og fattige deler av verden.	Både rike og fattige de- ler av verden bør ha in- teresse av å forstå sine kvinners og barns stil- ling i dag gjennom en analyse av den svenske utviklingen fra u-land til i-land.	LHT2 HISTORIE = UTVIKLING LS4 LOOK TO SWE- DEN LV4 INDUSTRI FRI- GJØR LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
114. Tre frågor fram- står som særskilt be- tydelsefulle:////	Vi skal nå presentere tre spørsmål som fram- står som særlig betyd- ningsfulle.	I et befolkningspolitisk perspektiv er tre spørsmål helt grunn- leggende vis a vis Sve- riges utvikling fra u- land til i-land de siste 150 årene.	LHT2 HISTORIE = UTVIKLING LH1 ☼- FORTELLINGEN
115. <i>ف Hur och när fick svenska kvinnor makt över sitt föräld- raskap?///</i>	Hvordan og når fikk svenske kvinner makt over sitt foreldreskap?	Ett hovedspørsmål er hvordan og når svenske kvinner fikk makt over sitt foreldreskap.	LHT2 HISTORIE = UTVIKLING
116. <i>ف När och på vilket sätt tillförsäk- rades barnen grund- läggande trygghet?///</i>	Når og på hvilket sett fikk barna grunnleg- gende trygghet gjen- nom trygdeordninger?	Et annet hovedspør- mål er når og hvordan barna ble sikret grunn- leggende trygghet.	"
117. <i>ف Hur ser man- nens föräldraansvar ut och hur har det förändrats?///</i>	Hvordan ser mannens foreldreansvar ut og hvordan har dette fo- randret seg?	Et tredje grunnleggen- de spørsmål gjelder ut- viklingen av mannens foreldreansvar.	" LHF III.0 FEDREANSVAR + BARNEOMSORG
118. Frågeställning- arna kan i grova drag också sägas spegla tre	De tre spørsmålene vi her har stilt kan i grove trekk sies å speile tre	De tre grunnleggende spørsmålene i forbin- delse med befolkning-	LHT2 HISTORIE = UTVIKLING

faser i den svenska utvecklingen.	faser i den svenske historiske utviklingen.	utviklingen i Sverige de siste 150 kan hente hver sitt entydige svar fra hver sin historiske fase.	LH1 ☀-FORTELLINGEN
119. Under den første fasen från 1800-talets mitt till omkring år 1930	Den første fasen i den svenske historiske utviklingen som vi altså skal knytte til det første spørsmålet strekker seg fra midten av 1800-tallet til omtrent 1930.	Første halvpart av perioden (1850-1930) er første fase.	LHT2 HISTORIE = UTVIKLING
120. får <i>kvinnorna ökad makt över sina liv.</i>	I den første fasen fikk <i>kvinnene økt makt over livene sine.</i>	I første fase fikk de svenske kvinnene økt makt over sine liv.	" LHF I ♀ MINDRE MAKTLØSE/LAVERE FØDSELSTALL LHT 7 UFRIE/FRIE, RASJONELLE AKTØRER
121. I samband med detta sjunker födelse-talen./	I forbindelse med at kvinnene fikk økt makt over sine liv, sank fødselstallene.	I forbindelse med at de svenske kvinnene fikk økt makt over sine liv, sank fødselstallene.	" (alle 3 toposgrupper)
122. Under den andra fasen får <i>barnen bättre livsvillkor</i> och ökad trygghet.	(I den andre fasen fikk <i>barna bedre livsvilkår</i> og økt trygghet.)	I andre fase fikk svenske barn bedre livsvilkår og økt trygghet.	LHT2 HISTORIE = UTVIKLING LHT3 FORBEDRING LHF II.4 STABILE FØDSELSTALL
123. Detta sker genom att det svenska samhället börjar ta ett ansvar för reproduktion och barn.	Forbedringen av livsvilkår og trygghet (skjedde gjennom at det svenske samfunnet begynte å ta et ansvar for reproduksjonen av barn.)	De svenske barnas livsvilkår og økte trygghet ble sikret gjennom at det svenske samfunnet tok ansvar for reproduksjon og barn.	LHT2 HISTORIE = UTVIKLING LHF II.4 STABILE FØDSELSTALL
124. Det är framför allt kvinnliga politiker som driver frågor om barn och föräldraskap.	(Det er framfor alt kvinnelige politikere som driver fram spørsmål om barn og foreldreskap.)	Det er først og fremst kvinner som driver fram barne- og foreldrepolitiske spørsmål.	" (begge toposgrupper) LHM3 §+\$+POL FORKLARER
125. Kvinnornas in-träde i det politiska livet blir därmed en betydelsefull faktor./	(Kvinnenes inntreden i det politiske liv blir dermed en betydningsfull faktor.)	De svenske kvinnenes inntog i politikken ble viktig for den barne- og foreldrepolitiske utviklingen.	" (alle 3 toposgrupper)
126. I den tredje fasen från 1950-talet och framåt sker en <i>utvidgning av mannens föräldraroll.</i>	(I den tredje fasen fra 1950-tallet og framover skjer en <i>utvidelse av mannens foreldrerolle.</i>	I den tredje fasen utvides den svenske mannens foreldrerolle.	LHT2 HISTORIE = UTVIKLING LHF III.0 FEDREANSVAR + BARNEOMSORG
127. Svenska fäder	Svenske fedre begyn-	Utvidelsen av mannens	"

börjar ta en allt större del i omvårdnaden av och ansvaret för sina små barn.	ner i den tredje fasen å ta en stadig større del i omsorgen og ansvaret for barna sine.	foreldrerolle betydde at svenske fedre begynte å engasjere seg stadig mer i omsorgen og ansvaret for barna sine.	(begge toposgrupper)
128. Denna utvidgning av mannens föräldraskap kodifieras och stöds i lagstiftning och socialpolitik.////	Utvidelsen av mannens foreldreskap blir kodifisert og støttet gjennom lovgivning og sosialpolitikk.	Utvidelsen av den svenske mannens foreldreskap blir kodifisert og støttet gjennom lovgivning og sosialpolitikk.	LHF III.0 FEDREANSVAR + BARNEOMSORG
129. Svenska kvinnors liv och arbete på 1800-talet///	I det følgende kapitlet skal vi lese nærmere om svenske kvinners liv og arbeid på 1800-tallet.	La oss se nærmere på svenske kvinners liv og arbeid i begynnelsen av perioden.	
130. Arbetet i produksjonen///	÷ Vi skal først lese om arbeidet i produksjonen. Vi skal først lese om kvinners arbeid i produksjonen.	Svenske kvinner har i hele perioden tatt del i produksjonen	LHF2.5 ♀ ALLTID YRKESAKTIVE
131. År 1850 bodde tre og en halv millioner mennesker i Sverige.	---	I begynnelsen av vår periode (i 1850) var den svenske befolkningen svært mye mindre enn i dag.	LH2.1 NØD
132. Nästan alla, nitio procent, bodde på landsbygden./	---	I begynnelsen av vår periode bodde nesten alle svensker på landsbygda.	"
133. Landet var fattigt,	---	I begynnelsen av vår periode var Sverige fattig.	"
134. och många hade svært att få en tilrækelig bærgning.	---	I begynnelsen av vår periode var det vanskelig for mange svensker å livnære seg.	"
135. Det var næsten enbart av økonomiske skäl så många som 1,2 millioner svenskar utvandrade mellan åren 1850 och 1924,	(Det var nesten utelukkende av økonomiske grunner at så mange som 1,2 millioner svensker utvandret mellom 1850 og 1924.	Når mer enn én million svensker utvandret i løpet av første halvpart av vår periode, skyldtes det økonomisk nød.	" LHF I.5 EMIGRERTE ♀ NYE SJANSER LHT 7 UFRIE/FRIE, RASJONELLE AKTØRER
136. de flesta till Amerika.	---	De fleste svensker som emigrerte i første halvpart av vår periode dro til USA.	LH2.1 NØD LHF I.5 EMIGRERTE ♀ NYE SJANSER
137. I förhållande till befolkningen var det	I forhold til befolkningens størrelse var	I europeisk målestokk hadde Sverige en meget	" (begge toposgrupper)

den tredje største utvandringen fra Europa.	den svenske utvandringen den tredje største fra Europa.	omfattende utvandring i første halvpart av vår periode.	
138. 450.000 av de svenske utvandrerne var kvinner.	---	Omtrent en tredel av de svenske emigrantene var kvinner.	LHF 1.5 EMIGRERTE ♀ NYE SJANSER
139. De hoppades på bedre forhold i Amerika	De 450 000 utvandrende svenske kvinnene håpet på bedre forhold i Amerika.	De svenske, kvinnelige emigrantene håpet på bedre forhold i USA.	"
140. og mange fikk også det.	Mange av de svenske utvandrende kvinnene fikk bedre forhold i Amerika.	Mange av de svenske, kvinnelige emigrantene oppnådde bedre forhold i USA.	"
141. Forbedringen tycks ha varit større för de kvinnliga än för de manliga emigranterna.	(Forbedringen synes å ha vært større for de kvinnelige enn for de mannlige emigrantene.)	Det er mye som tyder på at forbedringen for de svenske kvinnelige emigrantene ble større enn for mennene.	" LHT3 FORBEDRING
142. På den svenska landsbygden arbetade nästan alla kvinnor i jordbruket.	(På den svenske landsbygda arbeidet nesten alle kvinner i jordbruket.)	I begynnelsen av vår periode arbeidet nesten alle svenske kvinner i jordbruket.	LHF2.5 ♀ ALLTID YRKESAKTIVE
143. vare sig de var hustrur till bönder, torpare eller lantarbetare.	Kvinnene på landsbygda arbeidet i jordbruket enten de var gift med bønder, husmenn eller landarbeidere.	I begynnelsen av vår periode arbeidet nesten alle svenske kvinner i jordbruket som bondkoner, husmenn eller landarbeidere.	"
144. De ogifta kvinnorna arbetade som pigor.	(De ugifte kvinnene arbeidet som tjenestejenter.)	I begynnelsen av vår periode arbeidet nesten alle svenske kvinner i jordbruket, de ugifte som tjenestejenter.	"
145. Arbetet var noga uppdelat.	Arbeidet i jordbruket var nøye oppdelt.	I begynnelsen av vår periode var det en klar kjønnsarbeidsdeling i det svenske jordbruket.	"
146. Kvinnorna stod för mjölkhushållningen.	Kvinnene stod for den delen av jordbruksarbeidet som dreide seg om melkeproduksjon.	I begynnelsen av vår periode stod svenske kvinner for den delen av jordbruket som var knyttet til melkeproduksjon.	"
147. De skötte ladugården och fä kreaturen.	Kvinnene passet fjøset og dyra.	"	"
148. De mjölkade, kärnade smör och ystade ost./	Kvinnene melket, kjermet smør og ystet ost.	"	"

149. Nationalekonomiskt var mjölkhus-hållningen av mycket stor betydelse.	(Nasjonaløkonomisk var melkeproduksjon av meget stor betydning.)	I begynnelsen av vår periode var melkeproduksjon, som kvinnene hadde ansvaret for, nasjonaløkonomisk meget viktig.	"
		I begynnelsen av vår periode utførte svenske kvinner produksjonsarbeid av stor nasjonaløkonomisk betydning.	"
150. Smör var länge en av Sveriges viktigaste exportvaror.	---	I begynnelsen av vår periode var melkeproduksjon, som kvinnene hadde ansvaret for, nasjonaløkonomisk meget viktig.	"
151. Från mitten av 1800-talet började mejeriproduktionen industrialiseras.	---	I begynnelsen av vår periode stod svenske kvinner for den delen av jordbruket som var knyttet til melkeproduksjon, også da denne ble industrialisert.	"
152. Också då var det så gott som enbart ett arbete för kvinnor.	Da melkeproduksjonen ble industrialisert, beskjeftiget den nesten utelukkende kvinner.	"	"
153. Vid 1800-talets slut var mejeriprodukter en av Sveriges viktigaste exportvaror./	Sist på 1800-tallet var meieriprodukter blant Sveriges viktigste eksportvarer.	I begynnelsen av vår periode var melkeproduksjon, som kvinnene hadde ansvaret for, nasjonaløkonomisk meget viktig.	"
154. Kvinnorna arbetade också i andra delar av jordbruket.	(Kvinnene arbeidet også i andre deler av jordbruket) enn det som var knyttet direkte til melkeproduksjon.	I begynnelsen av vår periode arbeidet ikke svenske kvinner bare med melkeproduksjon, men også annet jordbruksarbeid.	"
155. De räfsade vid höslåttern	Kvinnene (hesjet i høyonna.)	"	"
156. och band nekar-na vid sädesskörden.	Kvinnene (bant nek i skuronna).	"	"
157. De gallrade betor och rovor,	Kvinnene luket kålrot og neper.	"	"
158. de satte och plockade potatis./	Kvinnene satte poteter og tok dem opp.	"	"
159. Det var också kvinnorna som stod för tillverkningen av garn, tyg och kläder,	---	"	"
160. alltifrån skötseln	Kvinnenes ansvar for	"	"

av fåren till det färdiga tyget och kläderna.	tilvirking av garn, tøy og klær omfattet alt fra å ta seg av sauene til det ferdige tøyet og klærne.		
161. Varje flicka måste lära sig att spinna.	(Enhver jente måtte lære seg å spinne.)	"	"
162. Också linproduktionen och linnevävningen var till stora delar kvinnoarbete.	(Også linproduksjon og linveving var for en stor del kvinnearbeid.)	"	"
163. Textilindustrin byggde i stor utsträckning på kvinnors och barns arbete	Tekstilindustrien baserte seg i stor utstrekning på kvinners og barns arbeid.	I begynnelsen av vår periode bygde tekstilindustrien på kvinners og barns arbeid.	"
164. både som hemindustri och i fabriksproduktion.	Tekstilindustrien baserte seg på kvinners og barns arbeid både når det gjaldt hjemmeproduksjon og produksjon i fabrikkene.	"	"
165. När tyg och kläder slitits ut och blivit lump	Når tøy og klær ble slitt ut, ble de til filler, altså en ny ressurs.	"	"
166. såldes de till pappersbruken,	Fillene ble solgt til papirfabrikkene.	"	"
167. där lump länge var den viktigaste råvaran.	I papirfabrikkene var filler lenge den viktigste råvaren.	"	
168. Också i pappersbruken arbetade kvinnor./	Også i papirfabrikkene arbeidet det kvinner.	I begynnelsen av vår periode arbeidet kvinnene i en rekke industrigrener.	
169. Kvinnorna arbetade tidigt i andra industriella hanteringar som järn- och glasbruk.	Kvinnene arbeidet tidlig i andre industrielle bransjer som jern- og glassverk.	"	"
170. De arbetade också vid sågverk och tändsticksindustri,	Kvinnene arbeidet også ved sagbruk og i fyrstikkfabrikkene.	"	"
171. de rullade cigarrer i tobaksindustrin,	Kvinnene rullet sigarer i tobaksindustrien.	"	"
172. och drejade och glaserade i porslinsindustrin./	Kvinnene dreide og glasererte i porselensindustrien.	"	"
173. Kvinnorna hade också ansvaret för maten,	(Kvinnene hadde også ansvaret for maten.)	I begynnelsen av vår periode hadde kvinnene ansvaret for maten.	"

		Mathåndtering er å anse som produksjon-sarbeid. Produksjon har dermed kun én motkategorori: Reproduksjon.	
174. både den nog så besværlige lagringen	Kvinnenes ansvar for maten dreide seg dels om den besværlige lagringen.	I begynnelsen av vår periode hadde kvinnene ansvaret for maten.	"
175. och tillagningen genom alla led.	Kvinnenes ansvar for maten dreide seg dels om tillagingen i alle ledd.	"	"
176. Tvätt och byk, rengöring och husets skötsel vilade på dem./	Klesvask og storvask, reingjøring og i det hele tatt husstellet hvilte på kvinnene.	I begynnelsen av vår periode hadde kvinnene ansvaret for reingjøring og klesvask.	"
177. En piga berättade i en intervju vid början av 1900-talet	En tjenestepike ble intervjuet på begynnelsen av 1900-tallet.	I Sverige ble tjenestejenter intervjuet om sine arbeidsforhold tidlig på 1900-tallet.	LHF2.4 ♀ HVILTE ALDRI
178. hur hon ständigt fick arbeta.	I intervjuet fra begynnelsen av 1900-tallet fortalte tjenestepiken om hvordan hun måtte arbeide støtt og stadig.	I begynnelsen av vår periode måtte svenske tjenestejenter arbeide uopphørlig.	"
179. Först var hon med i skörden ute på åkrarna.	Først var tjenestejenta med i innhøstingen ute på åkrene.	"	"
180. Sedan fick hon hjälpa till med matlagning och disk	Etter utearbeidet måtte tjenestejenta hjelpe til med matlaging og oppvask.	"	"
181. och ta hand om djuren i ladugården och om middagsmjölkningen.	Etter utearbeidet måtte tjenestejenta også ta seg av dyra i fjøset og sørge for middagsmelkinga.	"	"
182. Männen kunde vila middag	(Mennene kunne hvile middag.)	I begynnelsen av vår periode kunne mennene hvile seg mens kvinnene arbeidet.	LV 7.1 ♂ SLIPPER
		Mennene lå og dro seg mens kvinnene sleit!	LHF2.4 ♀ HVILTE ALDRI
			LHF2.6 ♂ DOBBELTARBEIDET IKKE P4 SVENSKE ♂ LOT ♀ SLITE!
183. och slapp innesysslorna på kvällen.	Mennene slapp å drive med de innendørs sysslene om kveldene.	"	" (alle tre toposgrupper)
184. Kvinnorna var	I følge tjenestejentas	I begynnelsen av vår	LHF2.4 ♀ HVILTE

aldrig lediga enligt hennes berättelse./	beretning hadde kvinnene aldri fri.	periode måtte svenske tjenestejenter arbeide uopphørlig, ifølge et intervju med en tjenestejente på begynnelsen av 1900-tallet.	ALDRI
185. Till allt detta arbete hade kvinnorna ensamma ansvaret för barnen.	I tillegg til alt det andre arbeidet var kvinnene alene om ansvaret for barna.	I begynnelsen av vår periode hadde de svenske kvinnene eneansvaret for barna.	LHF2.7 ♀ ENEANSVAR FOR BARN
		Ikke bare arbeidet kvinner ute og inne døgnet rundt, men de var også fullstendig alene om ansvaret for barna!	P4 SVENSKE ♂ LOT ♀ SLITE!
186. De fødte mange barn.	Kvinnene fødte mange barn.	I begynnelsen av vår periode fødte svenske kvinner mange barn.	LH2.2 HØYE FØDSELSTALL
187. Att vara barn var riskabelt.	Det å være barn var risikabelt.	I begynnelsen av vår periode var det risikabelt å være barn.	LHF2.9 UTRYGT FOR BARN
188. År 1850 dog femton procent av de svenska barnen under första levnadsåret.	I 1850 døde femten prosent av de svenske barna i løpet av sitt første leveår.	Helt i starten av vår periode (i 1850) var sped- og småbarnsdødeligheten meget høy.	"
			LHF2.3 SPEDBARN-DØD
189. Dødeligheten var også hög upp till fem års ålder.	---	"	" (begge toposgrupper)
190. Medellivslängden vid födelsen var låg.	---	I begynnelsen av vår periode var middeltidslengden lav.	LH2.1 NØD
191. 45 år för kvinnor och 41 år för män under perioden 1851 till 1855.	---	"	"
192. Barnens otrygghet var stor också på andra sätt.	(Også på andre måter var barnas utrygghet stor.)	I begynnelsen av vår periode var barn på mange måter utrygge.	LHF2.9 UTRYGT FOR BARN
193. Det var vanligt, att ett barn miste en eller båda föräldrarna före vuxen ålder.///	---	I begynnelsen av vår periode ble svenske barn ofte foreldreløse.	"
194. Den höga dödeligheten bland de vuxna gjorde att omgiftesfrekvensen var hög.	(Den høye dødeligheten blant de voksne gjorde at omgiftesfrekvensen var høy.)	I begynnelsen av vår periode fikk svært mange svenske barn steforeldre pga høy dødelighet.	"
195. Låg medellivslängd och sena äktenskap gjorde det ovanligt att barn fick någon kontakt med,	(Lav gjennomsnittlig levealder og seine ekteskap gjorde det uvanlig at barn fikk noen kontakt med, omsorg	I begynnelsen av vår periode var mange svenske barn uten steforeldrekontakt pga høy dødelighet og seine	"

omvårdnad eller oppforstran från mor- eller farföräldrar./	eller oppdragelse fra besteforeldre.	ekteskap.	
196. Också på andra sätt var barndomen i det äldre svenska samhället hård.	---	Barndommen var hard for svenske barn i begynnelsen av vår periode.	" LV3 BARN UNDERTRYKT/FORTRENGT
197. Barnen fikk börja arbeta mycket tidigt.	(Barna måtte begynne å arbeide svært tidlig.)	I begynnelsen av vår periode måtte barna tidlig starte å arbeide.	" (begge toposgrupper)
198. oftest i jordbruket, men också i andra arbeten.	Barn arbeidet oftest i jordbruket, men også i andre slags arbeid.	"	" (begge toposgrupper)
199. Bruket av aga mot barn var inte bara tillåtet	Bruken av fysisk avstrafning mot barn var ikke alene tillatt.	I begynnelsen av vår periode ble svenske barn utsatt for jevnlig fysisk avstraffelse.	" (begge toposgrupper)
200. utan också rekommenderat i gällande lagstiftning./	Bruken av fysisk avstrafning mot barn var anbefalt i loven.	"	" (begge toposgrupper)
201. Barnen var för sin överlevnad främst beroende av sina mödrar.	For å overleve var barna først og fremst avhengig av mødrene sine.	I begynnelsen av vår periode var svenske barn ensidig avhengige av sin mor.	" (begge toposgrupper) LS1 UANSVARLIGE FEDRE
202. Fäderna deltog knappast alls i vården av de små barnen.	Fedrene deltok knapt i det hele tatt i omsorgen for de små barna.	I begynnelsen av vår periode deltok fedre nesten ikke i omsorgen for små barn.	" (begge toposgrupper) LHF2.7 ♀ ENEANSVAR FOR BARN
203. Mödrarnas ensamansvar för barnen blev särskilt tungt	Det var noe som gjorde mødrene aleneansvar for barna særlig tungt.	I begynnelsen av vår periode var mødrene eneansvar for barna særlig tungt.	" LV3 BARN UNDERTRYKT/FORTRENGT
204. eftersom de i sin tur hade begränsad makt över sina egna liv.	Det som gjorde mødrene aleneansvar for barna særlig tungt, var at de bare hadde begrenset makt over sitt liv.	I begynnelsen av vår periode hadde kvinnene eneansvar for barna uten å ha makt over sine egne liv.	LHF2.8 ♀ MAKTLOSE
205. I den konflikt mellan arbetet i produktionen och vården av barnen som utspelades i kvinnornas liv	I kvinnenens liv utspilte det seg en konflikt mellom arbeidet i produksjonen og omsorgen for barna.	I begynnelsen av vår periode måtte svenske kvinner leve med en konflikt mellom produksjonsarbeid og barneomsorg.	LV3 BARN UNDERTRYKT/FORTRENGT LHF2.9 UTRYGT FOR BARN LV1 REPRO vs PROD
206. riskerade barnen att dra det kortaste strået./	I konflikten arbeidarneomsorg risikerte barna å trekke det korteste strået.	I begynnelsen av vår periode ble barna ofte skadelidende når mødrene måtte prioritere produksjonsarbeidet.	LV3 BARN UNDERTRYKT/FORTRENGT LHF2.9 UTRYGT FOR BARN LV3 BARN UNDERTRYKT/FORTRENGT

207. Kvinnornas förvärvsfrekvens var med andra ord minst lika hög vid mitten av 1800-talet som i våra dagar.	Kvinnenes yrkesbeskjeftigelsesgrad var, som vi nå har sett, minst like høy på midten av 1800-tallet som i våre dager.	I begynnelsen av vår periode var kvinners yrkesbeskjeftigelsesgrad minst like høy som idag.	LHF2.5 ♀ ALLTID YRKESAKTIVE
		Tro ikke at svenske kvinner bare stod hjemme på kjøkkenet før i tiden!	P9 SVENSKE ♀ ARBEIDET OVER-ALT!
208. Men deras makt over sitt arbete och de inkomster det gav var mycket begränsad,	Selv om deres yrkesbeskjeftigelsesgrad var minst like høy som i våre dager, var kvinnenes makt over eget arbeid og inntekt svært begrenset.	I begynnelsen av vår periode manglet de svenske kvinnene makt over sitt arbeid og sine inntekter.	LHF2.8 ♀ MAKTLØSE
209. åtminstone i formellt hänseende.	I det minste formelt sett hadde kvinnene meget begrenset makt over sitt arbeid og sin inntekt.	I begynnelsen av vår periode manglet de svenske kvinnene formell makt over sitt arbeid og sine inntekter.	"
210. Maktløsheten gällde uppenbarligen också reproduktionen	Det er åpenbart at maktløsheten også gjaldt reproduksjonen.	I begynnelsen av vår periode manglet de svenske kvinnene makt over reproduksjonen.	"
211. och möjligheten att begränsa barnantallet.	Det er åpenbart at kvinnene ikke hadde makt til å begrense barneantallet.	I begynnelsen av vår periode manglet svenske kvinner mulighet til å begrense barneantallet.	"
212. Måste kvinnorna först få ökat inflytande och handlingsutrymme på ett mer allmänt plan	Det er grunn til å spørre om kvinnene først måtte få økt innflytelse og handlingsrom på et allment plan.	Det er et interessant spørsmål om kvinner må få allment økt innflytelse og handlingsrom før andre viktige forandringer kan skje.	LHF I3.3.1 ♀ ÷ MAKT→FLERE BARN
		Kvinner må få allment økt innflytelse og handlingsrom før andre viktige forandringer kan skje.	LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
213. för att kunna driva igenom en önskan om en begränsning av barnantalet?////	Det er grunn til å spørre om kvinnene først måtte ha mer allmenn innflytelse og handlingsrom før de kunne drive gjennom et ønske om å begrense barneantallet.	Det er et interessant spørsmål om kvinner må få allment økt innflytelse og handlingsrom før de kan drive gjennom sitt ønske om å begrense barneantallet.	LV8 ♀: NEI TIL MANGE BARN
		Kvinner må få allment økt innflytelse og hand-	LHF I3.3.1 ♀ ÷ MAKT→FLERE BARN

		lingsrom før de kan drive gjennom sitt ønske om å begrense barneantallet.	LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
214. Maktløshet//	Vi skal lese mer om de svenske kvinnes maktløshet i begynnelsen av vår periode.	Maktløshet er et nøkkelord for å forstå svenske kvinners stilling i begynnelsen av vår periode.	LHF2.8 ♀ MAKTLØSE
215. Så lenge kvinnorna inte hade makt över elementära villkor i sina egna liv,	---	Kvinner må få allment økt innflytelse og handlingsrom før andre viktige forandringer kan skje.	" LV3 BARN UNDERTRYKT/FORTRENGT LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
216. var också barnens ställning oskyddad och utsatt.	---	Kvinner må få allment økt innflytelse og handlingsrom før barna kan vinne trygghet.	LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER LV3 BARN UNDERTRYKT/FORTRENGT LHF2.9 UTRYGT FOR BARN
217. Svenska kvinnor var omyndiga.	---	I begynnelsen av vår periode manglet svenske kvinner formell myndighet.	LV5 \$+POL+§ FRI-GJØR LHF2.8 ♀ MAKTLØSE
218. Kvinnorna på landsbygden hade bara halva arvsrätten jämfört med sina bröder.	Sammenliknet med sine brødre hadde kvinnene på landsbygda bare halve arveretten.	I begynnelsen av vår periode hadde svenske kvinner sterkt begrenset arverett.	" (begge toposgrupper)
219. Skråtvånget utestängde dem från de flesta försörjningar.	Laugsrettighetene strengte kvinnene ute fra de fleste muligheter for selvstendig forsørgelse.	I begynnelsen av vår periode var svenske kvinner utestengt fra de fleste håndverk.	" (begge toposgrupper)
220. Alla utbildningar och tjänsteställningar var förbehållna män.	Alle utdanninger og embetsstillinger var forbeholdt menn.	I begynnelsen av vår periode var all utdanning og alle embeter forbeholdt menn.	" (begge toposgrupper)
221. De fick inte råda över sin ekonomi,	Kvinnene fikk ikke rå over sin egen økonomi.	I begynnelsen av vår periode var kvinner uten makt over egen økonomi.	" (begge toposgrupper)
222. varken över sina inkomster eller sin egendom.	Kvinnene fikk verken rå over sine inntekter eller sin eiendom.	"	" (begge toposgrupper)
223. Deras ställning i äktenskapet var också svag.	Kvinnenes stilling i ekteskapet var også svak.	I begynnelsen av vår periode hadde svenske kvinner en underordnet stilling i ekteskapet.	" (begge toposgrupper)
224. Hustrun skulle underordna sig mannen.	---	"	" (begge toposgrupper)

225. Fram till år 1858 var det t o m tillåtet för en man att aga sin hustru.	Fram til 1858 var det til og med tillatt for en mann å gi sin hustru fysisk avstraffing.	Helt i begynnelsen av vår periode (fram til år 1858) kunne svenske ektemenn med loven i hånd avstraffe sine hustruer korporlig.	" (begge toposgrupper)
			LHF I.1.1.1 §=HUST- RUJULING
226. Når kvinnorna inte rådde över sin kropp	At menn hadde lov til å slå sine kvinner, betyr at kvinner ikke bestemte ikke over sin egen kropp.	At svenske ektemenn i begynnelsen av vår periode som noe normalt kunne avstraffe sine hustruer korporlig, innebærer at de svenske kvinnene ikke bestemte over sin egen kropp.	LHF2.8 ♀ MAKTLØ- SE
			LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
227. talar det också för att de inte kunde bestämma om sin sexualitet.	At kvinnene ikke bestemte over sin egen kropp, tyder også på at de ikke kunne bestemme over sin seksualitet.	At de svenske kvinnene i begynnelsen av vår periode ikke kunne bestemme over sin egen kropp, taler for at de heller ikke kunne bestemme over sin seksualitet.	" (begge toposgrupper)
228. Mycket tyder på att en gradvis försämring av kvinnornas ställning ägt rum	Mye tyder på at en gradvis forverring av kvinnenes stilling hadde foregått.	Det er mye som tyder på at en gradvis forverring av kvinnenes stilling hadde funnet sted før vår periode.	LHF2.8 ♀ MAKTLØ- SE
229. sedan 1600-talet och fram till 1800-talets början.	Den mulige, gradvise forverringen av kvinnenes stilling hadde foregått fra 1600-tallet fram til begynnelsen av 1800-tallet.	" (i årstallsperiodene X og Y)	"
230. Men nu vände utvecklingen i positiv riktning.////	Nå, i annen halvdel av 1800-tallet snudde utviklingen i positiv retning.	I begynnelsen av vår periode startet viktige forbedringer av kvinnenes stilling i Sverige.	LH1 ☼- FORTELLINGEN
		Etter mer enn 100 års forverring begynte alt endelig å bli bedre for de svenske kvinnene rundt 1850!	P10 ENDELIG FORBEDRING FOR ♀
231. Förbättringar: Ogifta kvinnor///	Vi skal nå lese om forbedringer for kvinner, først de ugifte.	En viktig forbedring i begynnelsen av vår periode gjaldt ugifte kvinner.	LHT3 FORBEDRING
			LHF I.4.1.4 UGIFT ♀- RETTIGHETER
232. Lika arvsrett för kvinnor och män genomfördes år 1845.	I 1845 ble det innført lik arverett for menn og kvinner.	Rett før begynnelsen av vår periode (i 1845) hadde menn og kvinner fått lik arverett.	LHF I.1.1.4 ♀ LIK ARVERETT
			LHF I.4.1.4 UGIFT ♀- RETTIGHETER
233. Året därpå avskaffades skråtvånget	I 1846 ble laugstvangen avskaffet.	Rett før begynnelsen av vår periode (i 1846) var laugslovgivningens	LHF I.4.1.4 UGIFT ♀- RETTIGHETER

		utestengning av kvinner fra håndverk opphørt.	
234. och år 1864 genomfördes en liberal näringsfrihetslagstiftning.	I 1864 ble det innført en liberal lov om næringsfrihet.	Helt i starten av vår periode (i 1864) ble næringsfriheten styrket gjennom lovgivning i Sverige.	"
235. Då hade också ogifta kvinnor blivit myndiga vid 25 års ålder år 1858.	Da næringsfriheten ble større, hadde kvinnene i seks år hatt 25 år som myndighetsalder.	Helt i starten av vår periode (år 1858) var voksne, svenske kvinner sikret formell myndighet.	LHF I.1.1. MYNDIGHET FOR UGIFTE ♀ LHF I.4.1.4 UGIFT ♀-RETTIGHETER
236. Utvecklingen gynnade främst de ogifta kvinnorna.	Den utviklingen vi her har beskrevet – lik arverett, liberalisering av næringsvirksomhet og senking av kvinnes myndighetsalder, kom først og fremst de ugifte kvinnene til gode.	Forbedringene helt i starten av vår periode gjaldt først og fremst ugifte kvinner.	LHF I.4.1.4 UGIFT ♀-RETTIGHETER
237. Deras situation var också en viktig orsak bakom förbättringarna.	De ugifte kvinnes situasjon var også en viktig årsak til at forbedringene kom i stand.	De ugifte kvinnes situasjon er en viktig forklaring på forbedringene i begynnelsen av vår periode.	LHT3 FORBEDRING LHF I.4.2 UGIFTE ♀ FORAN
238. Andelen ogifta kvinnor i befolkningen hade ökat så starkt	Det hadde vært en sterk økning i andelen av ugifte kvinner i befolkningen.	Før vår periode hadde andelen ugifte svenske kvinner økt sterkt.	LHF I.4.2 UGIFTE ♀ FORAN
239. att de blivit ett försörjningsproblem för sina manliga släktingar.	Økningen i andelen av ugifte kvinner i befolkningen hadde vært så sterk at de utgjorde et forsørgelsesproblem for sine mannlige slektninger.	Før vår periode var det blitt så mange ugifte svenske kvinner at de ble et forsørgelsesproblem for sine mannlige slektninger.	"
240. Samtidigt framträdde kvinnosakskvinnor som Fredrika Bremer	På samme tid som andelen ugifte kvinner begynte å gi mennene et forsørgelsesproblem, trådte kvinnesakskvinner som Fredrika Bremer fram.	I en situasjon hvor de ugifte svenske kvinner ble et forsørgelsesproblem, trådte kvinnesakskvinner, blant dem NN fram.	LHF I.4 ♀UTERETT
241. med krav på medborgerliga rättigheter åt kvinnor	Kvinnesakskvinnene krevde borgerlige rettigheter for kvinner.	De svenske kvinnesakskvinnene krevde borgerrettigheter for kvinner.	"
242. {En fjärdedel av de kvinnor som föddes, under 1870-talet förblev varaktigt ogifta.}/	{Note: En firedel av kvinner som ble født på 1870-tallet forble ugifte livet igjennom.}	I begynnelsen av vår periode var andelen ugifte blant svenske kvinner meget høy.	LHF I.4.2 UGIFTE ♀ FORAN

243. Den nya näringsfriheten gav kvinnorna möjlighet att starta egna småföretag.	---	Den nye næringsfriheten ga a) alle b) ugifte svenske kvinner nye muligheter.	LHF I.4.1.2 ♀ RETT TIL NÆRING
244. t ex butikker eller syateljéer.	---	"	"
245. En del etablerte sig i større skala.	---	"	"
246. Den svenska industrialiseringen som på allvar kom i gang på 1870-talet	Den svenske industrialiseringen kom først i gang for alvor på 1870-tallet.	Den nye industrialiseringen i begynnelsen av vår periode ga a) alle b) ugifte svenske kvinner nye muligheter.	LHF I.4.1.3 ♀ RETT TIL NYE YRKER
247. gav mange kvinner försörjning,	Industrialiseringen fra 1870-tallet ga mange kvinner forsørgelsesmulighet.	"	"
248. även om lönerna i regel var lägre än männens./	Industriarbeiderskene fikk forsørgelsesmulighet selv om lønnene som regel var lavere enn mennenes.	Selv med lavere lønn, må vi si at a) alle b) ugifte svenske kvinner fikk nye muligheter gjennom industrialiseringen.	"
249. Samtidig hadde muligheterna till utbildning förbättrats.	Samtidig som andre forbedringer fant sted, hadde kvinners mulighet til utdanning økt.	I begynnelsen av vår periode ble kvinnes muligheter for utdanning styrket.	LHT3 FORBEDRING LHF I.4.1.1 ♀+SKOLE
250. Nytilkomne yrken öppnades också för kvinnor.	Det ble også åpnet nye yrker for kvinner.	I begynnelsen av vår periode ble helt nye yrker åpnet for kvinner.	LHF I.4.1.3 ♀ RETT TIL NYE YRKER
251. År 1842 beslöts att folkskolor skulle inrättas i hela landet.	---	I begynnelsen av vår periode (år 1842) ble helt nye yrker, ikke minst folkeskolelæreryrket, åpnet for kvinner.	LHF I.4.1.1 ♀+SKOLE
252. I dem skulle alla barn gå, både pojkar och flickor./	---	"	"
253. Ganska snart efter folkskolans tillkomst tilläts kvinnor bli små- och folkskollärarinnor.	Ganske kort tid etter at folkeskole for begge kjønn ble innført i 1842, ble det tillatt for kvinner å bli lærere i små- og folkeskolen.	"	LHF I.4.1.3 ♀ RETT TIL NYE YRKER
254. År 1859 inrättades det första folkskollärarseminariet för kvinnor.	I 1859 ble den første lærerskolen for kvinner etablert.	I begynnelsen av vår periode ble kvinnes muligheter for utdanning styrket.	"
255. Fram emot sekelskiftet var nästan hälften av alla folk-	(Fram mot århundreskiftet var nesten halvparten av alle folkesko-	I begynnelsen av vår periode ble helt nye yrker, ikke minst folkes-	"

skollärare kvinnor./	lelærere kvinner.)	kolelærerinneryrket, åpnet for kvinner.	
256. Då hade kvinnor också fått tillträde till högre utbildningar,	Fram mot århundreskiftet hadde kvinner også fått adgang til høyere utdanninger.	I begynnelsen av vår periode ble kvinnenens muligheter for utdanning styrket.	LHF I.4.1.1 ♀+SKOLE
257. dels i ett nyinrättat högre lärarinneseminarium,	Kvinnens økte adgang til høyere utdanninger gjaldt dels gjennom en nyopprettet, høyere lærerutdanning for kvinner.	"	"
258. dels genom att universiteten öppnades för kvinnor år 1873.	Kvinnens økte adgang til høyere utdanninger skjedde dels også ved at universitetene ble åpnet for kvinner i 1873.	"	"
259. Anställning i högre statliga befattningar kunde de där emot inte få förrän år 1923./	Kvinner kunne, tross adgang til høyere utdanning, ikke ansettes i høyere statlige embeter før i 1923.	Kvinnene fikk ikke adgang til embeter før helt på slutten av vår periode.	LHF2.8 ♀ MAKTLOSE
260. Eftersom kvinnor inte fick tillträde till statliga läroverk förrän år 1927	Kvinnene fikk ikke bli elever i den høyere skolen før 1927.	Kvinner var utestengt fra den høyere skolen fram til helt sist i vår første periode (1927).	"
261. var det bara ett fåtal som kunde dra nytta av de nya möjligheterna.	Eftersom kvinner ikke fikk adgang til den høyere skolen før 1927, var det bare et fåtall som kunne dra nytte av de nye mulighetene for høyere utdanning.	Så lenge svenske kvinner var utestengt fra den høyere skolen, var det få som kunne dra nytte av de nye mulighetene for høyere utdanning.	"
262. Många av dem som fått studera blev lärarinnor vid privata skolor	Mange av de kvinnene som hadde fått anledning til å studere ble lærerinner ved private skoler.	I begynnelsen av vår periode var kvinner med høyere utdanning henvist til privat næringsvirksomhet.	LHF I.4.1.2 ♀ RETT TIL NÆRING
263. eller läkare med egen praktik.	Mange av de kvinnene som hadde fått anledning til å studere ble leger med egen praksis.	"	"
264. Det förekom också att de startade både egna skolor och kliniker./	Det hendte også at kvinner med høyere utdanning startet egne skoler og egne kliniker.	"	"
265. Men också andra tjänster öppnades för kvinnor.	Selv om det var begrensninger, var det andre muligheter for yrkesbeskjeftigelse for kvinner.	I løpet av vår periode åpnet en rekke yrkesmuligheter seg for svenske kvinner.	LHF I.4.1.3 ♀ RETT TIL NYE YRKER
266. De kunde bli	---	"	"

postkassörer, telefonister och telegrafister. /			
267. De kunde också anställas vid banker och som kontorister.	---	"	"
268. Barnmorskans yrke var sedan gammalt förbehållet kvinnor.	(Fra gammelt av var jordmoryrket förbeholdt kvinner.)	Fra gammelt av var jordmoryrket förbeholdt kvinner i Sverige.	"
269. Nu blev många också sjuksköterskor.	---	I løpet av vår periode åpnet en rekke yrkesmuligheter seg for svenske kvinner.	"
270. Sjukvårdsbiträdena var också kvinnor,	Hjelpepleierne var også kvinner.	"	"
271. länge utan någon utbildning./	Hjelpepleierne var lenge uten noen utdanning.	De svenske hjelpepleierne stod lenge uten utdanning.	"
272. Kvinnor med högre utbildning och högre befattningar var mycket få.	Det var meget få kvinner med høyere utdanning eller høyere stillinger.	I første halvpart av vår periode var andelen svenske kvinner med høyere utdanning eller høyere stillinger meget lav.	LHF I.4 ♀UTERETT
273. Men de var en betydelsefull grupp som bildade kvinno-saksföreningar	Selv om de var få, var kvinner med høyere utdanning eller høyere stillinger en betydningsfull gruppe som dannet kvinnesaksforeninger.	Den lille andelen svenske kvinner med høyere utdanning eller høyere stillinger var betydningsfull for kvinnesaken.	"
274. och krävde politiskt inflytande och andra förbättringar för kvinnor./	Kvinner med høyere utdanning eller høyere stillinger (krevde politisk innflytelse og andre forbedringer for kvinner).	"	"
275. De allra flesta av medelklassens yrkeskvinnor var gifta.	---	I første halvpart av vår periode var de fleste av den svenske middelklassens yrkeskvinner ugifte.	LHF I.4.1.4 UGIFT ♀-RETTIGHETER
276. Att gifta sig innebar utom för folkskollärarinnor, distriktssköterskor, barnmorskor och läkare med egen praktik långt fram i tiden att också lämna yrkeslivet.	Bortsett fra for folkeskolelærerinner, helsesøstre, jordmødre og leger med egen praksis, innebar det å gifte seg langt fram i tiden også å forlate yrkeslivet.	Utenom visse yrker innebar giftermål å forlate yrkelivet for svenske middelklassekvinner i første halvdel av vår periode.	"

277. Mange valde medvetet bort äkten-skapet	---	Mange svenske mid-delklassekvinner valgte bevisst bort ekteskap i første halvdel av vår periode for å kunne utøve et yrke.	" LHT 7 UFRIE/FRIE, RASJONELLE AK-TØRER
278. för att få möjlig-het att utöva ett yrke.	---	"	" (begge toposgrupper)
279. År 1938 kom en lag som förbjöd ar-betsgivare att avskeda gifta kvinnor som väntade barn./	(I 1938 kom en lov som forbød arbeidsgivere å avskjedige gifte kvinner som ventet barn.)	I begynnelsen av andre fase i vår periode (år 1938) ble arbeidsgivere ved lov forbudt å av-skjedige gravide, gifte kvinner.	LHF II.3 MØDRE-POL.
280. De ogifta kvin-norna blev på många sätt likställda med män,	---	I første halvdel av vår periode ble svenske ugifte kvinner langt på vei likestilte med menn.	LHF I.4.1.4 UGIFT ♀-RETTIGHETER
281. även om de i re-gel fick lägre befatt-ningar och lägre löner än dessa./	Selv om også ugifte kvinner som regel fikk lavere stillinger og la-vere lønner, ble de langt på vei likestilt med menn.	Tross utstrakt likestil-ling, fikk svenske ugif-te kvinner lavere stillinger og lavere lønn enn menn i første halv-del av vår periode.	"
282. För de gifta kvinnorna dröjde den formella jämlikheten längre.	---	For gifte, svenske kvinner drøyde den formelle likestillingen til etter første halvdel av vår periode.	LHF I.4.2 UGIFTE ♀ FORAN
283. Men alla kvin-nor fick del av den nya arvslovgivning-en.	Alle kvinner, både gifte og ugifte, fikk del i den nye arverettslovgiv-ningen.	Både gifte og ugifte kvinner fikk del i den nye arveretten fra star-ten av vår periode.	LHF I.1.1.4 ♀ LIK ARVERETT
284. De fikk også i alle samhällsklasser del av den nya skol-undervisningen./	I alle samfunnsklasser fikk kvinnene del i den nye skoleundervisning-en.	Alle svenske jenter fikk del i den nye skoleun-dervisningen fra starten av vår periode.	LHF I.4.1.1 ♀+SKOLE
285. Samlevnad utan äktenskap förekom mot slutet av 1800-talet bland arbetar-befolkningen i Stock-holm.	(Samliv utenom ektes-kapet forekom sist på 1800-tallet blant arbei-derbefolkningen i Stockholm.)	Blant arbeiderbefolk-ningen i Stockholm ble det vanlig med samliv utenom ekteskapet et stykke ut i første fase av vår periode.	LHF I.4.1.4 UGIFT ♀-RETTIGHETER
286. Dessa så kallade Stockholmsäktenskap	Samlivene utenfor ek-teskapet blant arbeider-befolkningen i Stock-holm ble kalt "Stock-holmsekteskap".	"	" LHT 7 UFRIE/FRIE, RASJONELLE AK-TØRER
287. kan åtminstone delvis ha sin förklar-ing i	Vi kan finne en delvis forklaring på Stock-holmsekteskapene.	Vi gir her bare en del-vis forklaring på arbei-dersamliv utenom ek-	" (begge toposgrupper)

		teskapet.	
288. att kvinnorna när de gifte sig blev omyndiga	Den delvise forklaringen på Stockholmsekteskapene er at kvinnene ville bli umyndige ved å gifte seg.	"	" (begge toposgrupper)
289. och förlorade bestämmanderätten över sin inkomst och sina barn./	Hvis kvinner giftet seg, mistet de bestemmelsesretten over sin inntekt og sine brn.	Vår delvise forklaring på arbeidetsamliv utenom ekteskapet er at kvinnene mistet myndigheten over inntekt og barn hvis de giftet seg.	" (begge toposgrupper)
290. Förbättringarna i den ogifta kvinnans ställning	---	I første fase i vår periode skjedde en klar forbedring i svenske ugifte kvinners stilling.	LHT3 FORBEDRING LHF I.4.2 UGIFTE ♀ FORAN
291. gjorde de gifta kvinnornas relativa rettsløshet synlig.	De gifte kvinnenes relative rettsløshet ble synlig gjennom forbedringene for de ugifte kvinnene.	Forbedringen for de ugifte kvinnene i første fase i vår periode synliggjorde de gifte kvinnenes relative rettsløshet.	LHF I.4.2 UGIFTE ♀ FORAN
292. År 1874 fikk de gifta kvinnorna rätt att bestämma över sin inkomst,	I 1874 fikk de gifte kvinnene rett til å bestemme over egen inntekt.	Et stykke ut i første fase i vår periode (år 1874) fikk svenske gifte kvinner økt selvbestemmelse.	LHF I.1.2.1 ♀ RETT TIL INNTEKT LHF I.4 ♀UTERETT
293. 10 år senere også över sin egen- dom.	I 1884 fikk de gifte kvinnene også rett til å bestemme over egen eiendom.	"	LHF I.1.2.2.2 ♀ RETT TIL EIENDOM LHF I.4 ♀UTERETT
294. Full myndighet fikk de år 1920.///	I 1920 fikk de gifte kvinnene full myndighet.	Mot slutten av første fase i vår periode (år 1920) fikk svenske gifte kvinner full myndighet.	LHF I.1.1.3 MYN- DIGHET FOR GIFTE ♀ LHF I.4 ♀UTERETT
295. Gifte kvinners arbeid utenfor hjemmet///	Vi skal nå lese om de gifte kvinnenes arbeid utenfor hjemmet.	Også mange gifte kvinner arbeidet utenfor hjemmet i første fase i vår periode.	
296. Men langt innan dess hade många gifta kvinnor börjat få en synlighet och ett erkännande i samhället	Lenge før de gifte kvinnene i 1920 fikk formell myndighet, hadde mange av dem blitt både synlige og oppnådd anerkjennelse i samfunnet.	Tidlig i vår periode hadde mange svenske, gifte kvinner blitt både synlige og oppnådd anerkjennelse i samfunnet.	LHT6 FOR- TRENGT→SYNLIG →FRI LHF I.6 SYNLIG KVINNEARBEID
297. som de inte haft tidigare.	Synligheten og anerkjennelsen hadde ikke kvinnene hatt før.	Før vår periode hadde ikke svenske, gifte kvinner vært synlige og anerkjent i samfunnet.	" (begge toposgrupper)

298. Det var de gifta kvinnornas arbete utanför hemmet som synliggjordes.	---	Det var svenske, gifte kvinners arbeid utenfor hjemmet som gjorde dem synlige i samfunnet.	" (begge toposgrupper) LHF2.5 \$-♀ IKKE YRKESAKTIVE
299. Medel- och överklasskvinnor arbetade i allmänhet inte utanför hemmet	---	I begynnelsen av vår periode arbeidet vanligvis ikke gifte svenske middel- og overklassekvinner utenfor hjemmet.	" LHF I.6 SYNLIG KVINNEARBEID
300. sedan de ingått äktenskap.	---	"	"
301. Men det gjorde arbetarkvinnorna.	I motsetning til middel- og overklassekvinner arbeidet arbeiderkvinnene utenfor hjemmet også etter å ha giftet seg.	I motsetning til de svenske middel- og overklassekvinner arbeidet arbeiderkvinnene i begynnelsen av vår periode utenfor hjemmet også etter å ha giftet seg.	LHF2.5 ♀ ALLTID YRKESAKTIVE
302. Deras arbete i fabrikkerna var en nødvendig del av familjens ekonomi.	Arbeiderkvinnenes fabrikkarbeid var nødvendig for familiens økonomi.	Arbeiderkvinnenes fabrikkarbeid var nødvendig for familieøkonomien i første fase i vår periode.	"
303. De var også ofte ensamförsörjare.	Arbeiderkvinner var ofte også eneforsørgere.	Arbeiderkvinner var også eneforsørgere i første fase i vår periode.	"
304. De gifta arbeterskorna hade en synlig arbetsplats utanför hemmet	---	Gifte, svenske arbeiderkvinner hadde en synlig arbeidsplass utenfor hjemmet.	LHT6 FOR-TRENGT→SYNLIG →FRI LV12 LØNNSARB. BEST FOR ♀ LHF I.6.1 FORMELT ARBEID GJØR ♀ SYNLIG
305. och de hade egna kolumner i lönelängderna.	De gifte kvinnene hadde egne kolonner i lønnslistene.	De svenske arbeiderkvinnenes plass i lønnslistene bidro til å synliggjøre dem i første fase i vår periode.	LV12 LØNNSARB. BEST FOR ♀ LHF I.6.1 FORMELT ARBEID GJØR ♀ SYNLIG
306. På det sättet blev deras arbete i produktionen en påtaglig realitet,	Gjennom arbeidsplassenes synlighet utenfor hjemmet ble arbeiderkvinnenes arbeid en håndfast realitet.	Gifte, svenske arbeiderkvinner hadde en synlig arbeidsplass utenfor hjemmet i første fase i vår periode.	" (begge toposgrupper) LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
307. som gjorde att de också togs med i den nyupprättade ar-	Arbeiderkvinnenes fabrikkarbeid gjorde at de ble tatt med i den ny-	Den nye arbeidsstatistikken bidro til at gifte, svenske arbeiderk-	" (alle 3 toposgrupper)

betsstatistiken.	opprettede arbeidsstatistikken.	vinner ble samfunnsmessig synlige.	
308. Där skilde de sig från till exempel bondhustrurna,	I den nyopprettede arbeidsstatistikken atskilte arbeiderkvinnene seg fra for eksempel bondekvinnene.	Bondekonene var ikke med i arbeidsstatistikken i første fase i vår periode.	LHM2 ARB.STATISTIKK EKSKL ♀ LHF2.5 ♀ ALLTID YRKESAKTIVE
309. som trots sitt nationalekonomisk omistliga arbete i produktionen inte togs med i svensk arbetsstatistik förrän år 1965./	Tross sitt nasjonaløkonomisk uunnværlige produksjonsarbeid ble ikke bondekvinnenes innsats tatt med i svensk arbeidsstatistikk før 1965.	Den svenske arbeidssstatistikken bidro langt ut i vår periode (helt til 1965) til usynliggjøring av bondekvinnenes nasjonaløkonomisk viktige innstas.	" (begge toposgrupper)
310. De ogifta kvinnorna, särskilt de ogifta medelklasskvinnorna, blev först av alla samhälleligt synliga och erkända.	De ugifte kvinnene, særlig de ugifte middelklassekvinnene, var de som først av alle ble samfunnsmessig synlige og anerkjente.	Den første gruppen av svenske kvinner som ble samfunnsmessig synlige var de ugifte middelklassekvinnene.	LV2 ♀ UNDER- TRYKT/FORTRENGT LHT6 FOR- TRENGT→SYNLIG →FRI LHF I.4.1.4 UGIFT ♀- RETTIGHETER
311. Därefter kom de gifta kvinnor,	Etter synliggjøringen av de ugifte kvinnene, kom turen til en gruppe gifta kvinner.	Den andre gruppen av svenske kvinner som ble samfunnsmessig synlige, var en gruppe gifta kvinner.	LV2 ♀ UNDER- TRYKT/FORTRENGT LHF I.6.1 FORMELT ARBEID GJØR ♀ SYNLIG
312. vars arbetsplats inte låg i eller i nära anslutning till hemmet.	De gifte kvinnene som først ble synlige, var de som hadde arbeidsplassen utenom hjemmet.	Den andre gruppen av svenske kvinner som ble samfunnsmessig synlige, var den gruppe gifte kvinner som arbeidet utenfor hjemmet.	LHF I.6.1 FORMELT ARBEID GJØR ♀ SYNLIG
313. Just åtskillnaden mellan hem och arbetsplats	Atskillelsen mellom hjem og arbeidsplass er et viktig poeng.	Atskillelsen av hjem og arbeidsplass er viktig i kvinnehistorie.	"
314. ledde fram till att den samhälleliga konflikten mellan arbetet i produktionen och arbetet med barnen blev synlig./	Atskillelsen mellom hjem og arbeidsplass førte til at den samfunnsmessige konflikten mellom arbeid i produksjon og arbeid med barn ble synlig.	Atskillelsen av hjem og arbeidsplass synliggjorde den samfunnsmessige konflikten mellom produksjon og arbeid med barn.	" LHT6 FOR- TRENGT→SYNLIG →FRI
315. Någon barnpassning fanns i stort sett inte.	---	I første fase i vår periode fantes ingen barnepassordning.	LHF2.9 UTRYGT FOR BARN
316. Barnen fick ofta klara sig själva,	---	"	LV11 BARNEHAGE BEST LHF2.9 UTRYGT FOR BARN

317. de större barnen fick passa de mindre	---	I første fase i vår periode måtte mange storesøsken passe på de mindre.	" (begge toposgrupper)
318. eller også fikk de følge med sine mødrar till fabrikkerna.	---	I første fase i vår periode måtte mange barn bli med mødrene på fabrikk.	LHF2.9 UTRYGT FOR BARN
319. Fäderna deltog inte i barnens vård och inte heller i hemsysslorerna.	(Fedrene deltok ikke i omsorgen av barna og heller ikke i hjemmearbeidet.)	I første fase i vår periode deltok fedrene verken i barneomsorg eller i hjemmesysler.	LS1 UANSVARLIGE FEDRE
			LV 7.1 ♂ SLIPPER LHF2.7 ♀ ENEANSVAR FOR BARN
320. Konflikten mellan reproduktion och produktion måste lösas av mödrarna ensamma./	Mødrene måtte alene løse konflikten mellom reproduksjon og produksjon.	Den samfunnsmessige konflikten mellom produksjon og reproduksjon måtte løses individuelt av mødrene.	LV1 REPRO vs PROD
			LHF2.7 ♀ ENEANSVAR FOR BARN
321. En undersökning från en textilfabrik i västra Sverige vid skiftet	---	Det ble foretatt undersøkelser av sosiale forhold ved fabrikk i Sverige i første del av vår periode.	LHF I.6.2 INDUSTRI GJØR ♀ SYNLIGE
322. visar, att kvinnorna ofta tvingades ta med sig barnen till fabriken.	Det er i ettertid foretatt en undersøkelse av en tekstilfabrikk i vestre Sverige ved århundreskiftet som viser at kvinnene ofte var nødt til å ta med seg barna på fabrikk.	I første fase i vår periode måtte mange barn bli med mødrene på fabrikk.	"
323. Arbetsmiljön var både ohälsosam och farlig.	---	I første fase i vår periode var industriarbeidsmiljøet helse- og livsfarlig.	"
324. Maskinerna kunde lätt orsaka olycksfall,	---	"	"
325. och lokalerna var så fyllda av buller, hetta och damm,	---	"	"
326. att vistelsen där ofta var nära nog outjärlig.	---	"	"
327. Därtill kom den farliga tbesmittan,	---	"	"
328. som delvis spreds genom arbetsrutinerna.	---	"	"

329. Orimligheten i barnens förhållanden blev på detta sätt uppenbar.	Gjennom at kvinnene var nødt til å ha med barna på fabrikker med livs- og helsefarlig miljø, ble det urimelige i barnas forhold åpenbart.	De farlige forholdene på fabrikker hvor barn oppholdt seg synliggjorde det urimelige ved barnas forhold.	LHF I.6.2 INDUSTRI GJØR ♀ SYNLIGE
		Først når offentligheten fikk se de lidende, små barna som mødrene måtte ha med seg på fabrikkene, forstod man noe om barnas urimelige situasjon!	LV3 BARN UNDERTRYKT/FORTRENGT
			P7 ♂ SÅ IKKE BARNAS NØD!
330. Till slut blev på det sättet också kvinnornas arbete med barnen medvetandegjort	Til slutt, gjennom at det urimelige ved barnas forhold ble synlig, ble man bevisst kvinners arbeid med barna	Gjennom at barna ble synliggjort gjennom tilstedeværelsen på de farlige fabrikkene ble til sist også kvinnes arbeid med barna synliggjort.	LV2 ♀ UNDERTRYKT/FORTRENGT
			LHF I.6.2 INDUSTRI GJØR ♀ SYNLIGE
331. som ett arbete av samhällelig betydelse.////	Det ble en bevissthet om at kvinners arbeid med barna var av samfunnsmessig betydning.	I første fase i vår periode ble etter hvert kvinnes arbeid med barna synliggjort som samfunnsmessig viktig.	
332. Familieplanering///	Vi skal nå lese om familieplanlegging.	En nøkkel til å forstå kvinners og barns forhold er framveksten av familieplanlegging.	Ed2 FN-BEKYMRING
333. Detta skedde ungefär vid sekelskiftet.	Bevisstgjøringen om den samfunnsmessige verdien av kvinners arbeid med barn skjedde omtrent ved århundreskiftet.	I første fase i vår periode, rundt århundreskiftet, ble etter hvert kvinnes arbeid med barna synliggjort som samfunnsmessig viktig.	LHF I.6.2 INDUSTRI GJØR ♀ SYNLIGE
334. Men redan dessförinnan hade av allt att döma kvinnornas förbättrade ställning börjat ge ett annat viktigt resultat.	Før bevisstgjøringen om den samfunnsmessige verdien av kvinners arbeid med barn fant sted omtrent ved århundreskiftet, hadde etter alt å dømme kvinnes forbedrede stilling begynt å gi et annet viktig resultat.	I begynnelsen av første fase i vår periode hadde etter alt å dømme kvinnes forbedrede stilling resultert i økt familieplanlegging.	LHT3 FORBEDRING
			LH1 ☼- FORTELLINGEN
			LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
335. Från 1870-talet och framåt blev familjeplanering allt vanligare i Sverige./	---	Fra et stykke ut i vår periode ble familieplanlegging stadig viktigere i Sverige.	LHF I.31 ♀ BARNEBEGRENSER
336. En ny familjetyp växte fram.	---	I første fase i vår periode vokste en ny familjetype fram.	"
337. Tidigare var regeln att kvinnan föd-	---	Før vår periode fortsatte de fleste kvinner	"

de barn under hela sin fertila period i äktenskapet.		gjernge å føde barn så lenge de var fertile.	
338. även om intervallerna mellan de senare barnen var längre än mellan de första.	---	Før vår periode fortsatte de fleste kvinner gjerne å føde barn så lenge de var fertile, selv om fødslene ble sjeldnere lenger ute i den fertile perioden.	"
339. Men från omkring år 1870 börjar ett annat mönster bli synligt.	Fra omkring år 1870 begynner et annet mønster å bli synlig enn det vanlige hvor kvinnen fortsatte å føde barn gjennom hele sin fertile periode.	Fra et stykke ute i vår periode (omkring 1870), begynner et nytt fødselsmønster å vise seg.	"
340. Barnen føds tidigt i äktenskapet.	Det nye mønsteret gikk ut på at barna ble født tidlig i ekteskapet.	Fra et stykke ute i vår periode blir det en mønster at barn fødes tidlig i ekteskapene.	"
341. Därefter upphör barnafödandet	---	"	"
342. trots att kvinnan har en lång fertil period kvar i äktenskapet.	---	"	"
343. Det är ett klart mönster av barnbegränsning	Mønsteret med at kvinner kun fødte på begynnelsen av sin fertile periode vitner om aktiv barnebegrensning.	At de fleste barn fødes tidlige i ekteskapene fra et stykke ute i vår periode viser at det pågikk aktiv barnebegrensning.	"
344. som påminner om det som råder i moderna familjer./	Mønsteret minner om det som hersker i moderne familier.	Den barnebegrensningen man kan lese som et mønster av fødselsstatistikker fra et stykke ut i vår periode kan minne om forholdene i dagens familier.	"
345. Men familieplaneringen slo igennem vid olika tidpunkter i olika delar av landet.	Familieplanlegging slo gjennom på ulike tidspunkter og i ulike deler av landet.	Familieplanlegging i Sverige slo igjennom på ulike tidspunkter i ulike deler av landet.	"
346. I norra Sverige dröjde genombrottet till fram på 1930-talet.	I Nord-Sverige ble det intet gjennombrudd for familieplanlegging før på 1930-tallet.	Nord-Sverige var seinest ute med familieplanlegging.	"
347. Det fanns också skillnader mellan olika sociala skikt.	Mht. familieplanlegging var det også forskjeller mellom sosiale sjikt.	Familieplanlegging i Sverige slo igjennom på ulike tidspunkter i ulike sosiale sjikt.	"
348. Tidigast kom barnbegränsningen i	---	Middelklassen og vordende middelklasse var	"

medelklassfamiljer		tidligst ute med barnebegrensning.	
349. och i familjer som tillhörde uppåtsträvande skikt i arbetarklassen.	---	"	"
350. Fattiga familjer med lågbetalt arbete inom lantbruk och textilindustri	Fattige familjer med lav inntekt innen landbruk og tekstilindustri utgjør en distinkt sosiologisk kategori.	Fattige familjer i Sverige var seinest ute med barnebegrensning.	"
351. har däremot ofta stora familjer langt fram i tiden./	Fattige familjer med lav inntekt innen landbruk og tekstilindustri fortsatte langt framover i tid å ha store barneflokker.	"	"
352. Det finns många samtida vittnesbörd om att det är omsorgen om barnens välbefinnande	Det er mange vitnesbyrd om at omsorgen for barnas velbefinnende var et viktig motiv for barnebegrensning.	Det finnes mange vitnesbyrd om at familieplanlegging ble gjennomført av hensyn til barna og til kvinnenes helse.	LV6 FORELDRESKAP
			LV8 ♀: NEI TIL MANGE BARN
353. och om den egna hälsan	Det er mange vitnesbyrd om at omsorgen for kvinnens helse var et viktig motiv for barnebegrensning.	"	LV8 ♀: NEI TIL MANGE BARN
354. som ligger bakom kvinnornas önskan att begränsa barnantalet.	Det er mange vitnesbyrd om at omsorgen for barnas velbefinnende og kvinnens helse var et viktig motiv for kvinnenes ønske om barnebegrensning.	Det finnes mange vitnesbyrd om at kvinnene ønsket å begrense barnantalet av hensyn til barna og til egen helse..	"
355. Men kvinnans makt över sitt eget liv måste uppenbarligen bli tillräckligt stor	÷Kvinnens makt over sitt eget liv måtte tydeligvis bli tilstrekkelig stor for at endringer skulle komme i stand.		LHF I.3 ♀ KAN BARNEBEGRENSE
			LHT 7 UFRIE/FRIE, RASJONELLE AKTØRER
			LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
	Kvinnens makt over sitt eget liv måtte helt åpenbart bli tilstrekkelig stor for at endringer skulle komme i stand.	For å få til endringer må kvinnen ha makt over sitt eget liv.	LHF I3.3.1 ♀ ÷ MAKT→FLERE BARN
356. för att hon skall kunna hävda sitt interesse av att få färre barn.	Kvinnene måtte få tilstrekkelig makt over sitt eget liv før de kunne hevde sin interesse av å få færre barn.	For at kvinner skal kunne hevde sin interesse av å få færre barn, må kvinnen ha makt over sitt eget liv.	" (alle 4 toposgrupper)

357. Riksdagen beslöt år 1910 om förbud mot upplysning om och försäljning av preventivmedel.	---	Den svenske nasjonalforsamlingen, som bare bestod av menn, vedtok forbud mot undervisning om og salg av prevensjonsmidler mot slutten av første fase i vår periode (i 1910).	LHF I3.3.6 ÷PREVENSJON →FLERE BARN
358. Förbudet gällde fram till år 1939.	---	Forbudet i Sverige mot undervisning om og salg av prevensjonsmidler varte et stykke inn i andre fase i vår periode (opphevet 1939).	"
359. Men familjeplaneringen fortsatte ändå att slå igenom.	Familieplanlegging fortsatte å slå gjennom i Sverige under forbudet mot opplysning om og salg av prevensjonsmidler fra 1910 til 1939.	Det svenske forbudet mot undervisning om og salg av prevensjonsmidler stoppet ikke familieplanleggingen.	LHF I.31 ♀ BARNEBEGRENSER
360. Trots förbudet ägde ett aktivt opplysningsarbeite rum	---	Det svenske forbudet mot undervisning om og salg av prevensjonsmidler stoppet ikke opplysningsarbeidet.	LHF I.3 ♀ KAN BARNEBEGRENSE
361. av modiga pionjærer på området.////	Det fantes modige pionerer som trosset forbudet mot å drive prevensjonsopplysning.	Takket være modige pionerer stoppet ikke det svenske forbudet mot undervisning om og salg av prevensjonsmidler opplysningsarbeidet.	"
		Vi har mye å takke seksualopplysningspionerene for!	P12 TAKK TIL PIONERENE!
362. Varför började svenskarna familjeplanera?///	Vi skal nå mer spesifikt drøfte hvorfor svenskerne begynte å drive familieplanlegging.	Det er mulig i ettertid å slå fast hvorfor svenskene begynte med familieplanlegging.	LHF I.31 ♀ BARNEBEGRENSER
363. Det kan däremot vara tveksamt, om det går att peka ut någon faktor eller någon gräns	Selv om vi har slått fast at kvinnene setter sitt ønske om færre barn igjennom når de får tilstrekkelig innflytelse over sitt eget liv, er det tvilsomt om det går an å peke på noen faktor eller grense.	Selv om vi har slått fast at kvinner ønsker barnebegrensning, er det vanskelig å peke på noen spesifikk forklaring på at familieplanlegging slår igjennom.	"
364. som avgörande för att kvinnorna skall kunna driva igenom	Det er tvilsomt om vi kan peke på noen faktor eller grense som	"	LV8 ♀: NEI TIL MANGE BARN

sina önsknings om barnbegränsning./	avgjør når kvinnene begynner å sette sine ønsker om barnebegrensning igjennom.		
365. Gemensam för alla kvinnor blev tillgången till en elementär utbildning i folkskolan.	---	En forklaring på at svenske kvinner begynte å sette sitt ønske om barnebegrensning igjennom, kan ha vært den nye folkeskoleutdannelsen.	LHF I.4.1.1 ♀+SKOLE
366. I och med den kunde de tillgodogöra sig den hastigt växande floran av tidningar, tidskrifter och annan litteratur.	Takket være skoleundervisningen kunne kvinnene gjøre bruk av (den hastig voksende floraen av aviser, tidskrifter og annen litteratur.)	En forklaring på at svenske kvinner begynte å sette sitt ønske om barnebegrensning igjennom, kan ha vært den nye folkeskoleutdannelsen, som satte kvinnene i stand til å følge med i trykte medier.	"
367. Litteratur om familjeplanering kunde däremot vara svår att få tag i.	Tross økende litteratortilbud var det vanskelig å få tak i litteratur om familieplanlegging.	En hake ved å bruke kvinners leseferdighet som forklaring på familieplanleggingens gjennombrudd er at relevant litteratur var lite tilgjengelig i første fase i vår periode.	LHF I 3.3.3 †ANTISEX→FLERE BARN
368. Att läsa om sexualiteten var opasande.	---	At litteratur om familieplanlegging og seksualitet var lite tilgjengelig i Sverige i første fase i vår periode har sammenheng med samfunnets restriktive holdning til seksualitet.	"
369. Länge hade kyrka och lagstiftning haft en sträng kontroll	---	"	"
370. av framför allt den utomäktenskapliga sexualiteten,	---	"	"
371. som bestraffades.	---	"	"
372. På 1860-talet mildrades kyrkans och lagstiftningens kontroll av sexualiteten	---	I første fase i vår periode ble kirkens og lovgivningens kontroll med seksualiteten svekket.	"
373. och bestraffningarna av utomäktenskapliga förbindelser upphörde./	På 1860-tallet ble man ikke lenger straffet for utenomekteskapelige, seksuelle forbindelser.	"	"

374. Men att rekom- mendera barnbe- gränsning var ännu inte accepterat.	---	I første fase i vår perio- de var det ikke sam- funnsmessig akseptert å anbefale barnebe- grensning.	"
375. Ekonomen och nymalthusianen Knut Wicksell höll år 1881 ett offentligt föredrag i Uppsala	---	I første fase i vår perio- de fantes det modige folk som med sosialpo- litisk begrunnelse anbe- falte barnebegrensning, bl.a. pioneren NN.	LHF I.3 ♀ KAN BARNEBEGRENSE
			LHT4 VIKTIGE PIO- NERER
376. där han hävdade att barnbegrensning var bästa botemedlet mot fattigdom.	---	"	" (begge toposgrupper)
377. Ungefär samti- digt gav han och en läkare ut en skrift	---	"	" (begge toposgrupper)
378. med råd om fa- miljeplanering i äk- tenskapet.	---	"	" (begge toposgrupper)
379. Både föredraget och skriften väckte skandal	Et foredrag og et skrift som anbefalte familieplan- legging i ekteskapet vakte skandale i 1881.	I første fase i vår perio- de ble modige folk som med sosialpolitisk be- grunnelse anbefalte barnebegrensning, bl.a. pioneren NN (mann), utsatt for kraftige sam- funnsmessige sanksjo- ner.	" (begge toposgrupper)
380. och läkaren blev avsatt från sin tjänst.	Legen som var med å anbefale familieplan- legging mistet sin still- ing pga dette.	"	" (begge toposgrupper)
		Å være pioner er så visst ikke noen søndagsskole!	P12 TAKK TIL PI- ONERENE!
381. Längre fram spreds kunnskap om familjeplanering av eldsjälar som Elise Ottesen-Jensen.	---	Et stykke ut i vår peri- ode ble det drevet opp- lysningsarbeid om fa- miljeplanlegging av pi- onere som NN (kvin- ne).	LHF I.3 ♀ KAN BARNEBEGRENSE
			LHT4 VIKTIGE PIO- NERER
382. Hon reste runt i landet,	---	"	" (begge toposgrupper)
383. föreläste om och spred preventivme- del.	---	"	" (begge toposgrupper)
384. Själv hade hon växt upp i en mycket stor familj,	---	Den svenske familieplan- legging smisjonæren NN (kvinne) handlet ut fra smertefulle erfa- ringer i egen oppvekst.	" (begge toposgrupper)
385. och det var erfa-	---	"	"

renheterna därifrån			(begge toposgrupper)
386. som tände hennes interesse for att hjälpa andra./	Ildsjelen Elise Ottesen-Jensen hadde vokst opp i en stor familie og ville utfra erfaringen fra egen oppvekst hjelpe andre med barnebegrensning.	"	" (begge toposgrupper)
387. Preventivmedel fanns inte att tillgå i någon betydande omfattning.	Det var ikke lett å få tak i prevensjonsmidler.	I første fase i vår periode var det liten tilgang på prevensjonsmidler i Sverige.	LHF I.31 ♀ BARNEBEGRENSER
388. Förbudet mot preventivmedel kom inte förrän man såg deras spridning som en reell risk.	---	Forbudet mot prevensjonsmidler kom først da de ble ansett som en reell fare.	"
389. Det förefaller rimligt att anta att man hade tillräckliga kunskaper om sexualiteten		Det synes rimelig å anta at svenskene i første fase i vår periode mestret familieplanlegging uten tekniske prevensjonsmidler.	"
390. för att tillämpa avbrutet samlag,	Vi må tro at folk hadde tilstrekkelig kunnskap om seksualitet til å sørge for avbrutt samleie.	"	"
391. eller också avstod man helt enkelt från sexuell omgäenge./	En annen forklaring på at det faktisk ble praktisert barnebegrensning uten mye prevensjonsmidler sist på 1800-tallet er at folk avstod fra seksuell omgang.	"	"
392. När ogifta kvinnor blev myndiga år 1858	---	En delforklaring på at familieplanlegging slo igjennom i første fase i vår periode var den økte selvstendigheten ugifte kvinner fikk da de fikk myndighet (i 1858).	LHF I.1.1. MYNDIGHET FOR UGIFTE ♀ LHF I.2.1 ♀ VELGER MANN
393. fick de därmed också rätten att självständigt ingå äktenskap	---	"	LHF I.2.1 ♀ VELGER MANN
394. utan inflytande från föräldrar eller förmyndare.	Det må ha hatt en betydning for barnebegrensningen at ugifte kvinner fra 1858 fikk retten til selv å bestemme om, når og med hvem de ville gifte seg.	"	"

395. Att de gifta kvinnorna fick större makt over den egna økonomin	---	En delforklaring på at familieplanlegging slo igjennom i første fase i vår periode er sannsynligvis gifte kvinners økte makt over egen økonomi.	LHF I.4.1 ♀ FÅR §+§-RETT
396. bör också ha spelat en roll.	Det må også ha hatt en betydning for barnebegrensningen at gifte kvinner fikk større makt over egen økonomi.	"	"
397. Att till exempel få bestämma över sin egen inkomst.	---	"	"
398. även om den var låg.	---	"	"
399. gav en elementär trygghet åt de gifta kvinnorna.	---	"	"
400. Barnens trygghet växte i sin tur med varje förbättring i moderns situation./	(Barnas trygghet vokste i takt med hver ny forbedring i morens situasjon.)	De svenske barnas trygghet vokste i takt med hver ny forbedring i morens situasjon.	LHT3 FORBEDRING
			LH1 ☀-FORTELLINGEN
			LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
401. Förbudet för mannen att aga hustrun från år 1858 kan ha haft en både praktisk och symbolisk betydelse/	---	En delforklaring på at familieplanlegging slo igjennom i første fase i vår periode kan være innføringen av forbudet (fra år 1858) mot ektemannens fysiske avstraffelse av sin hustru.	LHF I.1.1.1 §-HUSTRUJULING
			LHF I.2.2 ♀ RÅR OVER EGEN KROPP
402. som tecken på en rätt för kvinnorna	---	Forbudet mot ektemannens fysiske avstraffelse av sin hustru kunne oppfattes som et tegn på et selvhevdelsesrett for kvinnene.	" (begge toposgrupper)
403. att hävda den egna kroppens integritet.	Forbudet mot mannens fysiske avstraffing av hustruen fra 1858 kunne ha sitt å si for at kvinnene sørget for mer familieplanlegging.	"	" (begge toposgrupper)
404. Detta är också det första tecknet i lagstiftningen	---	Forbudet mot ektemannens fysiske avstraffelse av sin hustru er viktig.	"
			LHF I.2 ♀ HJEMMETRETT
405. på att en patri-	I løpet av den første pe-	Forbudet mot ekteman-	"

arkal struktur i familjerettslagstiftningen börjar brytas opp.	rioden ble en patriarkal struktur i familierettslovgivningen gradvis brutt opp.	nens fysiske avstraffelse av sin hustru er første tegn på oppbrytningen av en patriarkalsk struktur i familierettslovgivningen.	(begge toposgrupper)
406. Denna försvagas undan för undan	---	Den patriarkalske struktur i familierettslovgivningen ble gradvis svekket gjennom første fase i vår periode.	LHF I.2 ♀ HJEMMERETT
407. når gifta kvinner først får rett att bestämma över sin egendom	---	Gifte kvinners rett til å bestemme over egen eiendom er et trinn fra første fase i vår periode i svekkelsen av familierettslovgivningens patriarkalske struktur.	LHF I.1.2.2.2 ♀ RETT TIL EIENDOM
			LHF I.4 ♀ UTERETT
408. för att senere få myndighet och politisk röst- og representationsrett.	---	Innføringen av stemme- og representasjonsrett er et trinn fra slutten av første del av vår periode i svekkelsen av familierettslovgivningens patriarkalske struktur.	LHF I.1.1.3 MYNDIGHET FOR GIFTE ♀
			LHF I.4.3 ♀ POL. RETTIGHETER
			LHM3 §+\$+POL FORKLARER
409. Den gifta kvinnan blir på det sättet allmer økonomisk og juridisk jämställd med sin make./	Ved en fornyelse av familierettslovgivningen i mindre patriarkalsk retning, og ved å tilkjenne kvinnen politiske rettigheter, ble den gifte kvinnen økonomisk og juridisk sett stadig mer likestilt med sin ektefelle.	---	LHM3 §+\$+POL FORKLARER
			LHF I.4 ♀ UTERETT
410. I och med sitt inträde i politiken	---	Kvinnenes inntog i politikken er viktig i vår sammenheng.	" LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
411. får kvinnorna också möjligheter att hävda mödrars och barns intressen.	---	Kvinnenes inntog i politikken var avgjørende for deres mulighet for å hevde mødres og barns interesser.	(begge toposgrupper)
			LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN OG BARN
412. Att dette kunde ske stick i stäv mot de egna makarna	Kvinnenes politiske standpunkt kunne gå tvert imot mannens.	Kvinnene var ikke alltid politisk enige med sine menn.	LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN OG BARN
413. visar omröstningen om förbud mot försäljning av	---	Folkeavstemningen om alkoholforbud (i 1922) viser at kvinnene ikke	"

alkohol år 1922.		alltid var politisk enige med sine menn.	
414. Året innan hadde kvinnorna fått politisk rösträtt.	---	Folkeavstemningen om alkoholforbud, året etter at kvinnene fikk stemmerett, viser at de ikke alltid var politisk enige med sine menn.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN
415. Då var foreställningen utbredd att kvinnorna skulle rösta som sina män.	---	Før folkeavstemningen om alkoholforbud var det en vanlig oppfatning at kvinnene ville komme til å stemme ut fra politisk enighet med sine menn.	" (begge toposgrupper)
416. Men 60 procent av kvinnorna röstade för ett förbud	---	Folkeavstemningen om alkoholforbud viser at de ikke alltid var politisk enige med sine menn.	" (begge toposgrupper)
417. mot endast 40 procent av männen.	---	"	" (begge toposgrupper)
418. När kvinnorna röstade tvärs emot de egna männen i förbudsfrågan	---	"	" (begge toposgrupper)
419. är det lätt att ana en omsorg om familjen,		Kvinnenes politiske uenighet med sine menn har å gjøre med deres større omsorg for familien og barna.	" (begge toposgrupper)
420. kanskje framför allt barnen		"	" (begge toposgrupper)
421. bakom deras ställningstagande./	Når et klart flertall av kvinnene brukte stemmeretten for å få gjennom alkoholforbud, ligger det nær å tenke at de har vært motivert av omsorgen for familien og for barna spesielt.	"	" (begge toposgrupper)
422. En känsla av maktlöshet tillsammans med traditionella könsroller i äktenskapet	---	Vi har her beskrevet mange eksempler på kvinners maktløshet i innen de tradisjonelle kjønnsrollene.	LHF 13.3.1 ♀ ÷ MAKT→FLERE BARN LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
423. har i moderna studier framförts som förklaringar till	Moderne historiske studier hevder at følelsen av maktesløshet og	Moderne studier har brukt kvinners maktløshet i de tradi-	" (begge toposgrupper)

mycket stora familjer.	tradisjonelle kjønnsroller i ekteskapet forklarer de store familiene.	sjonelle kjønnsrollene som forklaring på de svært barnerike familiene.	Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE
424. Samma sak möter man långt fram i tiden också i Sverige bland fattiga familjer,	Følelsen av maktesløshet og tradisjonelle kjønnsrollene behersket fattige familier i Sverige langt fram i tid.	De moderne studienes forklaring gjelder langt ut i vår periode i Sverige også for fattige familier.	"
425. bland dem statare och textilarbetare.	Blant de fattige familiene som fortsatte å ha mange barn fant vi husmenn (statare) og tekstilarbeidere.	"	LHF I3.3.4 ♂-ÆRE→FLERE BARN
426. Att bli far till många barn kunde också ses som ett tecken på manlighet,	---	Et eksempel på kjønnsrollenes betydning for manglende familieplanlegging er den status det kunne gi en mann at han hadde mange barn.	"
427. på att man var en "riktig" karl./	---	"	"
428. Maktløsheten ger ett kort tidsperspektiv	Maktesløsheten gjør at man ser kort tid framover.	Den maktløse kan vanskelig planlegge langt framover.	LHF I3.3.1 ♀ ÷ MAKT→FLERE BARN
			LHF I3.3.2 NØD→FLERE BARN
429. där planering verkar meningslös.	I et kort og maktløst perspektiv kunne det virke meningsløst å drive familieplanlegging.	"	" (begge toposgrupper)
430. Det kan gälla både man och kvinna.	Maktløshetens korte tidsperspektiv kunne gjelde både mann og kvinne.	Maktløsheten kunne omfatte både mann og kvinne.	" (begge toposgrupper)
431. Traditionella könsroller med dominans för mannen gör det dessutom svårt för kvinnan	---	Tradisjonelle kjønnsroller er også en forklaring på barnerike familier.	LV8 ♀: NEI TIL MANGE BARN
			LHF I3.3.1 ♀ ÷ MAKT→FLERE BARN
432. att driva igenom önskemål om familjeplanering./	Dersom kvinnen ønsket familieplanlegging, ville det vanskeligjøre av de tradisjonelle kjønnsrollene med mannlig dominans.	Tradisjonelle kjønnsroller gjør det vanskelig for kvinnen å drive gjennom sitt ønske om familieplanlegging.	" (begge toposgrupper)
433. Men om en familj fick det ekonomiskt bättre	---	Økonomisk forbedring har vist seg ikke å være en tilstrekkelig forutsetning for innføring av familieplanlegging.	LHT3 FORBEDRING
			LV6 FORELDRESKAP

			LHFI.3.2 FRIE ♀ BARNEBEGRENSER
434. och därmed en tryggare framtid	---	"	LV6 FORELDRESKAP LHFI.3.2 FRIE ♀ BARNEBEGRENSER
435. räckte dette i sig inte till för att ge opphov till familjeplanering.	Det var ikke nok at familien fikk det økonomisk bedre for at man startet familieplanlegging.	"	" (begge toposgrupper)
436. För att detta skulle ske var en förbättrad ställning för kvinnan uppenbarligen en nödvändighet.///	Det er åpenbart at en forbedret stilling for kvinnen var nødvendig for at familieplanlegging skulle komme i gang.	---	" (begge toposgrupper) LHT3 FORBEDRING
437. Trygghet for barnen ///	Vi skal nå konsentrere oss om barnas økte trygghet.	Barnas økte trygghet er overskriften for utviklingen i andre fase i vår periode.	
438. Barnen kommer i fokus ///	Vi skal lese om hvordan barna kom mer i fokus.	Barna kom etter hvert i det svenske samfunnets fokus	LHF I.7 BARN SYNLIGGJØRES
439. Det svenska samhället tog i det förflutna mycket litet ansvar för barnen.	I tidligere tider tok det svenske samfunnet svært lite ansvar for barna.	---	LV3 BARN UNDERTRYKT/FORTRENGT LHF2.9 UTRYGT FOR BARN
440. Om föräldrarna dog eller inte kunde försörja familjen	---	En ikke uvanlig situasjon for svenske barn i tidligere tider var at forsørgerne forsvant.	"
441. skulle kommunernas fattigvård svare for dem.	---	Når et barns forsørger forsvant i Sverige i tidligere tider, overtok kommunens fattigkommisjon.	"
442. Föräldralösa barn kunde lämnas till barnhus eller bli fosterbarn.	---	I tidligere tiders Sverige kunne foreldreløse barn leveres til barnehjem eller bli fosterbarn.	"
443. På barnhusen var förhållandena ofta mycket dåliga	---	I barnehjem i tidligere tiders Sverige var forholdene ofte svært dårlige.	"
444. och dödligheten bland de minsta barnen mycket hög.	---	"	" LHF2.3 SPEDBARN-DØD
445. Fosterbarnens förhållande till fosterföräldrarna reglerades enligt legostadgan	Fosterbarns forhold til fosterforeldre var regulert etter tyendeloven.	I tidligere tiders Sverige hadde fosterbarn samme juridiske status i familien som tjenestjenta og gårdsgutten.	LHF2.9 UTRYGT FOR BARN

446. som om de vore drängar eller pigor.	Fosterbarnas juridiske status tilsvarte tjenestefolkenes.	"	"
447. Fosterföräldrarnas rättigheter gick före omsorgen om barnen./	---	"	"
448. Men mot sekelskiftet blev barnen föremål för ett allt större intresse.	---	Et stykke ut i vår periode ble det mer offentlig interesse for barn.	LHF I.7 BARN SYNLIGGJØRES
449. Dette intresse hadde minst två olika källor.	En økt interesse for barn henimot århundredskiftet hadde minst to kilder.	Det var minst to grunner til den økte offentlige interessen for barn et stykke ut i vår periode.	"
450. Den ena var befolkningspolitisk	Den ene kilden til økt interesse for barn var befolkningspolitisk.	En grunn til den økte offentlige interessen for barn et stykke ut i vår periode var befolkningspolitisk.	LHF I3.3.5 NASJ. BEKYMRING → FLERE BARN LHF I.7.1 NASJ. BEKYMR. → SYNLIGE BARN
451. och hade sin bakgrund i ett skärpt utrikespolitiskt läge,	Den befolkningspolitisk motiverte interessen for barn hadde sin bakgrunn i et skjerpet utenrikspolitisk klima.	Befolkningspolitisk motivert økt interesse for barn i Sverige et stykke ut i vår periode hadde å gjøre med en skjerpet utenrikspolitisk situasjon.	" (begge toposgrupper)
452. där nationalism, industriell konkurrens och kapprustning dominerade den europeiska scenen.	---	Et stykke ut i vår periode preget nasjonalisme, industrikonkurranse og kapprustning Europa.	" (begge toposgrupper)
453. Emigration och barnadödlighet ansågs beröva Sverige livsviktig arbeidskraft	Det var på denne tiden vanlig å legge vekt på at emigrasjon og barnedødelighet berøvet Sverige livsviktig arbeidskraft.	Det var i Sverige et stykke ut i vår periode en bekymring for at emigrasjon og barnedødelighet berøvet Sverige arbeidskraft.	" (begge toposgrupper)
454. och blivande soldater.	Det var... vordende soldater.	Det var i Sverige et stykke ut i vår periode en bekymring for at emigrasjon og barnedødelighet berøvet Sverige vordende soldater.	" (begge toposgrupper)
455. Dessutom sågs en låg befolknings-tillväxt som ett tecken på "nationell" svaghet:	I denne perioden ble lav tilvekst i befolkningen sett på som tegn på "nasjonal" svakhet.	Det var i Sverige et stykke ut i vår periode en bekymring for at emigrasjon og barnedødelighet berøvet Sverige symbolsk, nasjonal styrke.	" (begge toposgrupper)

456. Förbudet mot opplysning om och försäljning av preventivmedel	---	Det ble innført forbud mot opplysning om og salg av prevensjonsmidler et stykke ut i vår periode.	LHF I3.3.6 ÷PREVENSJON →FLERE BARN LHF I.7.1 NASJ. BE- KYMR.→SYNLIGE BARN
457. var ett resultat av denna oro.	---	Forbudet mot opplysning om og salg av prevensjonsmidler et stykke ut i vår periode var et resultat av den svenske befolkningspolitiske bekymringen.	" (begge toposgrupper)
458. Man diskuterade också åtgärder för att stoppa emigrationen till Amerika.	---	Befolkningspolitisk bekymring ledet et stykke ut i vår periode til diskusjon om hvordan men i Sverige kunne stoppe emigrasjonen.	LHF I.7.1 NASJ. BE- KYMR.→SYNLIGE BARN
459. Men samtidig fanns en social oro,	Sammen med den befolkningspolitiske uroen fantes en sosial uro.	Sammen med befolkningspolitisk bekymring løp en sosial uro med hensyn til barna et stykke ut i vår periode	LHF I.7.2 INDUSTRI GJØR BARN SYNLIGE
460. som tog fasta på de svåra förhållanden barn levde under.	Den sosiale uroen tok fatt i de vanskelige forholdene barn levde under.	Den sosiale uroen med hensyn til barna et stykke ut i vår periode hadde å gjøre med barns vanskelige levekår.	"
461. De sociala reformvännerna krävde en lagstiftning	---	Den sosiale bekymringen for barnas situasjon fikk sosiale reformvenner til et stykke ut i vår periode å kreve ny lovgivning.	"
462. som skyddade fosterbarn och barn födda utom äktenskapet.	---	Sosiale reformvenner krevde et stykke ut i vår periode lovgivning som sikret fosterbarn og barn født utenom ekteskap.	"
463. På privat initiativ startades s k Mjölkdroppeföreningar	---	Et uttrykk for den sosiale bekymringen for barnas situasjon var en forening som blant annet ville gi god melk til fattige barn.	"
464. som tillhandahöll mjölk av god kvalitet till fattiga mödrars barn,	---	"	"

465. men som också försökte förmana och lära mödrarna bättre hygien	---	Et uttrykk for den sosiale bekymringen for barnas situasjon var en forening som blant annet ville gi hygiene- og ammeopplysning til fattige barns mødre.	LHT3 FORBEDRING LHF I.7.2 INDUSTRI GJØR BARN SYNLI-GE
466. och att amma sina barn.	---	"	LHF I.7.2 INDUSTRI GJØR BARN SYNLI-GE
467. Amningen tillmättes spesiell vikt	Det ble lagt særlig vekt på å stimulere til amming.	"	"
468. för att få ned spädbarnsdödligheten.	Amming ble sett på som et viktig middel for å få ned spedbarnsdødeligheten.	"	"
469. Här blev åtskillnaden mellan hem och arbetsplats för fabriksarbetande kvinnor ett praktiskt problem.	Med tanke på amming ble fabrikkarbeiderskenes avstand mellom hjem og arbeidsplass et praktisk problem.	Oppmerksomheten om verdien av amming et stykke ut i vår periode fikk fram det praktiske problemet ved en atskillelse mellom hjem og fabrikk.	"
470. De orimliga förhållanden för små barn och deras mödrar blev uppenbara.///	Reformvennenes engasjement for barna, som blant annet la vekt på verdien av amming, gjorde de urimelige forholdene for barn og mødre åpenbare.	Oppmerksomheten om verdien av amming et stykke ut i vår periode fikk fram det urimelige i fabrikkarbeiderbarnas situasjon.	"
471. Kvinnliga politiker och moderskapspolitikk	Vi skal nå lese om hvordan kvinnelige politikere engasjerte seg i mødrepolitikk.	Den nye tilstedeværelsen av kvinnelige politikere var avgjørende for utformingen av en svensk mødrepolitikk	LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN
472. Det var denna orimlighet	---	Det var et stykke ut i vår periode oppmerksomhet rundt det urimelige i fabrikkarbeiderbarnas situasjon.	LHF I.7.2.1 ♀ RAMMES AV ARBEIDERVERN
473. som ledde fram till ett första samhälleligt ingripande	---	Det var oppmerksomheten et stykke ut i vår periode rundt det urimelige i fabrikkarbeiderbarnas situasjon som førte fram til et første, samfunnsmessig inngrep.	"
474. av moderskapspolitisk karaktär.	Det urimelige ved at ammende mødre skulle arbeide i fabrikk langt fra hjemmet førte til det første samfunnsmessige	Det var oppmerksomheten et stykke ut i vår periode rundt det urimelige i fabrikkarbeiderbarnas situasjon	"

	inngrep av mødrepoli- tisk karakter.	som førte fram til et første, samfunnsmessig inngrep av mødrepoli- tisk karakter.	
475. I en ny arbetar- skyddslag som utfär- dades år 1900	---	Det første samfunns- messige inngrepet av mødrepolitisk karakter var en arbeidervernlov (år 1900).	"
476. förbjöds kvinnor "med arbete i indust- riellt yrke"	---	I den tidlige arbeider- vernloven forbys fab- rikkarbeidersker å arbe- ide i den første tiden et- ter barnefødsel.	"
477. att arbeta under de fyra första veckor- na efter en barnsörd.	---	"	"
478. Lagparagrafen var tillkommen med hänsyn till kvinnans behov av vila	---	Motivet for arbeider- vernlovens forbud mot kvinners fabrikkarbeid straks etter fødselen var kvinnens behov for hvil- le.	"
479. och särskilt för att modern skulle kunna amma barnet./	---	Motivet for arbeider- vernlovens forbud mot kvinners fabrikkarbeid straks etter fødselen var særlig behov for morsmelk.	"
480. Men någon eko- nomisk ersättning skulle inte utgå	---	Arbeidervernlovens forbud mot kvinners fabrikkarbeid straks et- ter fødselen var ikke kombinert med noen økonomisk erstatning.	"
481. under den tvångsmässiga ledig- heten,	---	"	"
482. som i stället blev ett slag mot kvinnans och barnets försörj- ning.	Ettersom en ny lovpa- ragraf som forbød in- dustriarbeid for nybak- te mødre ikke var kom- binert med noen øko- nomisk erstatning, ble den et slag mot kvin- nens og barnets forsør- gelse.	Ettersom den ikke var kombinert med noen økonomisk erstatning, ble arbeidervernlovens forbud mot kvinners fabrikkarbeid straks et- ter fødselen et slag mot både kvinner og barn. Den velmente, men mannsskapte, tvungne barselpermisjonen uten lønn var et slag mot kvinnene og barna!	" P8 ♂-POLITIKERE FEILET TOTALT!
483. Detta påpekade Sveriges första kvinn- liga läkare, Karolina	---	Det urimelige i å forby kvinner å arbeide straks etter fødselen uten	LHT4 VIKTIGE PIO- NERER

Widerström		økonomisk erstatning ble påpekt av Sveriges første kvinnelige lege, pioneren NN (kvinne).	
484. vid en kongress för fattigvård och folkförsäkring: ///	---	"	"
485. <i>Har männe den människa, som jag berövar brödet,</i>	---	"	"
		La oss høre pioneren NN (kvinne)s egne ord!	! P13 AUTENTISK PIONERSTEMME!
486. <i>gagn utav de föreskrifter jag ger till hennes hälsas bevarande?///</i>	---	" (begge topoi)	" (begge toposgrupper)
487. Lagen förutsatte existensen av en familjeförsörjande man.	Loven forusatte at det fantes en familieforsørgende mann.	Arbeidervernloven som forbød kvinner å arbeide straks etter fødselen forutsatte eksistensen av en familieforsørgende mann.	LHF2.7 ♀ ENEANSVAR FOR BARN
488. Men i praktiken försörjde många kvinnor ensamma sina familjer.	I praksis var mange kvinner alene om å forsørge sine familjer.	Forutsetningen bak forbudet for kvinner mot å arbeide straks etter fødselen sviktet dels fordi mange mødre var enslige forsørgere.	"
489. När både man och hustru arbetade var kvinnans inkomst oftast oublekelig	Også når både mann og kvinne arbeidet [utenfor hjemmet] var kvinnens inntekt nærmest uunnværlig.	Forutsetningen bak forbudet for kvinner mot å arbeide straks etter fødselen sviktet dels fordi mannens inntekt var utilstrekkelig for familien.	"
490. för familjens nödtorftiga uppehälle./	---	"	"
491. Karolina Widerström var inte bara läkare utan också politiker.	Karolina Widerström var en viktig kvinnepolitisk pioner.	Pioneren NN (kvinne) var en viktig kvinnepolitisk pioner.	LHT4 VIKTIGE PIONERER LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN
492. Hon var med om att grunda Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt år 1903	---	"	" (begge toposgrupper)
493. och var en tid också dess ordförande.	---	"	" (begge toposgrupper)
494. Som en av de första kvinnorna invaldes hon i Stockholms stadsfullmäk-	---	"	" (begge toposgrupper)

tige			
495. så snart kvinnorna fått kommunal representationsrett.	---	"	" (begge toposgrupper)
496. Där intresserade hon sig särskilt för barns förhållanden,	---	Som kvinnepolitisk pioner engasjerte pioneren NN (kvinne) seg særlig i barns forhold i samfunnet.	" (begge toposgrupper)
497. framför allt för förbättrad hälsovård, friluftsliv och gymnastik för skolbarnen./	---	Som kvinnepolitisk pioner engasjerte pioneren NN (kvinne) seg særlig i barns helse.	" (begge toposgrupper)
498. I sin verksamhet som gynekolog møtte hon stora brister i kvinnornas kunnskap om sine egne kroppar,	---	Som gynekolog merket pioneren NN (kvinne) medsøstres manglende kunnskap om egen kropp.	" (begge toposgrupper)
499. inte minst om sexualiteten.	---	Som gynekolog merket pioneren NN (kvinne) medsøstres manglende kunnskap om egen seksualitet.	" (begge toposgrupper)
500. För att råda bot på detta	---	Pioneren NN (kvinne) ville gjennom opplysningsarbeid råde bot på medsøstres manglende kunnskap om kropp og seksualitet.	" (begge toposgrupper)
501. skrev hon en bok med titeln Kvinnohygien,	---	"	" (begge toposgrupper)
502. som læstes meget og trycktes i inte mindre än sju opplagor.	Karolina Widerströms seksualopplysende skrift ble svært utbredt.	"	" (begge toposgrupper)
503. Hon reiste også rundt og forelæste	---	"	" (begge toposgrupper)
504. om kvinnors sexualitet og barnafødning.	---	"	" (begge toposgrupper)
505. Samma sak gjorde flere av hennes kolleger blant de kvinnlige lækarna	Karolina Widerström var ikke den eneste kvinnelige legen som engasjerte seg i mødrepolitikk og seksualopplysning.	Pioneren NN (kvinne) var som kvinnelig lege ikke alene om sin seksualopplysende innsats.	LHT4 VIKTIGE PIONERER
506. og de uttalte også programmatisk at seksualopplysning for kvinner var en av deres viktigste opp-	---	"	"

gifter.			
507. De engagerade sig också mot prostitutionen	---	De kvinnelige pionerlegene engasjerte seg mot prostitusjon.	"
508. och Karolina Widerström formulerade motioner i frågan	---	Pioneren NN (kvinne) engasjerte seg politisk mot prostitusjon.	" LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN
509. åt politiker, som satt i riksdagen.	---	"	" (begge toposgrupper)
510. För sina insatser blev hon senere medicine hedersdoktor./	---	Pioneren NN (kvinne) oppnådde å bli medisinsk æresdoktor.	" (begge toposgrupper)
511. Karolina Widerström är ett utmärkt eksempel	Karolina Widerström er typisk på flere måter.	Pioneren NN (kvinne) er et fremragende eksempel på en tidlig kvinnesakskvinne og politiker.	" (begge toposgrupper) LHM3 §+\$+POL FORKLARER
512. på den roll en kvinnesakskvinne og politiker kunde spela	---	"	" (alle 3 toposgrupper)
513. redan innan kvinner fått politisk rösträtt.	---	Kvinner kunne spille en betydelig politisk rolle også før de fikk stemmerett.	" (alle 3 toposgrupper)
514. De frågor hon tog opp är också typiske.	---	Pioneren NN (kvinne)s engasjementsområder er typiske for tidlige svenske kvinnelige politikere.	" (alle 3 toposgrupper)
515. De första kvinnliga politikerna engagerade sig för kvinnor og barn,	---	Tidlige svenske kvinnelige politikere engasjerte seg i kvinne- og barnespørsmål.	LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN
516. kanskje framfor allt för moderskapsfrågor.	---	Tidlige svenske kvinnelige politikere engasjerte seg først og fremst i mødrepolitiske spørsmål.	"
517. Det var deras særskilda erfarenhets- og ansvarsområde	De første kvinnelige politikere brakte inn sitt eget erfarings- og ansvarsområde.	Tidlige svenske kvinnelige politikere engasjerte seg der hvor de i kraft av sitt kjønn hadde sin særlige erfaringsbakgrunn.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN
518. og de tillførde dermed politiken något helt nytt.	Ved å bringe inn sitt eget erfarings- og ansvarsområde, tilførte de første kvinnelige politikere politikken noe helt nytt.	---	" (begge toposgrupper)

519. Man kan också uttrycka det så,	Forholdet mellom kvinnelig deltakelse i politikken og barnas og mødreskapets tilstedeværelse i politikken kan også uttrykkes på en annen måte.	Den nye mødrepolitikens tilblivelse kan også beskrives på en annen måte enn gjennom pionerkvinnenes innsats.	" (begge toposgrupper) LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
520. att frågor som gällde barn och moderskap varit flagrant åsidosatta i politiken	---	Den nye mødrepolitikens tilblivelse kan også beskrives som at barne- og mødrepolitiske spørsmål tidligere hadde vært fullstendig fraværende.	" (alle 3 toposgrupper)
521. just därför att kvinnorna saknade politiskt inflytande.	---	Grunnen til barne- og mødrepolitikens fravær var kvinnenes manglende politiske innflytelse.	" (alle 3 toposgrupper)
522. I Finland fick kvinnorna politisk rösträtt redan 1906.	Et annet eksempel på konsekvensen av kvinners inntog i politikken kan vi hente fra Finland hvor kvinnene fikk stemmerett allerede i 1906.	En indikasjon på sammenhengen mellom mødrepolitikk og politisk innflytelse på kvinner er Finland, hvor kvinnene fikk stemmerett tidligere enn i Sverige (i 1906).	LHM3 §+§+POL FORKLARER
			LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN
523. Så snart kvinnor blivit ledamöter av den finländska lantdagen	---	Kvinnene kom hurtig inn i den finske nasjonalforsamlingen.	" (begge toposgrupper)
524. lade de fram förslag om just moderskapsförsäkring.////	De finske kvinnelige riksdagsrepresentantene startet med å legge fram forslag om fødselspenger.	Straks svenske kvinner kom inn i nasjonalforsamlingen, foreslo de innføring av fødselspenger.	" (begge toposgrupper)
525. Kvinnor får politiska rättigheter///	Vi skal nå lese om perioden hvor kvinner fikk reelle politiske rettigheter	At kvinner fikk politiske rettigheter, hadde stor mødre- og barnepolitisk betydning.	LHM3 §+§+POL FORKLARER
			LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN
			LHF I.4.3 ♀ POL. RETTIGHETER
526. Kvinnors parlamentariska representation tycks med andra ord spela en avgörande roll	---	"	" (alle 3 toposgrupper) LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
527. redan för att frågor som gäller barn och moderskap skall	For at barne- og mødrepolitiske spørsmål skulle bli tatt	"	" (alle 4 toposgrupper)

tas opp till behandling./	opp til behandling synes kvinnenes parlamentariske deltakelse å ha vært avgjørende.		
528. År 1921 fikk alle svenska kvinnor politisk röst- och representationsrätt.	---	Mot slutten av første fase i vår periode (år 1921) fikk alle svenske kvinner stemme- og representasjonsrett.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER LHF I.4.3 ♀ POL. RETTIGHETER
529. Två år tidigare hade samtliga fått kommunal rösträtt.	---	Mot slutten av første fase i vår periode, to år før X, fikk alle svenske kvinner kommunal stemme- og representasjonsrett.	" (begge toposgrupper)
530. Men politiskt inflytande hade de gradvis fått och tagit sig redan tidigare./	Også før kvinnene fikk full stemmerett i 1921 hadde de gradvis fått og tatt seg politisk innflytelse.	De svenske kvinnene vant gradvis sine politiske rettigheter.	" (begge toposgrupper)
531. Från år 1862 hade i princip för-mögna, ogifta kvinnor kommunal röst-rätt	Fra 1862 hadde i prinsippet formuende, ugifte kvinner kommunal stemmerett.	Allerede tidlig i vår periode (år 1862) hadde ugifte kvinner med formue fått kommunal stemmerett.	" (begge toposgrupper)
532. och därmed också indirekt rösträtt till den svenska riksdagens första kammare.	Gjennom den kommunale stemmeretten hadde formuende ugifte kvinner fra 1862 også stemmerett til riksdagens førstekammer.	"	" (begge toposgrupper)
533. Få av dem utnyttjade sin rösträtt före sekelskiftet.	Det var få stemmeberettigede kvinner som benyttet stemmeretten før århundreskiftet.	Det var i begynnelsen få svenske kvinner som benyttet stemmeretten.	" (begge toposgrupper)
534. Men då bildades den svenska kvinnliga rösträttsrörelsen	---	Først da stemmerettsbevegelsen ble dannet, begynte kvinner med stemmerett å benytte retten for alvor.	" (begge toposgrupper)
535. och kvinnornas deltagande i kommunalvalen steg kraftigt.	Etter at den kvinnelige stemmerettsbevegelsen kom i stand, steg de stemmeberettigede kvinnenes valgdeltakelse kraftig.	"	" (begge toposgrupper)
536. Av betydelse var det också att kvinnor från år 1889 kunde bli ledamöter	---	Et trinn i tilegnelsen av politiske rettigheter var også kvinnenes formelle adgang fra et stykke ute i første fase i vår periode (år 1889) til visse kommunale verv.	" (begge toposgrupper)
537. av fattigvårds-	Det hadde også betyd-	"	"

och skolstyrelser.	ning for kvinnens inn-treden i politikken at kvinner fra 1889 kunne bli valgte representanter i kommunale fattigkommisjoner og skolestyrer.		(begge toposgrupper)
538. År 1907 hade kvinnor blivit valbara till kommunal- och stadsfullmäktige./	(I 1907 hadde kvinner blitt valgbare til by- og herredsstyrer.	Noen tiår seinere (år 1907) ble kvinnene valgbare til by- og herredsstyrer.	" (begge toposgrupper)
539. Men både gifta och ogifta kvinnor hade börjat arbeta med politiska frågor	---	Både gifte og ugifte kvinner engasjerte seg i politiske spørsmål allerede relativt tidlig i vår periode.	" (begge toposgrupper)
540. redan före sekel-skiftet.	---	"	" (begge toposgrupper)
541. Längre tillbaka i tiden stod medel- och överklasskvinnor för välgörenhets- och barnavårdsföreningar.	Siden lenge før slutten av 1800-tallet hadde middel- og overklassekvinner stått for veldedighets- og barnevernsforeninger.	Lenger tilbake i tiden hadde middel- og overklassekvinner vært aktive innen veldedighet og barnevern.	" (begge toposgrupper)
542. I de nya väckelse- och nykterhetsrörelserna var också arbetarkvinnor väl representerade.	---	"	" (begge toposgrupper)
543. Där kunde de till och med uppträda som predikanter och politiska talare.	---	"	" (begge toposgrupper)
544. De lärde sig också det politiska livets villkor och arbetssätt./	---	"	" (begge toposgrupper)
545. De moderna politiska partierna formerades i Sverige vid tiden omkring sekel-skiftet.	---	Et stykke ut i vår periode ble de moderne politiske partiene dannet i Sverige.	" (begge toposgrupper)
546. Tidigt bildades inom dem kvinnoföreningar och kvinno-grupper.	---	I de moderne politiske partiene som ble dannet i Sverige et stykke ut i vår periode ble det tidlig startet egne kvinneforeninger.	" (begge toposgrupper)
547. Dessa engagerade sig från början i frågor som gäller	Helt fra starten av engasjerte de politiske partienes kvinneforeninger	De politiske partienes kvinneforeninger engasjerte seg fra første	LHM3 \$\$\$+POL FORKLARER

barn och moderskap./	og kvinnegrupper seg i spørsmål om barn og mødreskap.*	stund av i mødre- og barnespørsmål.	LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN
548. Denna nye politik får også benæmningen moderskaps-politik.	---	Mødre- og barnepolitikken fikk navnet «moderskapspolitik».	" (begge toposgrupper) LHF II.3 MØDREPOL.
549. Modern ses i praktikken som ensam ansvarig for barnets vård.	---	I praksis ble moren i «moderskapspolitiken» sett på som eneansvarlig for barnas omsorg.	" (alle 3 toposgrupper)
550. I teorin ses fadern som forsørjare,	---	I teorien ble fedrene sett på som forsørgere.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER LHF II.3 MØDREPOL.
551. men når ett första förslag om en moderskapsförsäkring lades fram i riksdagen	Et tegn på at faren i praksis ikke ble sett på som sine barns forsørger er et første forslag til fødselspenger som ble lagt fram i riksdagen.	Et uttrykk for at moren i praksis ble sett på som eneansvarlig for barnas omsorg, finner vi i det første fødselspengeforslaget som ble lagt fram i riksdagen.	" (begge toposgrupper)
552. skulle den finansieras via staten, arbeidsgivarna	Den nye fødselspenger skulle ifølge forslaget finansieres via staten og arbeidsgiverne.	I det første fødselspengeforslaget som ble lagt fram i riksdagen skulle 2/3 av fødselspengene dels ytes av staten og arbeidsgiverne.	" (begge toposgrupper)
553. och till en tredjedel från de kvinnliga arbetarnas löner.	1/3 av fødselspengene skulle hentes fra de kvinnelige arbeidernes lønn.	I det første fødselspengeforslaget som ble lagt fram i riksdagen skulle 1/3 av fødselspengene tas fra kvinnelige arbeideres lønn.	" (begge toposgrupper)
554. Männen skulle däremot inte bidra till finansieringen.	---	At menn ikke skulle bidra til fødselspengene i det første fødselspengeforslaget som ble lagt fram i riksdagen, er uttrykk for at moren i praksis ble sett på som eneansvarlig for barnas omsorg.	" (begge toposgrupper)
555. I praktisk politik sågs alltså inte männen som ekonomiskt ansvariga för barn.////	---	I praksis ble ikke fedrene sett på som barnas forsørgere.	" (begge toposgrupper)
556. Samhället och kvinnors föräldraskap///	Vi skal nå se på samfunnets forhold til kvinners foreldreskap*	En viktig nøkkel i vår forbindelse er samfunnets forhold til kvinners foreldreskap.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER LHF2.8 ♀ MAKTLOSE
557. Mödrarna anklagades ofta vid 1900-	---	Nærmere slutten av første fase i vår periode	" (begge toposgrupper)

talets början		ble mødre ofte offentlig anklaget.	
558. för att genom okunnighet, försummelser och slarv	---	De offentlige anklagene mot mødre nærmere slutten av første fase i vår periode gjaldt ukyndighet og slurv.	" (begge toposgrupper)
559. vara medskyldiga till den höga spedbarnsdödeligheten.	---	Mødres påståtte ukyndighet og slurv ledet i følge de offentlige anklagene nærmere slutten av første fase i vår periode til den høye spedbarnsdödeligheten.	" (begge toposgrupper)
560. Men man bort-såg ofta från de ibland närmast oö-vervinnelige svårigheter många mödrar hade	Når kvinner tidlig på 1900-tallet ble anklaget for å være medskyldige i den høye spedbarnsdödeligheten så anklagerne ofte bort fra mødrenes nærmest uo-vervinnelige vanskeligheter	Anklagene mot mødre nærmere slutten av første fase i vår periode ignorerte ofte mødrenes nærmest uo-vervinnelige vanskeligheter med å kunne gi omsorg for sine barn.	" (begge toposgrupper)
		Anklagene mot mødrene var dypt urettferdige!	P14 URETTFERDIGE ANKLAGER MOT ♀!
561. att försörja och se efter sina barn./	---	"	LHM3 §+\$+POL FORKLARER
			LHF2.8 ♀ MAKTLØSE
562. Kvinnorna sågs som på en gång ansvariga och beroende.	Kvinner ble på samme tid sett på som ansvarlige og avhengige.	I offentligheten ble kvinner sett på som på samme tid ansvarlige og avhengige.	" (begge toposgrupper)
563. De ställdes till ansvar för sina barns välbefinnande,	---	"	" (begge toposgrupper)
564. men var samtidigt så økonomisk och rättsligt beroende och missgynnade,	---	"	" (begge toposgrupper)
565. att det var svært för dem att axla just detta ansvar./	---	Kvinnene kunne i begynnelsen av vår periode vanskelig bære ansvaret for barna når de var så økonomisk og juridisk ufrie.	" (begge toposgrupper)
566. De utsattes därmed för en samhällslig, djupt motsägelsefull definition:	Kvinnene ble utsatt for en samfunnsmessig, dypt motsetningsfull definering:	---	LHM3 §+\$+POL FORKLARER
			LHF2.8 ♀ MAKTLØSE
			LVI REPRO vs PROD

567. de tvangs att i sina liv härbärgera och på något sätt lösa en i grunden samhällelig konflikt.	Kvinnene ble tvunget til inkludere og på et eller annet vis løse en konflikt i sine liv, selv om denne konflikten var grunnleggende samfunnsmessig.	Kvinnene ble i første fase i vår periode tvunget til individuelt å løse konflikter som var grunnleggende samfunnsmessige.	" (alle 3 toposgrupper)
568. Denna konflikt härrör ytterst från ett förnekande av föräldraskap,	Den samfunnsmessige konflikten stammer ytterst sett fra en fornektelse av foreldreskap.	Den samfunnsmessige konflikten som kvinner individuelt ble tvunget til å løse stammer fra samfunnets fornektelse av reproduksjonen.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER
569. omvårdnad och uppfostran som samhälleligt existerande,	---	"	"
570. ett förnekande av reproduksjonen	---	"	"
571. eller med andra ord själva grundvalen för samhällets fortbestånd.////	Samfunnet fornektet selve grundvullen for sin videre eksistens: foreldrekap, omsorg, oppdragelse, ja reproduksjon.	"	"
		Det svenske samfunnet fornektet inntil andre fase i vår periode selve grunnvullen for sin egen fortsettelse: Reproduksjonen.	P2 BARN ER GRUNNLAGET!
572. Mannens föräldraansvar	La oss nå se på utviklingen mht. mannens foreldreansvar.	Den siste fasen i vår historiske gjennomgang var, som vi husker, knyttet til mannens økte foreldreansvar.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER
			LHF III.0 FEDREANSVAR + BARNEOMSORG
573. Männen tycks inta ha drabbats av denna konflikt.	Mennene synes ikke å ha vært rammet av den samfunnsmessige konflikten vi her har presentert.	Mennene synes ikke å ha vært rammet av den samfunnsmessige konflikten som stammet fra samfunnets fornektelse av reproduksjonen.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER
			LHF2.7 ♀ ENEANSVAR FOR BARN
574. I familien hadde de den økonomiske og rettslige makten,	---	Mennene hadde i første fase i vår periode hatt både den økonomiske og den juridiske makten.	" (begge toposgrupper)
575. men däremot var deras ansvar för barnen i praktiken litet.	---	Tross juridisk og økonomisk ansvar i familien, hadde fedrene i første fase i vår periode i praksis lite ansvar for	" (begge toposgrupper)

		barna.	
576. Det framgick også av förhållandena för utom äkten-skapet födda barn.	Et tegn på at menn hadde lite ansvar for barna var forholdet for barn født utenom ekteskap.	Et tegn på at menn hadde lite ansvar for barna i første fase i vår periode var forholdet for barn født utenom ekteskap.	" (begge toposgrupper)
577. För att få underhåll från fadern måste den ogifta modern gå till domstol,	---	Den ugifte moren måtte i første fase i vår periode gå til domstolen for å få underholdningsbidrag fra barnefaren.	" (begge toposgrupper)
578. men domstols-förfarandet var sådant att männen mycket lätt kunde svära sig fria./	---	Barnefedre kunne i første fase i vår periode lett komme seg unna forsørgeransvaret ved å sverge seg frie i domstolene.	" (begge toposgrupper)
		Rettsystemet gjorde det lett for menn å slippe unna farskapspliktene!	P5 FEDRE LURTE SEG UNNA!
579. Men under 1920-talet inrättades tjänster som barnavårdsmän	---	I slutten av første fase i vår periode opprettet det svenske samfunnet institusjoner som skulle sikre finansiering av omsorgen for barn av ugifte mødre.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER
			LHF I.7.3 ANSV. FEDRE PÅ VEI
580. som skulle bevaka den ogifta moderns och hennes barns rättigheter,	---	"	" (begge toposgrupper)
581. også gentemot fadern.	---	I prinsippet skulle forsørgeransvaret gjennom reformer slutten av første fase i vår periode ligge hos fedrene.	" (begge toposgrupper)
582. Det var i princip en förstärkning av synen på faderns föräldraansvar.	At det på 1920-tallet ble etablert embeter som barnevernsmenn som også skulle hevde barnas rettigheter vis a vis fedrene, var i prinsippet en styrking av synet på farens foreldreansvar.	"	" (begge toposgrupper)
583. De tidiga barnavårdsmännen använde en stor del av sin tid till ofta fruktlösa ansträngningar	---	I praksis kom fedre til barn født utenom ekteskap seg unna ansvaret også da man på slutten av første fase i vår periode forsøkte å ansvarliggjøre dem øko-	" (begge toposgrupper)

		nomisk.	
584. att få fäderna att betala.	---	"	" (begge toposgrupper)
585. Senare gick staten in och gav s k bidragsförskott till de ensamma mödrarna	---	I erkjennelsen av barnefedrenes uvilje til å betale de enslige mødrene for barnas underhold gikk staten inn og ytet bidragsforskudd.	" (begge toposgrupper)
586. för att inte de och barnen skulle drabbas,	---	Når staten ytet bidragsforskudd, var det av hensyn til barna.	" (begge toposgrupper)
587. när fäderna inte fullgjorde sina ekonomiska skyldigheter.////	---	"	" (begge toposgrupper)
588. Ett samhälleligt ansvar för barn//	Vi skal nå se på utviklingen i det samfunnsmessige ansvaret for barn	Barn er et samfunnsmessig ansvar	LV10 BARN+STORSAMFUNNEN=☀
589. Det var också det offentliga som först kom att stå för en ökad trygghet åt barnen.	---	Det var det offentlige som i andre fase i vår periode sikret barna større trygghet.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER LV10 BARN+STORSAMFUNNEN=☀
590. När de första fem kvinnorna kom in i riksdagen år 1921	---	At de første fem kvinnene kom inn i den svenske riksdagen i det første året med stemmerett (år 1921) hadde stor betydning.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN
591. ägnade de genast ett betydande intresse åt moderskapspolitiken.	---	Riksdagskvinnene engasjerte seg fra første stund av i mødrepolitikk.	" (begge toposgrupper)
592. Kerstin Hesselgren var den första kvinnliga ledamoten i riksdagens första kammare.	Kerstin Hesselgren er eksempel på en barne- og mødrepolitisk pioner i riksdagen.	En riksdagspioner var NN (kvinne).	" (begge toposgrupper) LHT4 VIKTIGE PIONERER
593. Hon höll sitt jungfrutal i riksdagen om barnmorskornas löner,	---	Riksdagspioneren NN (kvinne) engasjerte seg for jordmødrenes sak.	" (alle 3 toposgrupper)
594. och krävde att de skulle höjas./	---	"	" (alle 3 toposgrupper)
595. Kerstin Hesselgren satt en lång följd av år som ledamot i riksdagen.	---	Riksdagspioneren NN (kvinne) var lenge politisk aktiv.	" (alle 3 toposgrupper)
596. Hon hade velat	---	Riksdagspioneren NN	"

bli läkare,		(kvinne) hadde ikke fått lov av familien til å ta den utdanningen hun ønsket, og gikk i stedet inn i sosialt arbeid og politikk.	(alle 3 toposgrupper)
597. men hennes familj ville inte kosta på läkarutbildning åt en kvinna.	---	"	" (alle 3 toposgrupper)
598. Då gav hon sig in i socialt arbete	---	"	" (alle 3 toposgrupper)
599. och senare i den kvinnliga rösträttsrörelsen och politiken./	---	"	" (alle 3 toposgrupper)
600. Under 1920-talet återkom de kvinnliga riksdagsledamöterna gång på gång till moderskapspolitiken.	Utover 1920-tallet kom de kvinnelige riksdagsrepresentantene gang på gang tilbake til mødrepolitikken.	De første riksdagskvinnene beskjefteget seg sterkt med mødrepolitikk.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN
601. Till slut fick de en symboliskt viktig framgång år 1931	---	Etter ti år (år 1931) oppnådde riksdagskvinnene en symbolsk, mødrepolitisk seier.	" (begge toposgrupper)
602. då riksdagen beslöt om en moderskapsförsäkring för yrkesarbetande mödrar	De kvinnelige riksdagsrepresentantene vant en symbolsk viktig seier i 1931 gjennom riksdagens beslutning om morstrygd.	Riksdagskvinnenes symbolske, mødrepolitiske seier var innføringen av fødselspenger for yrkeskvinner i den tiden de måtte være hjemme etter en fødsel.	" (begge toposgrupper)
603. under den tid de inte fick arbeta efter förlossningen.////	---	"	" (begge toposgrupper)
604. Befolkningspolitik//	Vi skal vende tilbake til befolkningspolitikken	Vi skal vende tilbake til den nasjonale befolkningspolitikken.	LHF II.2 BEFOLKNINGSPOL. →MØDREPOL
605. Något verkligt gehör för sådana krav kom dock först i och med 1930-talets befolkningspolitiska oro.	Først under 1930-tallets befolkningspolitiske uro vant kvinnene virkelig gehör for mødrepolitiske krav.	Et virkelig gjennomslag for barne- og mødrepolitikk kom først i starten av andre fase i vår periode i forbindelse med 1930-tallets befolkningspolitiske uro.	"
606. Under 1930-talet sjönk den svenska nataliteten ytterligare.	---	I starten av andre fase i vår periode sank fødselshyppigheten ytterligere i Sverige.	LHM1 DEMOGRAFI
607. I den ekonomiska depressionen valde kvinnorna att anting-	---	Nedgangen i fødselshyppighet i Sverige i starten av andre fase i	"

en vänta med att få barn		vår periode hadde å gjøre med den økonomiske depresjonen.	LHF I.31 ♀ BARNE-BEGRENSER
608. eller trygga situationen för de barn de hade	---	"	" (begge toposgrupper)
609. genom att avstå från ytterligare barn.	---	"	" (begge toposgrupper)
610. När det inte fanns något större samhälleligt utrymme för barn	---	"	LHF I.31 ♀ BARNE-BEGRENSER
611. förefaller detta som ett rationellt val.	Det forekommer som et rasjonelt valg fra kvinnens side å velge å få ingen eller få barn i økonomisk dårlige tider når det ikke fantes noe samfunnmessig plass for barn.	---	" LHT 7 FRIE, RASJONELLE AKTØRER
612. Samtidens politiska konjunkturer bidrog till att skapa en stark befolkningsoro i Europa,	---	Mellomkrigstidens politiske situasjon bidro til befolkningspolitisk bekymring i Europa.	LHF II.2 BEFOLKNINGSPOL. →MØDREPOL
613. som kom till uttryck också i Sverige.	---	Den befolkningspolitiske uroen i Sverige er uttrykk for en allmenneuropeisk tendens.	"
614. Den låga nativitetet togs till intäkt för en politik,	---	Den lave fødselshypigheten stimulerte til en befolkningspolitikk.	"
615. där en lång rad olika motiv blandades	---	Mellomkrigstidens befolkningspolitikk ble drevet fram av ulike motiver.	"
616. arbeidskraftstillgång, försvar, hot om nationens utdöende, nationalekonomi och socialpolitik./	Den lave fødselshypigheten ble utgangspunkt for en politikk hvor mange motiver ble blandet, ---	"	"
617. I argumenteringen fanns starka inslag av en instrumentell människosyn,	I argumentasjonen for å få opp fødselshypigheten var det sterke innslag av et instrumentelt menneskesyn.	Mellomkrigstidens befolkningspolitikk ble dels motivert av et instrumentelt menneskesyn.	LHF II.2.1 INSTR. BEFOLKNINGSPOL.
618. människan som objekt.	---	"	"
619. Enligt detta synsätt var barnen medel att fylla som samhälleliga definierade behov.	---	"	"

620. Fler barn behøvdes for landets bedste,	---	"	"
621. og landet behøvede ogsaa bedre Kvalitet paa sin Befolkning.	Det var et udbredt Syn paa denne Tid at Landet trengte en Befolkning af høiere Kvalitet.	En del af det instrumentelle menneskesynet som motiverede mellemkrigstidens Befolkningspolitikk gjaldt ønsket om a bedre Befolkningens Kvalitet.	"
622. Det var ett synsätt som ledde till förslag om manipulative åtgärder	---	Motivet i mellomkrigstidens befolkningspolitikk om a øke befolkningen og bedre dens kvalitet ledet til ulike manipulative tiltak.	"
623. for att öka nativiteten	---	Noen tiltak i mellomkrigstidens befolkningspolitikk skulle øke fødselshyppigheten.	"
624. og ogsaa till förslag om tvangsåtgärder	---	Ogsaa tvangstiltak ble foreslått i mellomkrigstidens befolkningspolitikk.	"
625. for att hindra som "olämpliga" definierade personer att få barn./	---	Tvangstiltak i mellomkrigstiden skulle hindre personer som var definert som "uegnede" i a få barn.	"
626. Men en syn på människan som subjekt fanns ogsaa med.	Men sammen med det instrumentelle menneskesynet fantes ogsaa et Syn paa mennesket som subjekt.	Mellomkrigstidens befolkningspolitikk var ogsaa motiveret av et humant menneskesyn, et Syn paa mennesket som subjekt.	LHF II.2.2 HUM. BEFOLKNINGSPOL.
627. Där framhävdes barnets egenskap av individ med egna rättigheter.	I det andre synet ble barnets egenskap som individ med egne rettigheter framhevet.	"	"
628. Detta synsätt ledde fram till förslag om sociala reformer	Synet paa mennesket og barnet som subjekt ledet fram til forslag om sosiale reformer.	Synet paa mennesket som subjekt motiverede sosiale reformer i mellomkrigstiden.	"
629. for att förbättra förhållanden för mödrar och barn.	Dels skulle de sosiale reformene bedre forholdene for mødre og barn.	De sosiale reformene i mellomkrigstiden skulle bedre forholdene for mødre og barn.	"
630. Man genomförde ogsaa en steriliseringspolitik	---	Både humant-sosiale og instrumentelle motiver lå bak steriliseringspolitikken i mellomkrigstiden.	"
631. riktad mot personer som ansågs olämpliga att få barn.	Dels skulle man gjennom steriliseringspolitikk hindre personer i a	Som tvangstiltak mot personer som ble definert som uegnede ble	"

	få barn som ble ansett som uegnede.	sterilisering anvendt.	
632. Även om just den måste betraktas som djupt diskutabel ur etisk och demokratisk synpunkt,	---	Sterilisering må betraktes som ytterst demokratisk og etisk betenkelig.	"
633. verkar i det stora hela det socialpolitiska synsättet ha övervägt.////	I det store og hele virker det som det er den sosialpolitiske synsmåten som har veid tyngst.	I mellomkrigstidens befolkningspolitikk virker det som den humane/sosialpolitiske synsmåten har domineret.	"
	--- også som motivasjon for steriliseringspolitikken.	I mellomkrigstidens befolkningspolitikk, herunder steriliseringspolitikken, virker det som den humane/sosialpolitiske synsmåten har domineret.	
634. Reformen för mödrar och barn///	La oss se på de faktiske mor-/barn-reformene som ble innført	Den andre fase i vår periode preges av reformer for mødre og barn.	LHF II.3 MØDREPOL.
635. I slutet av 1930-talet beslöts om moderskapsspenning åt alla mödrar.	Sist på 1930-tallet ble det besluttet å gi fødselspenger til alle mødre.	Et stykke ut i andre fase i vår periode ble det besluttet å gi fødselspenger til alle mødre.	"
636. En særskild statlig finansierad mödrhjälpp inrättades	---	"	"
637. för nyblivna mödrar "i uppenbart behov av hjälp".	---	"	"
638. Staten gav också bidrag till kommuner,	---	Et stykke ut i andre fase i vår periode ytet staten bidrag til kommunale tiltak for barn og barnefamilier.	"
639. som byggde bättre bostäder åt familjer med många barn.	---	"	"
640. Den förebyggande hälsovården för mödrarna förbättrades	---	"	LHT3 FORBEDRING
			LHF II.3 MØDREPOL.
641. och särskilda barnavårdscentraler inrättades/.	---	"	LHF II.3 MØDREPOL.
642. Behoven var uppenbarligen mycket större än politikerna	Det var tydelig at barnas og mødrenes behov var langt større enn po-	Det ble et stykke ut i andre fase i vår periode tydelig at barnas og	"

insett.	litikerne hadde innsett.	mødrenes behov var langt større enn politikerne hadde innsett.	
643. Mödrahjälpen fick till exempel en omfattning som från början sprängde alla budgetramar.	---	"	"
644. I början av 1940-talet kom den att omfatta mer än hälften av alla nyblivna mödrar i Sverige.	---	Et stykke ut i andre fase i vår periode omfattet mødrehjelpen halvparten av alle nybakte svenske mødre.	"
645. I norra Sverige var det oppemot 80 prosent av alle nyblivna mödrar	I Nord-Sverige fikk opp imot 80 prosent av alle nybakte mødre mødrehjelp, som altså skulle forbeholdes dem som hadde åpenbare behov.	Et stykke ut i andre fase i vår periode omfattet mødrehjelpen nær 4/5 av alle nybakte nordsvenske mødre.	"
646. som fikk mödrahjelp.	---	"	"
647. Undersøkingar av hur hjälpen använts	---	Det har vært gjort undersøkelser av bruken av den første mødrehjelpen.	"
648. vittnade om att kvinnorna tidigare ofta inte haft möjligheter att skaffa sänglinne och kläder åt sina barn.	Det viste seg at kvinner før mødrehjelpens innføring ofte ikke hadde hatt muligheten til å skaffe sengetøy og klær til barna.	Det ble et stykke ute i andre fase i vår periode tydelig at barnas og mødrenes behov var langt større enn politikerne hadde innsett.	"
649. Dette hängde inte bara samman med fattigdom	---	Barns dårlige forhold før mødrehjelpen har ikke bare å gjøre med fattigdom.	" (begge toposgrupper)
650. utan också med att kvinnorna ofta inte var delaktiga i makten över familjens ekonomi./	---	Barns dårlige forhold før mødrehjelpen har å gjøre med mødrenes manglende makt over familieøkonomien. Barna manglet klær fordi det var far som rådde over pengene!	" (begge toposgrupper)
651. I utformningen av den aktuelle lagstiftningen spelade kvinnliga politikere förslag en viktig roll.	I utformningen av barne- og mødrepolitisk lovgivning spilte kvinnelige politikeres forslag en viktig rolle.	Kvinnelige politikere var sentrale i den mødre- og barnepolitiske lovgivningen i andre fase i vår periode.	LHM3 §+§+POL FORKLARER LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN

652. Det förefaller också vara deras inflytande som gjorde att moderskapspenning, mödrahjälp och senare barnbidrag utbetalades till kvinnorna-mödrarna.	Det synes å være de kvinnelige politikernes innflytelse som sørget for at ulike ytelser ble utbetalt direkte til mødrene.	Det ser ut til å være de kvinnelige politikernes innsats som gjorde at økonomiske familiebidrag ble utbetalt til mødrene, ikke til fedrene.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN LHF II.3 MØDREPOL.
653. Detta motiverades med att bidragen inte annars på samma sätt skulle kunna kännas som "ett bidrag just till barnens försörjning".	Den direkte utbetalingen til mødrene var motivert med at bidragene skulle gå til barnas forsørgelse.	At den direkte økonomiske ytelsen ble gitt direkte til mødrene, ble begrunnet med at pengene ellers ikke ville bli betraktet som bidrag til forsørgelsen av barna.	LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN LHF II.3 MØDREPOL.
654. Detta innebär också att man tog konsekvenserna av att det fortfarande var modern som i realiteten var ensam om det praktiska ansvaret för barnen,	Å gi pengene direkte til mødrene var å ta konsekvensen av at det fortsatt var moren som hadde det praktiske eneansvaret for barna.	At den direkte økonomiske ytelsen ble gitt direkte til mødrene, var en konsekvens av at moren i den daglige praksis var eneansvarlig for barna.	LS1 UANSVARLIGE FEDRE LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN LHF II.3 MØDREPOL.
655. kände till deras behov av kläder, mat och annat och kunde tillgodose dem./	---	"	LHF II.1 ♀-POL HJELPER ♀ OG BARN LHF II.3 MØDREPOL.
656. I synnerhet för de kvinnor som inte fick någon egen inkomst av sitt arbete	---	At den direkte økonomiske ytelsen ble gitt direkte til mødrene, var viktig og frigjørende for kvinner uten inntekt av sitt arbeid.	" (begge toposgrupper)
657. bör det också ha inneburit en viktig ekonomisk emancipation.	---	"	" (begge toposgrupper)
658. På den svenska landsbygden var det något okänt att gifta kvinnor skulle få ha egna pengar att ha hand om,	(På den svenske landsbygda var det fremdeles noe ukjent at gifte kvinner skulle ha egne penger å passe på.)	På svensk landsbygd, ble det hevdet i samtiden, var det fremdeles i andre fase i vår periode noe ukjent at gifte kvinner skulle ha egne penger.	LHF2.8 ♀ MAKTLØSE LHF II.3 MØDREPOL.
659. kommenterade en delegat vid en konferens med mödrahjälpsnämnderna.	---	"	" (begge toposgrupper)
660. Pengar hade all-	---	"	"

tid tidligere varit männens pengar,			(begge toposgrupper)
661. sade en annan..	---	"	" (begge toposgrupper)
662. Men det fanns också områden,	---	I deler av svensk landsbygd var det tradi- sjon for at kvinner styr- te husholdningen øko- nomisk.	LHF2.8.1 IKKE ALLE ♀ MAKTLØSE
663. till exempel Da- larna,	---	"	"
664. där det sedan gammalt var vanligt att kvinnor hade hand om hushållseköno- min.////	Det fantes imidlertid områder i Sverige hvor det var gammel hevd for at kvinner hadde hånd om familieøko- nomien.	"	"
665. Familjepoli- tik///	Vi skal nå bevege oss fra mødre- og barnepo- litikk til familiepolitikk	I den siste del av v år periode skjer et skifte fra mødre- til familie- politikk.	LHF III.7 MØDRE- POL. →FAMILIEPOL.
666. I en jämförande undersökning av väst- tysk och svensk mo- derskapspolitikk 1945-1970	Det har vært gjen- nomført en sammenlik- nende undersøkelse av vesttysk og svensk mødrepolitikk i perio- den 1945-1970.	---	Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE LHF II.3 MØDREPOL.
667. har den tyska historikeren Wiebke Kolbe påpekat,	En tysk historiker har sammenliknet vesttysk og svensk mødrepoli- tikk i perioden 1945- 1970.	Den tyske historikeren NN (kvinne) har sam- menliknet vesttysk og svensk mødrepolitikk i perioden 1945-1970.	" (begge toposgrupper)
668. att de svenska mödra- och barnbi- dragen kunde sägas ha karaktär av en di- rekt betaling till mödrarna från sam- hället	En undersøkelse har påpekt at mødre- og barnebidrag i Sverige ble en direkte betaling til mødrene fra sam- funnet.	En tysk, sammenlik- nende undersøkelse har pekt på at svensk mødrepolitikk i perio- den 1945-1970 artet seg som en samfunnets betaling til mødrene.	" (begge toposgrupper)
669. för insatsen att vårda små barn./	---	"	" (begge toposgrupper)
670. Här vill Kolbe se en skillnad mot se- nare moderskaps- och föräldrapolitikk.	I undersøkelsen mener den tyske historikeren å se en forskjell fra sene- re mødre- og foreldre- politikk.	Den tyske historikeren NN (kvinne) mener svensk mødrepolitikk etter 1970 artet seg mindre som en sam- funnets betaling til mødrene.	" (begge toposgrupper) LHF III.7 MØDRE- POL. →FAMILIEPOL.
671. År 1955 kom- mer den första obliga- toriska moderskaps-	Den første obligatoris- ke fødselspengeord- ningen kommer i 1955.	Tidlig i siste fase i vår periode (år 1955) kommer den første	LHF II.3 MØDREPOL.

försäkringen		svenske obligatoriske fødselspengeordningen.	
672. som ger tre månaders ledighet för modern i samband med förlossning.	---	Den første svenske obligatoriske fødselspengeordningen ga tre måneders fødselspenger.	"
673. Men denna är knuten till inrättandet av den obligatoriska sjukförsäkringen samma år,	---	Den første svenske obligatoriske fødselspengeordningen inngikk i en obligatorisk sykepengeordning.	"
674. och ingår som en del av denna./	---	"	"
675. I såväl mödrhjelp och barnbidrag som moderskaps- och föräldraförsäkring ligger ett samhälleligt erkännande av att barn finns,	(I både mødrehjelp, og i ulike barnebidrag som fødselspenger og omsorgspermisjon ligger en samfunnsmessig erkjennelse av at barn finnes.)	Både mødrehjelp og ulike offentlige bidrag til barneomsorg uttrykker en samfunnsmessig erkjennelse av at barn finnes.	"
676. och att de kräver både ett ekonomiskt och socialt utrymme.	---	"	"
677. Konflikten mellan reproduktion och produktion blir på så sätt tydelig	---	Gjennom samfunnets bidrag til barna blir konflikten mellom reproduksjon og produksjon synliggjort.	LV1 REPRO vs PROD LHF II.3 MØDREPOL.
678. och får också en samhällelig lösning.////	Konflikten mellom reproduksjon og produksjon får en samfunnsmessig løsning gjennom fødselspenge-/omsorgspermisjonsordningene.	Gjennom samfunnets bidrag til barna får konflikten mellom reproduksjon og produksjon en samfunnsmessig løsning.	" (begge toposgrupper)
679. Samhälleliga rum för barn///	Vi skal nå se hvordan det etter hvert ble skapt samfunnsmessige rom for barn i Sverige	I siste fase i vår periode ble det både bokstavelig og i overført betydning skapt samfunnsmessige rom for barn i Sverige.	LV10 BARN+STORSAMFUNN NET=☀ LHF III.3 BARNEHAGEUTBYGGING
680. Detsamma gäller den stora utbyggnaden av daghem och fritidshem.	Også utbyggingen av daghem og fritidshjem må forklares som en samfunnsmessig løsning på konflikten mellom reproduksjon og produksjon.	Også utbyggingen av daghem og fritidsklubber i Sverige er uttrykk for at konflikten mellom reproduksjon og produksjon har fått en samfunnsmessig løsning.	"
681. Under 1970-talet tillkom sammanlagt	---	De siste tiårene i vår periode skjer en dras-	LV11 BARNEHAGE BEST

nära 120.000 platser		tisk utbygging av barnehager og fritidsklubber i Sverige.	LHF III.3 BARNEHAGEUTBYGGING
682. och under 1980-talet ytterligere 15.000 platser.	---	"	" (begge toposgrupper)
683. Här ges verkligen barn och ungdom ett påtagligt, sosialt rum	---	Gjennom barnehager og fritidsklubber ble det skapt et sosialt rom for svenske barn og ungdommer.	" (begge toposgrupper) LHF III.3.1 BARNEHAGER BRA
684. också i rent fysisk bemerkelse.	---	Gjennom barnehager og fritidsklubber ble det i bokstavelig forstand skapt et sosialt rom for svenske barn og ungdommer.	" (alle 3 toposgrupper)
685. De villkor under vilka barn förr i tiden fick passning och vård	---	Vilkårene for pass og omsorg av barn før i tiden var annerledes.	LV3 BARN UNDERTRYKT/FORTRENGT LV11 BARNEHAGE BEST LHF2.9 UTRYGT FOR BARN
686. var ur våra dagars synvinkel mycket bristfälliga.	Sett med dagens synsvinkel var barnepass og omsorg tidligere meget bristfellig.	Vilkårene for pass og omsorg av barn før i tiden var fra vår tids synsvinkel meget mangelfulle.	" (alle 3 toposgrupper)
687. Barnkrubbor och arbetsstugor var tidiga motsvarigheter till våra dagars barnomsorg.	---	Fortidens barnekrybber og arbeidsstuer svarte til våre dagars barnomsorg.	" (alle 3 toposgrupper)
688. men lämnade i allmänhet mycket	---	Fortidens barnekrybber og arbeidsstuer svarte til våre dagars barnomsorg, men var meget mangelfulle.	" (alle 3 toposgrupper)
689. övrigt att önska.	---	"	" (alle 3 toposgrupper)
690. Under 1930-talet kom frågan om daghem och kindergarten upp,	---	Diskusjonen om barnehager i Sverige kom opp i starten av andre fase i vår periode.	LHF2.9 UTRYGT FOR BARN LHF II.6 FORTS. UTRYGT FOR BARN
691. men någon större utbyggnad skedde inte.	---	Den første diskusjonen om barnehager i Sverige førte ikke til noen særlig utbygging.	" (begge toposgrupper)
692. Vid 1960-talets slut utgjorde de offentligt finansierade daghemsplasserna i Sverige fortfarande	---	Et stykke ute i siste fase i vår periode (sist på 1960-tallet) var antallet offentlig finansierede barnehageplasser i	LHF III.3 BARNEHAGEUTBYGGING

bara omkring 10.000./		Sverige fremdeles lavt.	
693. Hembiträden och barnflickor fanns tidigare i familjer med god ekonomi,	---	Tidligere benyttet familier med god økonomi hushjelper og barnepiker til barnestell og –pass.	
694. men hembiträdena försvann närmast som kategori vid mitten av 1940-talet.	---	Fram til slutten av andre fase i vår periode (midten av 1940-tallet) kunne familier med god økonomi benytte hushjelper og barnepiker til barnestell og –pass. Hushjelper forsvant nesten helt som kategori på slutten av andre fase i vår periode (midten av 1940-tallet)	LHF III.2 ♀-ARB. FORMALISERES PÅ 60-T
695. Dette skjedde ungefær samtidig som de som sista arbetstagarkategori fikk reglerad arbetstid och arbetsförhållanden.///	---	At hushjelper nesten forsvant som kategori skjedde omtrent samtidig med at siste arbeidstakerkategori fikk regulert arbeidstid og arbeidsforhold.	"
696. Var mammor-na hemma?	Vi skal kritisk undersøke den vanlige forestillingen om at mødre var hjemmeværende i en gitt periode.	Det er ikke gitt at mødre flest faktisk var hjemme i noen fase i vår periode.	LHF III.1 ♀ JOBBET UTE PÅ 50-TALLET
697. 1950-talet betraktas gärna som en epok då hemmafruar dominerade.	---	Det er vanlig å betrakte 1950-tallet som en epoke preget av hjemmeværende husmødre.	" LHF III.1.1 50-TALLSHUSMORMYTE
698. Men här har arbetsstatistiken visat sig tämligen otillförlitlig.	Arbeidsstatistikken har vist seg å være en upålitelig kilde til kunnskap om andelen ”hemmafruar” på 1950-tallet.	For å vurdere om 1950-tallet faktisk var en epoke preget av hjemmeværende husmødre, er arbeidsstatistikken upålitelig.	LHF III.1.1 50-TALLSHUSMORMYTE LHM2 ARB.STATISTIKK EKSKL ♀ LHF III.1 ♀ JOBBET UTE PÅ 50-TALLET
. Medhjälpare hustrur i företaget,	---	Svensk arbeidsstatistikk, som lenge manglet viktige kvinneyrker og –ansettelsesformer,	LHM2 ARB.STATISTIKK EKSKL ♀

		gir dårlig informasjon om kvinners faktiske yrkesbeskjeftigelsesgrad.	LHF III.1 ♀ JOBBET UTE PÅ 50-TALLET
700. däribland alla lantbrukarhustrur	---	"	" (begge toposgrupper)
701. räknades inte som arbetande i statistiken förrän år 1965.	---	"	" (begge toposgrupper)
702. Inte heller deltidarbete under en viss nivå redovisades.	---	"	" (begge toposgrupper)
703. Till detta kommer det kvinnoarbeid i form av städning, barnpassning etc. som aldrig redovisats./	---	Arbeidsstatistikken redegjør aldri for kvinnes arbeid utenfor hjemmet i form av barnepass, rengjøring etc.	" (begge toposgrupper)
704. I praktiken innebærer dette en bra mycket högre förvärvsnivå	---	Yrkesbeskjeftigelsesgraden blant kvinner på 1950-tallet var langt høyere enn arbeidsstatistikken forteller.	" (begge toposgrupper)
		Forestillingen om at 50-tallskvinnen bare arbeidet hjemme, er helt feilaktig!	P9 SVENSKE ♀ ARBEIDET OVER-ALT!
705. også under denna tid	---	"	LHM2 ARB.STATISTIKK EKSKL ♀
			LHF III.1 ♀ JOBBET UTE PÅ 50-TALLET
706. än den statistiskt redovisade.	Alle ikke-registrerte kvinnesysselsettinger i betraktning var sysselsettingsnivået høyt blant kvinner langt høyere også på 1950-tallet enn arbeidsstatistikken forteller.	"	" (begge toposgrupper)
707. Trots de materielle forbedringarna	---	Det hadde skjedd klare materielle forbedringer for barn på 1950-tallet.	LHT3 FORBEDRING
			LHF II.6 FORTS. UTRYGT FOR BARN
708. måste i praktiken ottryggheten för många barn ha varit stor	I praksis må utryggheten for mange barn ha vært stor på 1950-tallet.	Tross bedringer, må mange svenske barn ha levd i stor utrygghet på 1950-tallet ettersom mødrene arbeidet utenfor hjemmet.	LHF II.6 FORTS. UTRYGT FOR BARN
709. och de provisoriska och otillräckliga lösningarna många.	---	Mange svenske barn måtte på 1950-tallet leve med provisoriske og utilstrekkelige om-	"

		sorgsløsninger ettersom mødrene arbeidet utenfor hjemmet.	
710. Till detta kom hemmafruarnas relativt otrygga ekonomiska situation.	I tillegg til økonomisk-praktiske vansker i etterkrigstiden var de hjemneværende husmødrenes økonomiske situasjon utrygg.	Mange svenske barn levde i utrygghet på 1950-tallet pga de hjemneværende mødrenes utrygge økonomiske situasjon.	LHF III.1.2 HUS-MORRISIKO
711. De kunde knappast alltid ha inflytande över hur stor del av mannens inkomst som skulle gå till dem själva eller barnen.	De hjemneværende husmødrene hadde neppe alltid innflytelse over hvor stor del av mannens inntekt som skulle gå til dem selv eller barna.	1950-tallets hjemneværende husmødre hadde ikke alltid innflytelse over familieøkonomien.	"
712. Var hemmafrun änka eller frånskild	---	1950-tallets hjemneværende husmødre kunne også være enker eller fraskilte.	LHF III.1.2 HUS-MORRISIKO LHF II.6 FORTS. UTRYGT FOR BARN
713. delade barnen hennes utsatthet.	---	Mange svenske barn levde i utrygghet på 1950-tallet hvis mødrene var hjemneværende enker eller fraskilte.	" (begge toposgrupper)
714. Hemmavarande var på det sättet utsatta för en gemensam "fattigdomsrisk"	Hjemneværende var som enke eller fraskilt og gjennom den manglende økonomiske selvråderetten levde i en felles "fattigdomsrisiko"	Å være hjemneværende husmor på 1950-tallet innebar en "fattigdomsrisiko".	LHF III.1.2 HUS-MORRISIKO
715. för att använda en formulering från den tyska historikern Gisela Bock./	---	Det er den tyske historikeren NN (kvinne) som har innført uttrykket 'fattigdomsrisiko' om de hjemneværende husmødrenes situasjon.	LHF III.1.2 HUS-MORRISIKO Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE
716. Kvinnornas utträde på arbetsmarknaden under 1960-talet hade därmed knappast de omvälvande proportioner det ibland ges.	På bakgrunn av hva vi idag vet om kvinnenes faktiske sysselsettingsgrad på 1950-tallet, hadde ...	Kvinnenes inntog på arbeidsmarkedet på 1960-tallet hadde ikke de omveltende proporsjoner som det ofte påstås.	LHF III.2 ♀-ARB. FORMALISERES PÅ 60-T
717. Däremot blev innebörden i kvinnornas arbete annorlunda,	Kvinnenes inntog på arbeidsmarkedet på 1960-tallet innebar først og fremst at arbeidet innebar noe annerledes enn før.	Kvinnenes inntog på 1960-tallet innebar først og fremst at de kom inn i et organisert arbeidsmarked.	LV12 LØNNSARB. BEST FOR ♀ LHF III.2 ♀-ARB. FORMALISERES PÅ 60-T
718. när det ordnades	Det nye som arbeidet	"	"

in i ett ordinarie løne-system	innebar var at det var ordnet i et ordinært lønssystem.		(begge toposgrupper)
719. med åtfølgende trygghet	Å være innordnet i ordinært lønssystem ga kvinnene trygghet.	At kvinnene på 1960-tallet kom inn i et organisert arbeidsmarked, ga dem trygghet.	" (begge toposgrupper)
720. i form av till eksempel socialforsikring og pension.	---	Et organisert arbeidsmarked gir trygghet.	" (begge toposgrupper)
721. Kvinnornas sk uttråde på arbeidsmarknaden under 1960-talet	Det er ikke nødvendigvis riktig å snakke om "kvinnenes inntog på arbeidsmarkedet på 1960-tallet".	---	LHF III.2 ♀-ARB. FORMALISERES PÅ 60-T
722. bör därmed i stället återspegla samhälleligt erkännande av kvinnors arbete.	Det som vanligvis kalles "kvinnenes inntog på arbeidsmarkedet på 1960-tallet" bør i stedet for en stor omveltning ses på som en samfunnsmessig erkjennelse av kvinners arbeid.	Det som litt misvisende kalles "kvinnenes inntog på arbeidsmarkedet på 1960-tallet" gjenspeiler samfunnets anerkjennelse av kvinners arbeid.	"
723. Dette erkännande borde rimligvis også,	---	Samfunnets nye anerkjennelse av kvinners arbeid på 1960-tallet er ikke uvesentlig.	"
724. åtminstone i någon utsträckning	---	Vi må uttale oss med forsiktighet om betydningen av samfunnets nye anerkjennelse av kvinners arbeid på 1960-tallet.	"
725. ha medført at kvinner fikk større makt over økonomi	I noen grad fikk kvinnene større makt over sin økonomi på 1960-tallet.	---	"
	Det virker rimelig å gå ut fra at kvinnene gjennom den samfunnsmessige erkjennelsen av deres arbeid fikk større makt over sin økonomi på 1960-tallet.	---	
726. och därmed också större självständighet./	Med kvinnenes økte makt over sin økonomi fulgte større selvstendighet.	Med kvinnenes a) reelle, b) eventuelle økte makt over sin økonomi på 1960-tallet fulgte større selvstendighet.	"
727. Eftersom kvinnen i den offentlige politiken fortfarande på 1950-talet sågs som i praktiken en-	---	I 1950-tallets politikk var kvinnen fremdeles alene om ansvaret for barneomsorgen.	LHF II.3 MØDREPOL.

sam ansvarig för barnens vård			
728. måste detta erkännande också ha inneburit en reell förbättring för barnen.	Den samfunnsmessige anerkjennelsen av kvinners arbeid på 1960-tallet må, etter som kvinnen fremdeles var ansvarlig for barneomsorgen, ha gitt en reell forbedring for barna.	---	LHT3 FORBEDRING
			LHF III.3 BARNEHAGEUTBYGGING
729. Den stora utbyggnaden av barnomsorgen	---	Utbygging av barnehager er det samme som utbygging av barneomsorg.	LHF III.3 BARNEHAGEUTBYGGING
730. kan rimligvis ses som en konsekvens av dette.////	Den store utbyggingen av offentlig barneomsorg må ses som en konsekvens av at samfunnet anerkjente kvinnenes arbeid. ÷ Den store utbyggingen av offentlig barneomsorg kan rimeligvis ses som en konsekvens av at samfunnet anerkjente kvinnenes arbeid. Denne årsakssammenhengen kan imidlertid ikke anses som bevist.	1970-tallet store barnehageutbygging må ses som en konsekvens av at samfunnet anerkjente kvinnenes arbeid.	"
731. Forbudet mot aga///	Vi skal nå lese om innføringen av et forbud mot fysisk avstraffelse av barn	Forbudet mot fysisk avstraffelse av barn er et viktig trinn i svenske barns historie.	LHF II.5 ÷ SKOLEJULING
732. Också på andra sätt förbättrades barnens ställning.	Ikke bare gjennom økt økonomisk trygghet og økt offentlig omsorg ble barnas stilling forbedret.	Svenske barns stilling ble ikke bare forbedret gjennom mødrenes økonomiske selvstendiggjøring og utbygging av offentlig barneomsorg.	LHT3 FORBEDRING
			LHF II.5 ÷ SKOLEJULING
733. Ett av de påtagliga tecknen på detta	---	Historikeren søker etter "tegn" på for eksempel forbedringer.	LHF II.5 ÷ SKOLEJULING
734. är, att det undan för undan blev förbudet att aga barn och ungdomar.	At det litt etter litt ble forbudt å gi barn og ungdommer fysisk avstrafning, er et påtakelig a) tegn på, b) uttrykk for at barnas stilling ble forbedret.	---	"
735. År 1920 förbjöds husbonde att aga sina anställda;	---	Forbudet mot fysisk avstraffing av barn kom gradvis. Sist i første	"

		fase i vår periode (1920), kom det første delforbudet, som gjaldt tjenestefolk.	
736. dittills hadde han ostraffat kunnet göra detta med drängar under 18 och pigor under 16 år.	---	"	"
737. År 1928 förbjöds agan i läroverken	---	Forbudet mot fysisk avstraffing av barn kom gradvis. Helt sist i første fase i vår periode (i 1928), kom det andre delforbudet, som gjaldt elever i den høyere skolen.	"
738. det var samtidig som flickor för första gången fikk tillträde till statliga läroverk i Sverige.	Det kan ha vært en sammenheng mellom forbudet mot fysisk avstraffelse i den høyere skolen og at kvinnene fikk adgang dit.	Det kan være en sammenheng mellom forbudet mellom fysisk avstraffing av elever i høyere skole og jenters adgang til disse skoleene.	LHF II.5 ÷ SKOLEJULING LHF I.4.1.1 ♀+SKOLE
739. År 1958 förbjöds aga av alla skolbarn.	---	Forbudet mot fysisk avstraffing av barn kom gradvis. I starten av siste fase i vår periode (1958), kom det tredje delforbudet, som gjaldt samtlige skoleelever.	LHF III.12 FORBUD MOT BARNEJULING
740. År 1979, slutligen, förbjöds föräldrar att aga sina barn.	---	Forbudet mot fysisk avstraffing av barn kom gradvis. Langt ute i siste fase i vår periode (1979), kom det fjerde delforbudet, som gjaldt elever i den høyere skolen.	"
741. I 1983 års föräldrabalk heter det:////	---	Forbudet mot fysisk avstraffelse av barn fikk mot slutten av vår periode (i 1983), en etisk begrunnelse i svensk lov.	"
742. "... Barn skall behandlas med aktning för sin person och egenart	---	Den etiske begrunnelsen i svensk lov for å forby fysisk avstraffelse av barn gjelder respekt for menneskeverdet.	"
743. och får inte utsättas för kroppslig bestraffning	---	"	"

744. eller annen kränkande behandling."/	---	"	"
745. Men det fanns också en annan omständighet	---	Forbedringen av barnas forhold har enda et hovedmoment.	LHF III.0 FEDREANSVAR + BARNEOMSORG
746. av kanskje ändå større betydelse for barnen.	Sammenliknet med barnas økte trygghet, opphevelsen av retten til fysisk avstraffelse av barn og ungdom og utbyggingen av offentlig omsorg er det en annen endring som kanskje er av enda større betydning for barna.	---	"
747. Någon gång vid mitten av 1900-talet börjar den svenske mannens föräldraroll att radikalt förändras.///		Den muligens største endringen i positiv retning for barna er at mannens foreldrerolle begynte å endres radikalt fra midt på 1900-tallet.	LHF III.16 ØKT FEDREANSVAR
748. Mannens föräldraroll utvidgas///	Vi skal nå følge utvidelsen av mannens foreldrerolle	Utvidelsen av mannens foreldrerolle er det viktigste som skjedde i siste fase i vår periode.	"
749. En påtaglig økning av kvinnornas selvständighet	---	De svenske kvinnene ble påtakelig mer selvstendige i vår periode.	LV10 BARN+STORSAMFUNNET=☀ LHF I.7 BARN SYNLIGGJØRES
750. följs i svensk historia av ett lika påtagligt synliggörande av barnet.	I svensk historie følger synliggjøringen av barnet med kvinnens selvstendigjøring.	Kvinnenes påtakelig økte selvstendighet i vår periode ble fulgt av en like påtakelig synliggjøring av barnet.	LHT6 FOR-TRENGT→SYNLIG →FRI LV10 BARN+STORSAMFUNNET=☀ LHF I.7 BARN SYNLIGGJØRES
751. Det är i detta sammanhang man bör sätta in	---	Kvinnens selvstendigjøring og synliggjøringen av barnet er den rette sammenhengen å forstå vår periodes endringer gjennom.	LV10 BARN+STORSAMFUNNET=☀ LHF I.7 BARN SYNLIGGJØRES
752. tillkomsten av ett samhälleligt ekonomiskt och socialt rum för barnet under 1900-talet./	Det er i erkjennelsen av sammenhengen mellom kvinners selvstendigjøring og synliggjøringen av barna at man må forstå dannelsen av et samfunns-	---	" (begge toposgrupper)

	sig økonomisk og sosialt rom for barna på 1900-tallet.		
753. Men i samband med att detta skedde, inträdde ytterligare en viktig historisk förändring.	Men ytterligere en viktig historisk forandring skjedde i samband med kvinnens selvstendigjøring og dannelsen av barnas samfunnsmessige rom.	Ytterligere én viktig historisk forandring skjedde i samband med kvinnens selvstendigjøring og dannelsen av barnas samfunnsmessige rom.	LHF III.16 ØKT FEDREANSVAR LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
754. Mannen började bli far i samma bemerkelse	---	En svært viktig forandring i siste fase i vår periode var at mannen virkelig begynte å bli far.	" (begge toposgrupper)
755. som kvinnen alltid tidligere varit mor.	---	En svært viktig forandring i siste fase i vår periode var at mannen virkelig begynte å bli far på samme måte som kvinnen alltid hadde vært mor.	" (begge toposgrupper)
756. Under 1940 og 1950-talen blev det allt vanligare att se svenska män dra barnvagnar.	---	En svært viktig forandring i siste fase i vår periode var at mannen virkelig begynte å bli far, gjennom å ta stadig mer aktivt del i omsorgsarbeidet for sine barn.	LHF III.16 ØKT FEDREANSVAR
757. De började också i allt större utsträckning ta del i den elementära vården om sina små barn.	---	"	"
758. Från 1960-talet och framåt blev det normala att männen var närvarande vid sina hustrurs förlossningar.	---	"	"
759. Idag går dessutom som regel både den blivande mamman och pappan på föräldrautbildning	---	"	"
760. innan de får barn./	---	"	"
761. Faderns ökade föräldraansvar var historiskt sett något alldeles nytt.	---	Farens økte foreldreansvar er historisk sett noe helt nytt.	"

762. Det hade av allt att döma att göra med att barnet blivit alltmer synligt	Farens økte foreldreansvar hadde sammenheng med at barnet var blitt stadig mer synlig.	Alt tyder på at farens økte foreldreansvar har sammenheng med synliggjøringen av barnet.	LV10 BARN+STORSAMFUNNET=☼
	÷ Farens økte foreldreansvar hadde etter alt å dømme å gjøre med at barnet var blitt stadig mer synlig. Dette er imidlertid ikke å anse som bevist.		LHF I.7 BARN SYNLIGGJØRES
763. som individ med egne rettigheter.	---	Det svenske barnet er i vår periode blitt synliggjort som individ med egne rettigheter.	"
764. Barnets synliggjørende bör i sin tur ha berott på att deras mödrar fått större rättigheter.	Synliggjøringen av barnet kom av at deres mødre fikk større rettigheter.	Synliggjøringen av det svenske barnet i vår periode kom av at deres mødre fikk større rettigheter.	"
	÷ Synliggjøringen av barnet kom sannsynligvis av at deres mødre fikk større rettigheter. Dette er imidlertid ikke å anse som bevist.		LV10 BARN+STORSAMFUNNET=☼
765. Når kvinnorna fick ökad självständighet i såväl samhälle som familj,	---	Kvinnene vant i vår periode økt selvstendighet både i samfunnet og familien.	" (begge toposgrupper) LS1 UANSVARLIGE FEDRE
766. blev också obalansen mellan kvinnors och mäns ansvarstagande i samhället synliggjord.	Ubalansen mellom kvinners og menns samfunnsansvar ble synliggjort da kvinnene fikk økt selvstendighet i familie og samfunn.	---	" (alle tre toposgrupper)
767. Kvinnan hade genom århundradena alltid gjort bådadera	---	Gjennom århundrene hadde kvinnene utført dobbeltarbeid.	LHF2.7 ♀ ENEANSVAR FOR BARN
			LS1 UANSVARLIGE FEDRE
768. arbetat i produktionen och tagit hand om barnen.	---	"	" (begge toposgrupper)
769. Men när hon fått politisk, juridisk och ekonomisk självständighet	---	Kvinnene vant i vår periode politisk, juridisk og økonomisk selvstendighet.	LHM3 §+\$+POL FORKLARER
			LHF I.6 SYNLIG KVINNEARBEID
			LS1 UANSVARLIGE FEDRE

770. blev detta rimligtvis allt svårare att bortse från.	<p>Det ble stadig vanskeligere å se bort fra kvinners dobbeltarbeid da de hadde fått politisk, juridisk og økonomisk selvstendighet.</p> <p>÷ Vi må anta at det ble stadig vanskeligere å se bort fra kvinners dobbeltarbeid da de hadde fått politisk, juridisk og økonomisk selvstendighet.</p>	Det ble stadig vanskeligere å se bort fra kvinners dobbeltarbeid da de hadde fått politisk, juridisk og økonomisk selvstendighet.	" (alle 3 toposgrupper)
771. Kvinnans dubbla ansvarstagande stod mot mannens enkle.	---	Ubalansen mellom kvinnens dobbelte ansvar og mannens enkle ble samfunnsmessig synlig	<p>LV 7 ♀ DOBBELT-ARBEIDER</p> <p>LV 7.1 ♂ SLIPPER</p> <p>LHF2.6 ♂ DOBBELTARBEIDET IKKE</p> <p>LS1 UANSVARLIGE FEDRE</p>
772. Kan detta vara en av förklaringarna	---	Synliggjøringen av ubalansen mellom kvinners doble og menns enkle ansvar gir en viktig historisk forklaring.	<p>LHF2.6 ♂ DOBBELTARBEIDET IKKE</p> <p>LS1 UANSVARLIGE FEDRE</p> <p>LHT 7 UFRIE/FRIE, RASJONELLE AKTØRER</p>
773. till att män alltmör började delta i vården av sina barn?/	<p>÷ Det er en interessant hypotese at synliggjøringen av kvinners dobbeltarbeid er en av forklaringene på at menn mer begynte å delta i omsorgen for sine barn.</p> <p>Synliggjøringen av kvinners dobbeltarbeid er en av forklaringene på at menn mer begynte å delta i omsorgen for sine barn.</p>	"	" (alle 3 toposgrupper)
774. Ett barn under fem år som miste sin mamma förr i tiden löpte själv en stor risk att dö.	---	I begynnelsen av vår periode risikerte et mindreårig barn å dø hvis moren døde fordi faren de facto ikke hadde ansvar for barna.	<p>LV3 BARN UNDERTRYKT/FORTRENGT</p> <p>LHF2.9 UTRYGT FOR BARN</p>
775. I mannens-faderns sociala roll ingick inte att ta	---	"	" (begge toposgrupper)

hand om barn.			
776. Fanns ingen annan kvinne att tillgå upplöstes familjen,	---	"	" (begge toposgrupper)
777. särskilt om den var fattig.	---	"	" (begge toposgrupper)
778. vid moderns död.	---	"	" (begge toposgrupper)
779. Om mannen dog eller forsvann	---	Barnet risikerte i begynnelsen av vår periode ikke å dø selv om faren døde.	" (begge toposgrupper)
780. klarade däremot den økonomisk och rettsligt sämre rustade modern	---	Økonomisk dårlig stilte mødre utgjorde en større trygghet for barna enn økonomisk godt stilte fedre i begynnelsen av vår periode.	" (begge toposgrupper)
781. att båda ta hand om barnen och försörja dem.	---	"	" (begge toposgrupper)
782. Ett svenskt barn som mister sin mamma idag risikerar	---	I dag er det ikke livsfarlig for et barn å miste sin mor.	LHF III.0 FEDREANSVAR + BARNEOMSORG
783. drastisk uttrykt - inte som förr att dö eller lämnas bort,	---	"	"
		Fedrenes manglende ansvar for barna før strakte seg så langt at barna risikerte å dø hvis moren døde!	P6 FEDRE UTEN TANKE FOR BARNA!
784. därför att dess far inte klarar av att ta hand om det.	---	"	"
785. I det historiska perspektiv jag här dragit fram är detta en utomordentlig stor förändring.	At barnet ikke lenger er avhengig av sin mor for å overleve, er i et 140 års historisk perspektiv en uhyre stor forandring.	At barnet ikke lenger er ensidig avhengig av sin mor for å overleve, er en uhyre stor forandring i vår periode.	LHF III.0 FEDREANSVAR + BARNEOMSORG
786. 1974 års föräldraförsäkring	Vi skal nå høre om ordningen med felles fødselspenger og omsorgspermisjon.	Godt ute i siste fase i vår periode (år 1974) ble det i Sverige innført felles omsorgspermisjon og fødselspenger for begge foreldre.	LHF III.8 FORELDREPERMISJON
787. I slutet av 1950-talet började unga, kvinnliga politiker diskutera den bristande jämställdheten	---	Det økende felles foreldreansvaret var foregrepet av likestillings-synspunkter fra unge, kvinnelige politikere i starten av siste fase i vår periode.	LHF III.5 ♀: JA TIL DELT ANSVAR
788. mellom könen i	---	"	"

det svenska samhället.			
789. En kvinnorörelse oppstod	---	I starten av siste fase i vår periode oppstod en bred kvinnebevegelse.	"
790. med förankring både utanför och inom de svenska politiska partierna.	---	"	LHM3 §+\$+POL FORKLARER
			LHF III.5 ♀: JA TIL DELT ANSVAR
791. Avgörande betydelse fikk en debattartikkel av Eva Moberg,	En enkelt debattartikkel av Eva Moberg fikk avgjørende betydning for at en kvinnebevegelse oppstod i Sverige og at en likestillingsdiskusjon kom i gang.	En enkelt artikkel av pioneren NN (kvinne) fikk avgjørende betydning.	" (begge toposgrupper)
			LHF III.5.1 ♀-PIONER: JA TIL DELT ANSVAR
792. en ung kvinnlig liberal politiker.	---	"	" (alle 3 toposgrupper)
793. Artikkeln het "Kvinnans villkorliga frigivning"	---	"	LHF III.5 ♀: JA TIL DELT ANSVAR
			LHF III.5.1 ♀-PIONER: JA TIL DELT ANSVAR
794. och i den krävde hon inte bara kvinnans utan också mannens frigjørelse.	---	Nytt i NNs artikkel var at hun satte mannens frigjøring på dagsordenen.	" (begge toposgrupper)
795. Man och hustru borde dela på arbetsbördan i hemmet	---	"	" (begge toposgrupper)
796. och ansvarstagandet för barnen.	---	"	" (begge toposgrupper)
797. Också fadern borde dra nytta av ledigheten i samband med att han fikk barn.	---	I NNs artikkel ble det argumentert for at også faren skulle ta del i omsorgspermisjon etter fødsel.	" (begge toposgrupper)
798. Också han skulle kunna vårda sitt lilla barn.	---	"	" (begge toposgrupper)
799. På detta sätt skulle jämställdhet mellan könen kunna uppnås	---	"	" (begge toposgrupper)
800. och familjesammanhållningen räddas./	---	NNs artikkel argumenterte også ut fra hensynet til familiens samhold.	" (begge toposgrupper)
801. Konsekvensen av dessa krav blev så småningom efter lång politisk debatt	---	NNs artikkel og de unge kvinnelige politikernes initiativ førte til lang politisk debatt.	" (begge toposgrupper)

802. 1974 års föräldraförsäkring.	Konsekvensen av de kravene Moberg reiste ble etter mange års debatt «föräldraförsäkringen av 1974».	NNs artikkel og de unge kvinnelige politikernes initiativ førte på lengre sikt til innføringen (i 1974) av felles omsorgspermisjon og fødselspenger for begge foreldre.	LHF III.8 FORELDREPERMISJON
803. Moderskapsförsäkringen från 1955 hade undan för undan byggts ut.	Fødselspenge-/omsorgspermisjonsordningen for mødre fra 1955 hadde blitt bygd ut skritt for skritt.	Fødselspenger og omsorgspermisjon ble utbygget trinn for trinn i siste fase i vår periode.	LHF II.3 MØDREPOL.
804. Men den gällde fortfarande enbart modern.	---	Under den trinnvise utbyggingen av fødselspenger og omsorgspermisjon gjaldt lenge bare moren.	"
805. År 1974 döptes försäkringen om till <i>föräldraförsäkring</i>	---	Midt i siste fase i vår periode (i 1974) ble «moderskapsförsäkring» døpt om til «föräldraförsäkring»	LHF III.8 FORELDREPERMISJON
806. och fadern fick samma rätt att vara hemma och ta hand om sitt lilla barn som modern./	---	Gjennom «föräldraförsäkringen» fikk far og mor lik rett til å være hjemme med sine små barn.	LV13 ♀=♂ BEST FOR BARN LHF III.8 FORELDREPERMISJON
807. Hittills har fäderna i mindre utsträckning än mödrarna tagit ut föräldraledigheten.	På tross av likestillingen fra 1974 har fedrene i mindre utstrekning enn kvinnene tatt ut omsorgspermisjon de første 20 årene av ordningen.	På tross av likestillingen fra siste fase i vår periode har fedrene i mindre utstrekning enn kvinnene tatt ut omsorgspermisjon de første 20 årene av ordningen.	LHF III.17 IKKE NOK FEDREANSVAR
808. Nästan hälften av alla pappor till barn födda år 1989 tog ut föräldraledighet.	---	"	"
809. Men 92 procent av den totala tiden togs ut av mammorna	---	"	"
810. och alltså bara 8 procent av papporna.	---	"	"
811. Det finns också stora skillnader mellan olika grupper.	---	Det finnes ulike sosiale, økonomiske og kulturelle skiller mht i hvilken grad mennene har benyttet seg av likkeretten til fødselspenger og omsorgs-	"

		permsjon.	
812. Papporna tar ut mera föräldradighet om de har lägre utbildning än mammorna.	---	Menn med lavere utdanning enn mødrene tar mer omsorgspermisjon enn andre.	LHF III.17.3 LØNNSFORSKJELL ♀/♂
813. Detsamma gäller, när båda föräldrarna har hög utbildning.	---	"	"
814. Män som arbetar på arbetsplatser där kvinnor är i flertal	---	Menn på kvinnedominerte arbeidsplasser tar mer omsorgspermisjon enn andre.	LHF III.17.1 SANKSJONER MOT FAR
815. tar ut mera föräldradighet än genomsnittet.	---	"	"
816. Främst ligger manliga förskollärare, fritidspedagoger; sjukgymnaster och bibliotekarier./	---	"	"
817. Pappor i mansdominerade yrken tar ut minst föräldradighet.	---	Menn i mansdominerte yrker tar langt mindre omsorgspermisjon enn andre.	"
818. Lantbrukare och skogsbrukare är de grupper som tar ut minst föräldradighet av alla.	---	"	"
819. Men också i starkt mansdominerade yrken	---	Også mange menn i mansdominerte yrker tar en del av omsorgspermisjonen.	"
820. som byggnadsarbetarens, murarens och målarens	---	"	"
821. tar mer än hälften ut åtminstone någon del av föräldradigheten./	---	"	"
822. Skillnaderna kan förklaras på olika sätt.	Det kan tenkes ulike forklaringer på forskjellene mht menns uttak av omsorgspermisjon.	---	LHF III.17 IKKE NOK FEDREANSVAR
823. Trots de ganska stora variationerna	---	Det er mulig å finne noen forklaringer på forskjellene i menns tilbøyelighet til å ta omsorgspermisjon tross de store variasjonene.	LHF III.17.3 LØNNSFORSKJELL ♀/♂

824. verkar det uppenbart, att löneskillnader spelar en stor roll.	---	Lønnsforskjeller er en viktig forklaring på forskjellene i menns tilbøyelighet til å ta omsorgspermisjon.	"
825. Tjænar mamman mer än pappan blir det också han som i stor utsträckning tar ut föräldraledigheten	---	"	"
826. och tvärtom.	---	"	"
827. Här slår i så fall bristen på jämställdhet mellan könen på arbetsmarknaden igenom också i hemmet	---	Hvis det stemmer at lønnsforskjeller er en viktig forklaring på forskjellene i menns tilbøyelighet til å ta omsorgspermisjon, betyr det også at manglende likestilling på arbeidsmarkedet forplanter seg til hjemmet.	"
828. och ger en dubbel oförmånlig situation för kvinnan./	For kvinnen er det både ugunstig å tjene dårligere enn menn og å være den som blir hjemme mesteparten av tiden med småbarna.	---	"
829. Men också arbetskamraters och framför allt arbetsgivares hållning spelar en roll.	---	Holdningene på arbeidsplassen er en viktig delforklaring på forskjellene i menns tilbøyelighet til å ta omsorgspermisjon.	LHF III.17.1 SANKSJONER MOT FAR
830. Män är förmodligen mer än kvinnor utsatta för missnöje från omgivningen,	---	Holdningene på arbeidsplassen rammer barneomsorgslystne menn mer enn ditto kvinner.	"
831. när de tar ut föräldraledighet.	---	"	"
832. Detta gäller kanske framför allt mansdominerade yrken,	---	"	"
833. där det kan vara svært att avvika från normen./	---	"	"
834. Utsätts då inte kvinner for ett motsvarande missnöje?	---	Kvinner utsettes for en tilsvarende motvilje mot bruk av omsorgspermisjoner.	LHF III.17.2 YRKESFORBUD FOR MOR
835. Här skulle det möjligen vara värt att diskutera	I spørsmålet om misnøye mot kvinners respektive menns omsorgspermisjon skal vi	Det er vel verdt å diskutere om ikke kvinner utsettes for en tilsvarende, men andre sank-	"

	peke på et spørsmål som det ÷ a) muligens, b) absolutt er verdt å diskutere.	sjoner mot bruk av omsorgspermisjoner.	
836. om inte sanktioner mot mäns respektive kvinnors föräldraledighet tar sig olika uttryck.	---	"	"
837. Kanske är det så, att kvinnor överhuvudtaget inte anställs av arbetsgivare,	---	Det er ikke urimelig å anta at kvinner ikke blir ansatt av omsorgspermisjonsfiendtlige arbeidsgivere.	"
838. som är fientliga till föräldraledighet.	---	"	"
839. I varje fall förekommer det, att kvinnor tillfrågas eller får avge löften om att de inte skall få barn inom en snar framtid.	---	Spørsmålet om mulig behov for omsorgspermisjon blir ofte tatt opp av arbeidsgiver under jobbintervjuet.	"
840. när de söker arbete.	---	"	"
841. Detta sker trots att det finns en lag	---	Spørsmålet om mulig behov for omsorgspermisjon blir ofte tatt opp av arbeidsgiver under jobbintervjuet, selv om dette er forbudt.	"
842. som förbjuder diskriminering av kvinnor för att de väntar barn.	---	"	"
843. För män kommer i så fall sanktionerna efter anställningen.	---	For menn kommer sanksjonene mot omsorgspermisjon først etter ansettelsen.	"
844. Den man som i ett mansdominerat yrke vill ta ut föräldraledighet	---	"	"
845. kan riskera både arbetsgivarens och arbetskamraternas ogillande.	---	"	"
846. Kvinnor betalar alljämt ett mycket högre pris för att få barn än män gör.	---	Kvinner betaler i dag en høyere pris enn menn for å få barn.	"
847. De risikerar att inte få ett bra arbete,	---	Kvinner risikerer i dag ved å få barn å få en dårlig jobb.	"

848. eller inget arbete alls	---	Kvinner risikerer i dag ved å få barn å ikke få jobb.	"
849. efter flera års hemmavaro.	---	"	"
850. De risikerer inte bara lägre lön under sitt aktiva arbetsliv,	---	"	"
851. utan också väsentligt lägre pension än männen./	---	Kvinner risikerer i dag ved å få barn å få lave-re pensjoner enn menn.	"
852. Männen å sin sida risikerer kanske skilsmässa på hust-runs begäran.	---	Menn risikerer på grunn av fortsatte skjevheter i barneans-var at hustruen skiller seg fra dem.	LV14 ♀=♂ BEST FOR FAM
853. I minst 70 pro-cent av fallen är det för närvarande kvin-nan, som begär skilsmässa.	---	At menn risikerer på grunn av fortsatte skjevheter i barneans-var at hustruen skiller seg fra dem, sannsyn-liggjøres av at initiati-vet til skilsmisse i de aller fleste tilfeller kommer fra kvinnen.	"
854. Som en viktig orsak till detta fram-står den alltjämt exi-sterande obalansen mellan makarna i an-svarstagandet för hemmet och barnen./	En viktig årsak til at mødrene i minst 70 prosent av tilfellene begjærer skilsmisse er ubalansen mellom ekte-fellene mht. å ta ansvar for hjemmet og barna.		"
855. Vid skilsmässa är regeln sedan 1980-talet gemensam vårdnad för föräld-rarna.	---		LHF III.9 DELT OM-SORG
856. Detta innebär i praktiken	---		"
857. att medan det gemensamma äkten-skapet oppløses kvar-står det gemensamma föräldraansvaret.	---		"
858. Det är en viktig förändring.	---		"
859. Tidigare gick i regel vårdnaden av barnen till modern ensam./	---		"
860. För barnen är det rimligstvis en mycket stor vinst	---	For barna er det en stor fordel å ha foreldre med delt ansvar.	LV13 ♀=♂ BEST FOR BARN LHF III.9 DELT OM-SORG

861. att ha två föräldrar med liknande ansvar.	---	"	" (begge toposgrupper)
862. Men trots allt kvarstår obalansen mellan kvinnans och mannens ansvarstagande för sina barn,	---	Fremdeles, i dag, ved utgangen av vår periode, er det ubalanse mellom kvinners og menns de facto foreldreansvar.	LHF III.17 IKKE NOK FEDREANSVAR
863. manifesterad i att en låg andel män tar ut sin del av föräldraförsäkringen.	---	"	"
864. På detta problem anvisar den historiska utvecklingen i princip två lösningar.	---	Problemet med ubalanse mellom foreldrenes barneansvar kan løses på to måter.	"
	Den historiske utviklingen kan anwise klare løsninger.	---	LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
865. Den ena är ett ökat samhälleligt ekonomiskt och socialt utrymme för barnen.	---	En løsning på problemet med ubalanse mellom foreldrenes barneansvar er at samfunnet utvider sitt økonomiskosiale ansvar for barna.	LHF III.17.5 \$→BARN?
866. En annan lösning,	---	Problemet med ubalanse mellom foreldrenes barneansvar kan løses på to måter.	LV13 ♀=♂ BEST FOR BARN
			LHF III.17.6 KVOTERT PAPPAPERM?
867. som inte innebär någon ekonomisk belastning på samhället,	---	Det finnes også en løsning på problemet med ubalanse mellom foreldrenes barneansvar som ikke belaster samfunnet økonomisk.	" (begge toposgrupper)
868. skulle vara en jämn fördelning mellan kvinnor och män i både ansvarstagandet för barnen	---	Den samfunnsøkonomisk rimelige løsningen på problemet med ubalanse mellom foreldrenes barneansvar er at man sørger for en jevn fordeling av det faktiske foreldreansvaret.	" (begge toposgrupper)
869. och de sociala kostnaderna för det.	---	"	" (begge toposgrupper)

870. Förslag om en kvotering av föräldraförsäkringen har också framförts flera gånger från 1970-talet och framåt	---	Skal man sørge for en jevn fordeling av det faktiske foreldreansvaret, må omsorgspermisjonen kvoteret mellom foreldrene. Spørsmålet om kvotering av omsorgspermisjon er ikke avklart i Sverige.	LHF III.17.6 KVOTERT PAPPAPERM?
871. men har hittills ikke gjennomført.	---	"	"
872. En sådan kvotering skulle rimligvis bidra till att stärka mannens föräldraansvar	---	Det er grunn til å anta at kvotering av omsorgspermisjon vil styrke mannens totale foreldreansvar.	"
873. också utöver den period föräldraledigheten omfatter./	---	"	"
874. Problemet skärps på ett närmast paradoxalt sätt av utvecklingen av den svenska familjerättslagstiftningen.	---	Spørsmålet om kvotering av omsorgspermisjon inngår i et familierettslig paradoks.	LHF III.18 PARADOKSAL IND. FAMILIE§
875. Från en situation, där hustrun var formellt maktlös i förhållande till mannen	---	Tidlig i vår periode var kvinnen formelt maktlös.	LHF III.18.1 §: ♀ SELVSTENDIG SUBJEKT
876. har utvecklingen gått mot en individualisering av familjerätten./	---	I løpet av vår periode har familieretten blitt individualisert.	"
877. Den prinsipiella utgangspunkten är	---	Den individualiserte familieretten har et prinsipielt utgangspunkt.	"
878. att kvinnor och män skall ha samme individuelle rettigheter og skyldigheter	---	Det prinsipielle utgangspunktet for den individualiserte familieretten er at kvinner og menn skal ha like rettigheter og plikter.	"
879. oavsett om de är gifta/samboende eller inte.	---	"	"
880. En följd av detta blev att rambeskattningen av äkta makar avskaffades år 1971	---	Avskaffingen av klasse II i Sverige mot slutten av vår periode (i 1971) er en følge av den individualiserte familieretten.	LHF III.18.2 ÷ KLASSE II

881. och ersattes med en individuell beskatning.	---	"	"
882. Fram till dess hade makarnas inkomster beskattats gemensamt,	---	"	"
883. vilket ledde till ett högre skatteuttag om båda förvärsarbetade./	---	"	"
884. Men i den utsträckning kvinnan i praktiken utkrävs större skyldigheter av samhället	---	Det er problematisk ved den individualiserte familieretten at den ikke korrigerer for at det i praksis legges mer foreldreansvar på kvinnen enn på mannen.	LHF III.18 PARADOKSAL IND. FAMILIE§
885. i form av till exempel föräldraansvar än mannen	---	"	"
886. kan en individualisering av familjerätten få tveksamma konsekvenser.	---	"	"
887. I Sverige avskaffades nyligen änkepensionerna.	---	Et eksempel på det problematiske ved den individualiserte familieretten er avskaffingen av enkepensionene som fant sted i Sverige nylig.	" LHF III.18.3 ÷ ENKEPENSJON
888. Men så länge mennene ikke tar samme föräldraansvar som kvinnorna	---	Enkepensionen innebar en kompensasjon for kvinners relativt sett større, ulønnede foreldreansvar.	LHF III.18.3 ÷ ENKEPENSJON
889. slår denna åtgärd mot kvinnans ekonomiska trygghet.	---	Avskaffelsen av enkepensionene rammer kvinners økonomiske trygghet så lenge ekteparet ikke har praktisert full likedeling av foreldreansvar.	"
890. Det räcker alltså inte med samma samhälleliga rättigheter	---	Samfunnsmessig like rettigheter er ikke tilstrekkelig for kvinner.	LHF III.18 PARADOKSAL IND. FAMILIE§
891. så länge män och kvinnor i praktiken inte har samma samhälleliga skyldigheter.////	---	Samfunnsmessig like rettigheter er ikke tilstrekkelig for kvinner så lenge de har mer omfattende plikter enn	"

		menn.	
892. Svenskar vill ha barn///	Vi skal nå lese om svenskernes faktiske ønsker om å ha barn	Tross høy yrkesbeskjeftigelsesgrad blant kvinner ønsker svenske kvinner og menn seg barn	LHF III.19 SVENSKER VIL HA BARN
		Dagens svensker ønsker seg barn!	P20 SVENSKER VIL HA BARN!
893. Den svenska nativiteten har visat en relativt stor variation	---	Fødselshyppigheten har variert relativt mye i Sverige i vår periode.	LHM1 DEMOGRAFI
			LHF II.4 STABILE FØDSELSTALL
894. om man ser till olika perioder av 1900-talet.	---	"	" (begge toposgrupper)
895. Nedgången under 1930-talet följdes av en kraftig uppgång under 1940-talet.	---	"	" (begge toposgrupper)
896. Också under 1960-talet föddes många barn,	---	"	" (begge toposgrupper)
897. medan en nedgång skedde under 1970-talet./	---	"	" (begge toposgrupper)
898. Variationen i talen visar relativt stor samstämmighet med konjunkturerna,	---	Det er klar sammenheng mellom fødselshyppighet og økonomiske konjunkturer i Sverige i vår periode.	" (begge toposgrupper)
899. men till det kommer effekten av att en till numerären stor generation naturligtvis får sammanlagt flera barn än en liten./	I tillegg til konjunkturerne er en forklaring på store årskull naturligvis at foreldregenerasjonen tilhører store årskull.	Man må huske på den enkle demografiske mekanisme at et stort årskull med stor sannsynlighet i absolutte tall produserer et nytt, stort årskull.	" (begge toposgrupper)
900. Under 1980-talet har nativiteten stigit	---	Fødselshyppigheten har steget i Sverige de siste årene.	LHM1 DEMOGRAFI
			LHF III.21 KONKLUSJON
901. och är alltså för närvarande relativt hög.	---	"	" (begge toposgrupper)
902. Ser man däremot till det antal barn som föds per kvinna i varje ålderskohort	---	For å følge en befolknings historiske fødselshyppighet, må man se hvor mange barn hver enkelt kvinne i et årskull føder i løpet av livet.	" (begge toposgrupper)
			LHM1.1 KOHORT
903. blir talen mer konstanta.	---	Ved hjelp av årskullstudier i vår periode	LHM1 DEMOGRAFI

		finner vi mer konstante tall for fødselshyppighet.	LHF III.21 KONKLUSJON LHM1.1 KOHORT
904. Under dårlige tider venter man med att få barn,	---	Det er vanlig at man venter med å få barn under dårlige tider.	LHM1 DEMOGRAFI LHF III.21 KONKLUSJON
905. men det totala barnantalet per kvinna varierer inte så mycket över tiden.	---	Ved hjelp av årskullstudier i vår periode finner vi mer konstante tall for fødselshyppighet.	" (begge toposgrupper)
906. Lågkonjunktur medfører i regel en nedgang i nativiteten,	---	Det er vanlig at man venter med å få barn under dårlige tider.	" (begge toposgrupper)
907. medan högkonjunktur regelmessigt brukar vara förenad med oppgang.	---	I gode tider fødes det vanligvis flere barn.	" (begge toposgrupper)
908. Men detta tycks från 1980-talet inte längre gälla för den svenska nativiteten,	---	Regelen om lav fødselshyppighet i dårlige tider passer ikke på svensk 1980-tall.	" (begge toposgrupper)
909. som gått opp trots relativt dårlige økonomiske tider.	Sverige har fra 1980-tallet brutt med den positive sammenhengen mellom lavkonjunktur og lav fødselshyppighet.	"	" (begge toposgrupper)
910. När svenska föräldrar idag får fler barn än kvinnor i västra Tyskland, Holland eller norra Italien	---	Svenske kvinner av i dag får flere barn enn en rekke, rikere europeiske land.	LV9 ♀+♂: JA TIL BARN LHM1 DEMOGRAFI LHF III.21 KONKLUSJON
911. kan dette inte ses som en konjunkturfekt	---	At svenske kvinner i dag får relativt mange barn, er ingen konjunkturfekt.	" (alle 3 toposgrupper)
912. eller som en effekt av en bättre økonomisk situation i Sverige./	---	"	" (alle 3 toposgrupper)
913. Det summerade fruktsamhetstalet,	---	For å bestemme en befolknings fødselshyppighet, må man se hvor mange barn hver enkelt kvinne i et årskull beregnes å føde i løpet av livet.	LHM1 DEMOGRAFI LHF III.21 KONKLUSJON
914. som opplyser om hur många barn en kvinna beräknas få	---	"	" (begge toposgrupper)

under hela sin reproduktionstid,			
915. var for Sverige 2,1 år 1992.	---	”Det summerte fruktbarhetstallet” har steget i Sverige de siste par årene.	" (begge toposgrupper)
916. År 1989 var det 2,0.	---	"	"
917. Jämfört med EG-länderna oppvisar endast Irland år 1989 ett högre tal (2,1).	---	Sveriges ”summerte fruktbarhetstall” er nest størst i EF (EU).	" (begge toposgrupper)
918. Lägst låg Italien (1,3), Västtyskland (1,4) och Spanien (1,4).	---	Svenske kvinner av i dag får langt flere barn enn kvinner i en rekke andre rike europeiske land.	" (begge toposgrupper)
919. Underlaget är tvärsnittsdata for ett bestämt år.	---	Bak de ”summerte fruktbarhetstallene” ligger tversnittsdata for ett år.	" (begge toposgrupper)
920. Det for 1992 summerade frukt-samhetstalet visar alltså hur många barn en kvinne skulle föda	---	"	" (begge toposgrupper)
921. om hon under hela sin fruktsamma period hade samma fruktsamhet som den gjennomsnittlige for ulike aldrar år 1992./	---	"	" (begge toposgrupper)
922. Situationen da det galler familjeplanering er dessutom formodligen nära nog optimal i Sverige.	---	I Sverige er det en nesten optimal familjeplanleggings-situasjon.	LHM1 DEMOGRAFI
			LHF III.10 OPTIMAL FAM.PLANL.
923. Antalet önska-de eller oplanerade barn som föds bör vara litet.	---	Det er all grunn til å tro at svært få barn er uønskede eller uplanlagte i dagens Sverige.	" (begge toposgrupper)
			LHT 7 UFRIE/FRIE, RASJONELLE AKTØRER
924. När svenskar får relativt många barn idag	---	Svensker får i dag relativt mange barn.	LV9 ♀+♂: JA TIL BARN
			LHF III.10.1 BARN ER ØNSKET
			LHF III.19 SVENSKER VIL HA BARN
			LHT 7 UFRIE/FRIE, RASJONELLE AKTØRER

925. bör det alltså vara uttryck för deras vilja att ha fler barn./	---	Det er all grunn til å tro at det er viljen til å ha barn som ligger bak dagens høye fødselshyppighet.	" (alld 4 toposgrupper)
926. Uppgången i nativiteten i början av 1980-talet	---	Oppgangen i fødselshyppigheten kom i kjølvannet av 1970-åra.	LHM1 DEMOGRAFI
			LHF III.11 FRISTENDE Å FÅ BARN
927. föregås av den stora daghemsutbyggnaden under 1970-talet.	---	Oppgangen i fødselshyppigheten kom i kjølvannet av den store barnehageutbyggingen.	" (begge toposgrupper)
928. Då tillkom också föräldraförsäkringen.	---	Oppgangen i fødselshyppigheten kom i kjølvannet av adgangen til felles omsorgspermisjon.	" (begge toposgrupper)
929. Barnomsorg och föräldraförsäkring ger uppenbarligen den tillräckliga trygghet for barnen,	---	Barnehagetilbud og fødselspenge-er/omsorgspermisjon gir åpenbart barna tilstrekkelig trygghet.	" (begge toposgrupper)
			LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
930. som krävs för att fler barn skall födas./	---	Et høyt barneantall i dagens Sverige er uttrykk for at barna har trygghet.	LHF III.11 FRISTENDE Å FÅ BARN
			LHT 8 HISTORISKE LÆRDOMMER
931. Den förändrade fadersrollen är också av stor betydelse.	---	Det høye barneantallet i dagens Sverige har også sammenheng med den utvidede farsrollen.	" (begge toposgrupper)
932. Kan det vara så, att svenska föräldrar idag får flera barn än omvärlden,	---	Det er en rimelig antakelse at svenske foreldre får relativt mange barn i dag blant annet fordi de deler på foreldreansvaret.	" (begge toposgrupper)
933. därför att de på ett fundamentalt sätt verkligen är två om vårdnaden och ansvaret?/		"	" (begge toposgrupper)
934. Referenser		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
935. Artaeus, Iréne, Kvinnorna som blev över.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
		<i>Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
936. Ensamstående stadskvinnor under 1800-talets första hälft		" (begge topoi)	← ←

937. fallet Västerås.		"	← ←
938. Studia Historica Upsaliensia 170. Uppsala 1992.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
939. Askham, Janet, Fertility and Deprivation.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
		<i>LHMI DEMOGRAFI</i>	
940. A Study of Differential Fertility Amongst Working-Class Families in Aberdeen.		" (alle 3 topoi)	← ← ←
941. Cambridge Papers in Sociology. Cambridge University Press 1975.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
942. Blom, Ida, Barnebegrensning – synd eller sunn fornuft.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
943. Universitetsforlaget, Bergen 1980.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
944. Bock, Gisela, Women's Right and Women's Welfare.		"	←
945. Maternity and Visions of Gender in Social Policies and Social Movements.		"	←
946. European University Institute, Florens 1986.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
947. Carlsson, Christina, Kvinnosyn och kvinnopolitik.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
948. En studie av svensk socialdemokrati 1880-1910.		" (begge topoi)	← ←
949. Arkiv avhandlingsserie 25.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
950. Carlsson, Sten, Fröknar, mamseller, jungfrur och pigor.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
951. Kvinnor i det svenska ståndssamhället.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
952. Studia Historica		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←

Upsaliensia 90. Uppsala 1977.		<i>RANSER</i>	
953. Carlsson , Sten, Svensk historia II.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
954. Tiden efter 1718.		" (begge topoi)	← ←
955. Svenska bokförlaget Stockholm 1961.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	←
956. Cederström-Friman , Helena, m fl, Barn i stan från sekelskifte till sjuttio-tal.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
957. Stockholms stadsmuseum. Stockholm 1979, s. 46-66.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	← ←
		<i>Ec1 ELSKVERDIG HENV</i>	
958. Drangel , Louise, "Folkpartiet och jämställdhetsfrågan".		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
959. I Liberal ideologi och politik 1934-1984. Stockholm 1984.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	←
960. Emanuelsson , Agneta, Pionjärer i vitt.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
961. Professionella och fackliga strategier bland svenska sjuksköterskor och sjukvårdsbiträden, 1951-1939.		" (begge topoi)	← ←
962. SHSTF Forskning och utveckling 1990.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	←
963. Emigrationsutredningen . VII. Utvandrarernas egna uppgifter, Stockholm 1908.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	←
964. Eriksson , Ingrid & Rogers, John, Rural Labor and Population Change.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
		<i>LHMI DEMOGRAFI</i>	

965. Social and Demographic Developments in East-Central Sweden during the Nineteenth Century.		" (alle 3 topoi)	← ← ←
966. Studia Historica Upsaliensia 100. Uppsala 1978		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
967. Florin, Christina, Kampen om katedern.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
968. Feminiserings- och professionaliseringsprocessen inom den svenska folkskolans lärarkår 1860-1906.		" (begge topoi)	← ←
969. Acta Universitatis Umensis. Umeå Studies in the Humanities 82. Umeå: Umeå Universitet 1987.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
970. Göransson, Anita, Från familj till fabrik.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
971. Teknik, arbetsdelning och skiktning i svenska fabriker 1830-1877.		" (begge topoi)	← ←
972. Arkiv avhandlingsserie 28, Lund 1988.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
973. Göransson, Anita, "Från hushåll och släkt till marknad och stat",		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
974. i Furuhagen, Birgitta m fl, red, Äventyret Sverige.		" (begge topoi)	← ←
975. En ekonomisk och social historia.		" (begge topoi)	← ←
976. Utbildningsradion och Bra Böcker 1993.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
977. Hatje, Ann-Katrin, Befolkningsfrågan och välfärden.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
978. Debatten om		"	←

familjepolitik och nativitetsökning under 1930- och 1940-talen.		(begge topoi)	←
979. Stockholm 1974.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
980. Hesselgren, Kerstin. Svenskt biografiskt lexikon.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
		<i>Ec1 ELSKVERDIG HENV</i>	←
981. Hofsten, Erland & Lundström, Hans, Swedish Population History.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
982. Main Trends from 1750 to 1970. Urval.		" (begge topoi)	← ←
983. Skriftserie utgiven av Statistiska centralbyrån, nr 8. Stockholm 1976.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
984. Hoem, Jan M, Att gifta sig utifall att ...		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
985. Änkepengionen och giftermålen i december 1989.		" (begge topoi)	← ←
986. Stockholm University. Section of Demography 1990.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
987. Hoem, Jan M, Remarkable Fertility Developments in Sweden.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
		<i>LHMI DEMOGRAFI</i>	←
988. An Interpretation.		" (alle 3 topoi)	← ← ←
989. Stockholm University, Section of Demography 1990.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
990. Högberg, Ulf, Maternal Mortality in Sweden 1750-1950.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
991. Umeå 1986.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
992. Jalmert, Lars, Den svenske mannen.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
993. Tidens förlag, Stockholm 1984.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←

994. Jonsson , Inger, "Kvinnor och män i Hälsinglands linhan- tering under 1800-talet."	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	← ←
	<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
995. Bebyggelsehi- storisk tidskrift, nr 16, 1988.	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	←
996. Kolbe , Wiebke, "Mödrarna och väl- färdsstaten.	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	← ←
	<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
997. Svensk och väst- tysk moderskapspoli- tik under 1950-talet: en jämförelse".	" (begge topoi)	← ←
998. Historisk tid- skrift 1992:4.	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	←
999. Kono , Shigemi "Relationship Betwe- en Women's Econo- mic Activity and	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	← ← ←
	<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
	<i>LHMI DEMOGRAFI</i>	
1000. Fertility and Child Care in Low-Fertility Coun- tries".	" (alle 3 topoi)	← ← ←
1001. International Conference on Popu- lation and Develop- ment 1994:	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	← ←
	<i>LHMI DEMOGRAFI</i>	
1002. Expert Group Meeting on Popula- tion and Women	" (begge toposgrupper)	← ←
1003. Kyle , Gunhild, Gästarbeterska i manssamhället.	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	← ←
	<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
1004. Studier om in- dustriarbetande kvin- nors villkor i Sverige.	" (begge topoi)	← ←
1005. LiberFörlag 1979.	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	←
1006. Kälvemarm (Ohlander), Ann-Sofie, "Malthus and Neo-Malthusianism in Sweden".	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	← ← ←
	<i>Ea3 SOLID FORNYER</i>	
	<i>LHMI DEMOGRAFI</i>	
1007. Statistisk tid- skrift 1980:6.	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	←

1008. Kälve­mark (Ohlander), Ann-Sofie, More Children of Better Quality?	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	← ←
	<i>Ea3 SOLID FORNYER</i>	
1009. Aspects of Swedish Population Policy in the 1930s.	" (begge topoi)	← ←
1010. Acta Universi- tatis Upsaliensis. Studia Historica Up- saliensia 115. Uppsala 1980.	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	←
1011. Kälve­mark (Ohlander), Ann-Sofie, Reaktio- nen mot utvandring- en.	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	← ←
	<i>Ea3 SOLID FORNYER</i>	
1012. Emigrations- frågan i svensk debatt och politik 1901-1904.	" (begge topoi)	← ←
1013. Studia Histori- ca Upsaliensia 41. Uppsala 1972.	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	←
1014. Kälve­mark (Ohlander), Ann-Sofie, "Swedish Emigration Policy in an International Per- spective, 1840-1925"	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	← ←
	<i>Ea3 SOLID FORNYER</i>	
1015. I I From Swe- den to America.	" (begge topoi)	← ←
1016. A History of the Migration.	" (begge topoi)	← ←
1017. Uppsala 1976. Eds. H. Runblom & H. Norman.	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	←
1018. Kälve­mark , (Ohlander), Ann-Sofie, "Utvand- ring och självständig- het.	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	← ←
	<i>Ea3 SOLID FORNYER</i>	
1019. Några syn- punkter på den kvinn- liga emigrationen från Sverige".	" (begge topoi)	← ←
1020. Historisk tid- skrift 1983:2.	<i>Ea2 SOLIDE REFE- RANSER</i>	←

1021. Leiflfrud, Håkon, Det familjära klassamhället.	<i>Ea2 SOLIDE REFERENCE- RANSER</i>	←
	<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
1022. En teoretisk och empirisk studie av blandklassfamiljer.	" (begge topoi)	← ←
1023. Arkiv avhandlingsserie 38. Lund 1991.	<i>Ea2 SOLIDE REFERENCE- RANSER</i>	←
1024. Lithell, Ulla-Britt, Breast-feeding and Reproduction.	<i>Ea2 SOLIDE REFERENCE- RANSER</i>	←
	<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
	<i>LHMI DEMOGRAFI</i>	
1025. Studies in Marital Fertility and Infant Mortality in 19th Century Finland and Sweden.	" (alle 3 topoi)	← ← ←
1026. Studia Historica Upsaliensia 120. Uppsala 1981.	<i>Ea2 SOLIDE REFERENCE- RANSER</i>	←
1027. Ljungqvist, Åsa, "Ågan och lagen, 1966-1983",	<i>Ea2 SOLIDE REFERENCE- RANSER</i>	←
	<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
1028. och "Ris och rotting.	" (begge topoi)	← ←
1029. En studie i straffmentalitet".	" (begge topoi)	← ←
1030. Opublicerade uppsatser, Historiska institutionen, Uppsala universitet 1989, 1990.	<i>Ea2 SOLIDE REFERENCE- RANSER</i>	←
1031. Lockridge, Kenneth A, The Fertility Transition in Sweden:	<i>Ea2 SOLIDE REFERENCE- RANSER</i>	←
	<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
	<i>LHMI DEMOGRAFI</i>	
1032. A Preliminary Look at Smaller Geographic Units.	" (alle 3 topoi)	← ← ←
1033. Umeå 1984.	<i>Ea2 SOLIDE REFERENCE- RANSER</i>	←
1034. Losman, Beata, "Kvinnoliv på landet",	<i>Ea2 SOLIDE REFERENCE- RANSER</i>	←
	<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
1035. i Kyle, Gun-	"	←

hild, red, Handbok i svensk kvinnohistoria.		(begge topoi)	←
1036. Carlssons förlag, Stockholm 1987.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1037. Low , Bobbi S m fl, Family Patterns in Nineteenth Century Sweden:		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
1038. Variations in Time and Space.		" (begge topoi)	← ←
1039. Umeå 1991.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1040. Lundgren , Britta, Allmänhetens tjänare.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
1041. Kvinnlighet och yrkeskultur i det svenska postverket.		" (begge topoi)	← ←
1042. Carlssons förlag, Stockholm 1990.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1043. Löfgren , Orvar, "Kvinnofolksgöra - om arbetsdelning i bondesamhället".		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
1044. Kvinnovetenskaplig tidskrift, nr 3, 1982.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1045. Löfgren , Pernilla, "Adoptionslagen 1917".		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
1046. Opublicerad uppsats, Historiska institutionen, Uppsala universitet 1992.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1047. Matovic , Margareta, Stockholmsäktenskap.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
1048. Familjebildning och partnerval i Stockholm 1850-1890.		" (begge topoi)	← ←
1049. Stockholm 1984.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1050. Moberg , Eva, "Kvinnans villkorliga frigivning".		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←

1051. I Hederberg, Hans, red., Unga liberaler.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ec1 ELSKVERDIG HENV</i>	
1052. Nio inlägg i idédebatten.		" (begge topoi)	← ←
1053. Bonniers, Stockholm 1961.		" (begge topoi)	← ←
1054. Moberg , Kerstin, Från tjänstehjon till hembiträde.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
1055. En kvinnlig låglönegrupp i den fackliga kampen 1903-1946.		" (begge topoi)	← ←
1056. Studia Historica Upsaliensia 101. Uppsala 1978.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1057. Mosk , Carl, Patriarchy and Fertility: Japan and Sweden.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
		<i>LHMI DEMOGRAFI</i>	
1058. New York 1983.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1059. Nicklasson , Stina, Högerens kvinnor.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
1060. Problem och resurs för allmänna valmansförbundet perioden 190-1936/37.		" (begge topoi)	← ←
1061. Studia Historica Upsaliensia 167. Uppsala 1992.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1062. Nyberg , Anita, Tekniken-kvinnomasbefrielse?		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
1063. Hushållsteknik, köpevaror, gifta kvinnors hushållsarbets- och förvärvsdeltagande 1930-talet – 1980-talet.		" (begge topoi)	← ←
1064. Linköping Studies in Arts and Science No. 45. Linköping 1989.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←

1065. Näsman, Elisabet, "Föräldraskap och arbetsliv"	<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
	<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
1066. i Agell, Anders m fl, Modernt familjeliv och familjeseparationer.	<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1067. En antologi från ett forskarseminarium.	"	←
1068. Socialvetenskapliga forskningsrådet Stockholm 1993.	"	←
1069. Ohlander, Ann-Sofie, "Den historiska konflikten mellan produktion och reproduktion",	<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
	<i>Ea3 SOLID FORNYER</i>	
1070. i Agell, Anders m fl, red, Modernt familjeliv och familjeseparationer.	<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1071. En antologi från ett forskarseminarium.	"	←
1072. Socialvetenskapliga forskningsrådet, Stockholm 1993.	"	←
1073. Ohlander, Ann-Sofie, "Det osynliga barnet?"	<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
	<i>Ea3 SOLID FORNYER</i>	
1074. Kampen om den socialdemokratiska familjepolitiken".	" (begge topoi)	← ←
1075. I Misgeld, Klaus m fl, red, Socialdemokratins samhälle 1889-1989.	<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1076. Tidens förlag, Stockholm 1989.	"	←
1077. Ohlander, Ann-Sofie, Det bortträngda barnet.	<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
	<i>Ea3 SOLID FORNYER</i>	
1078. Uppsatser om psykoanalys och historia,	" (begge topoi)	← ←
1079. Opuscula Historica Upsaliensia 10,	<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←

Uppsala 1993.			
1080. Ohlander, Ann-Sofie, "Karolina Widerström och de första kvinnliga lä- karna i Sverige."		<i>Ea2 SOLIDE REFER- RANSER</i>	← ←
		<i>Ea3 SOLID FORNYER</i>	
1081. I Karolina Wi- derströms fotspår.		" (begge topoi)	← ←
1082. 100 år med kvinnliga läkare i Sverige.		" (begge topoi)	← ←
1083. Sveriges Kvinnliga Läkares Förening 1988.		<i>Ea2 SOLIDE REFER- RANSER</i>	←
1084. Olsson, Lars, Då barn var lönsam- ma.		<i>Ea2 SOLIDE REFER- RANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
1085. Om arbetsdel- ning, barnarbete och teknologiska föränd- ringar i några svenska industrier under 1800- och början av 1900-talet.		" (begge topoi)	← ←
1086. Tidens förlag 1980.		<i>Ea2 SOLIDE REFER- RANSER</i>	←
1087. Qvist, Gunnar, "Ett perspektiv på den s k kvin- no-emptionen i Sverige",		<i>Ea2 SOLIDE REFER- RANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
1088. Historisk tid- skrift 1978.		<i>Ea2 SOLIDE REFER- RANSER</i>	←
1089. Rainwater, Lee, And the Poor Get Children.		<i>Ea2 SOLIDE REFER- RANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
		<i>LHMI DEMOGRAFI</i>	
1090. Sex, Contra- ception and Family Planning in the Wor- king Class.		" (alle 3 topoi)	← ← ←
1091. Quadrangle Paperbacks, Chicago 1960.		<i>Ea2 SOLIDE REFER- RANSER</i>	←
1092. Sandin, Bengt, Hemmet, gatan, fa- briken eller skolan.		<i>Ea2 SOLIDE REFER- RANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
1093. Folkundervis- ning och barnuppfost-		" (begge topoi)	← ←

ran i svenska städer 1600-1850.			
1094. Arkiv avhandlingsserie 22. Lund 1986.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	←
1095. Sjöberg, Marja Taussi, Dufvans fångar.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
1096. Brottet, straffet och människan i 1800talets Sverige.		" (begge topoi)	← ←
1097. Författarförlaget 1986.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	←
1098. Sogner, Sölvi m fl , Fra stua full till tobarnskull.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
		<i>LHMI DEMOGRAFI</i>	
1099. Om nedgangen i barnetall i norske familier i de siste 200 år,		" (alle tre topoi)	← ← ←
1100. med særlig vekt på perioden 1890-1930.		" (alle 3 topoi)	← ← ←
1101. Universitetsforlaget, Oslo 1984.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	←
1102. Sommestad, Lena, Från mejerska till mejerist.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
1103. En studie av mejeriyrkets maskuliniseringsprocess.		" (begge topoi)	← ←
1104. Arkiv förlag, Lund 1992.		<i>Ea2 SOLIDE REFERRANSER</i>	←
1105. Statistiska Centralbyrån: Historisk statistik för Sverige.		"	←
		<i>LHMI DEMOGRAFI</i>	←
1106. Del 1. Befolkning. 1720-1967.		" (begge toposgrupper)	← ←
1107. Stockholm 1969.		"	←
1108. Statistiska Centralbyrån: Om kvinnor och män i Sverige och EG.		"	←
1109. Fakta om jämställdheten 1992,		"	←
1110. Statistiska		"	←

centralbyrån , På tal om kvinnor och män.			
1111. Lathund om jämställdhet 1993.		"	←
1112. Sundkvist , Maria, Sämre lottade.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
1113. De vanartade barnens historia i Norrköping 1903 - 1925.		" (begge topoi)	← ←
1114. Hjelms förlag 1993.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1115. Sundström , Marianne, "Föräldraledighetens utnyttjande och effekter vid Televerket"		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE*</i>	
1116. i Agell, . Anders m fl, Modernt familjeliv och familjeseparationer.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1117. En antologi från ett forskarseminarium.		"	←
1118. Socialvetenskapliga forskningsrådet, Stockholm 1993.		"	←
1119. Svensk författningssamling.		"	←
1120. Sveriges nationalatlas. Befolkningen. Temavärd: SCB. Temareaktörer: Öberg, Sture och Springfeldt, Peter. Sveriges Nationalatlas Förlag 1991.		"	← ←
		<i>LHMI DEMOGRAFI</i>	
1121. Wahlström , Lydia, Den svenska kvinnorörelsen.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
1122. Historisk översikt.		" (begge topoi)	← ←
1123. Norstedts, Stockholm 1933.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	
1124. Weiner , Gena,		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←

"De 'olydiga' mödrarna.		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	←
1125. Konflikter om spädbarnsvård på en Mjölkdroppe."		" (begge topoi)	← ←
1126. Historisk tidskrift 1992:4.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	
1127. Wieselgren, Greta, Den höga tröskeln.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
1128. Kampen för kvinnas rätt till ämbete.		" (begge topoi)	← ←
1129. Gleerups, Lund 1969.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	
1130. Wikander, Ulla, Kvinnors och mäns arbeten: Gustavsberg 1880-1980.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
1131. Genusarbetsdelning och arbetets degradering vid en porslinsfabrik.		" (begge topoi)	← ←
1132. Lund 1988.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	←
1133. "Vilka pappor kom hem?"		"	
1134. En rapport om uttaget av föräldrarenningen 1989 och 1990 för barn födda 1989."		"	←
1135. Riksforsäkringsverket informerar: Statistisk rapport Is - R 1993:3.		"	←
1136. Winberg, Christer, Fabriksfolket.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	← ←
		<i>Ea1 STÖTTE HOS EMPIRIKERE</i>	
1137. Textilindustrin i Mark och arbetarrörelsens genombrott.		" (begge topoi)	← ←
1138. Institutet för lokalthistorisk forskning, skriftserie nr 2.		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	
1139. De sju häradernas kulturhistoriska förening. Göteborg 1989.		"	

1140. Åberg, Ingrid, Revivalism, Philanthropy and Emancipation.		Ea2 SOLIDE REFERANSER	←
		Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE	←
1141. Women's Liberation and Organization in the Early Nineteenth Century.		" (begge topoi)	←
1142. Scand. Journal of History.		Ea2 SOLIDE REFERANSER	←
1143. Åström, Lissie, Fäder och söner bland svenska män i tre generationer.		Ea2 SOLIDE REFERANSER	←
		Ea1 STØTTE HOS EMPIRIKERE	←
1144. Carlssons förlag 1990.		Ea2 SOLIDE REFERANSER	←
[Figurer, bilder og figur-/bildetekster:]			
[1145'] Figur s. 11	<i>Beskrivelse av illustrasjon uten hensyn til illustrasjonstekst:</i> Figuren viser et ujevnt synkende antall barn per kvinner fra 1890 til 1935, en stigning fram til 1945, en viss synking fram til 1960, en stigning midt på 1970-tallet, en senkning til det hittil laveste nivået i 1980-83 og en jevnt stigende kurve fram til 1992. OBS: Inne i figuren er følgende to opplysninger løftet fram (finnes også i brødteksten): «1983: 1,6 barn per kvinne» og «1992: 2,1 barn per kvinne».	(Til beskrivelsen) Sverige har siden midt i første fase i vår periode hatt en halvering av antall barn per kvinne, men fødselshyppigheten er nå på vei opp igjen.	LHM1 DEMOGRAFI LH2.2 HØYE FØDSELSTALL LHF II.4 STABILE FØDSELSTALL
[Figuroverskrift s. 11:]			
1145. Summerad fruktsamhet 1890-1992		(til 1145) For å følge en befolknings historiske fødselshyppighet, må man se hvor mange barn hver enkelt kvinne i et årskull føder i løpet av livet.	LHM1 DEMOGRAFI LHF2.2 HØYE FØDSELSTALL LHM1.1 KOHORT

1146. <i>Antal barn per kvinne som en generation kvinner føder/</i>		"	" (alle tre toposgrupper)
1147. Barn per kvinne			LHM1 DEMOGRAFI
[Figurtekst s. 11:]			
1148. <i>Källa: Statistiska centralbyrån.</i>		<i>Ec1 ELSKVERDIG HENV</i>	Ec1 ELSKVERDIG HENV
		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	Ea2 SOLIDE REFERANSER
			LHM1 DEMOGRAFI
1149. <i>På tal om Kvinner og Män.</i>		" (begge topoi)	" (alle tre toposgrupper)
1150. <i>Lathund om jämställdhet 1993</i>		" (begge topoi)	" (alle tre toposgrupper)
1151 [Figurs 14:]	<i>Beskrivelse av illustration uten hensyn til illustrasjonstekst:</i> Figuren viser en jevn, men svak stigning av bruttonasjonalproduktet i Sverige fra 1820 til 1913, fulgt av en sterkere stigning til 1950, en enda sterkere fram til 1973 og en sterk, men noe svakere som ender i 1989.	(til beskrivelsen): Sverige har i vår periode utviklet seg fra et fattig til et stadig rikere land.	LH1 ☀-FORTELLINGEN
[Figuroverskrift s 14:]			
1151. Storlek på svensk bruttonasjonalprodukt per capita. 1820-1989 (\$1985 US-kurs)			
[Figurtekst s 14:]			
1152. <i>Källa A. Madison, Phases of Capitalist Development Oxford University Press Oxford 1982</i>		<i>Ea2 SOLIDE REFERANSER</i>	
1153 [Bilde s 16]	<i>Beskrivelse av illustration uten hensyn til illustrasjonstekst:</i> Fotografiet viser en sittende kvinne med stakk, trolig forkle og skaut og et dystert blikk vendt til siden med et ammende barn med lue på fanget. Hun sitter på bakken. Bak	(til beskrivelsen): De små barna har det som alltid trygt hos sine mødre.	LHF2.7 ♀ ENEANSVAR FOR BARN

	<p>henne er et enkelt tregjerde og bak dette en annen kvinne med samme antrekk som holder en ettåring i skulderhøyde i venstre arm og et annet, større barn i hånden – det siste barnet er utenfor bildet. Kornåker og bebyggelse skimtes i bakgrunnen.</p>	<p>(til beskrivelsen:) Det er ikke svært lenge siden Sverige var et fattig u-land.</p>	
[Bildetekst s 16]			
1153. Foto: Borgmesch, 1913, Kiruna kommuns film- og bildarkiv			
1154a Rast under arbeidet på åkern i Vittangi i Lappland.		<p>(til 1154a) Kvinner, også mødre, arbeidet seint og tidlig i det svenske jordbruks-samfunnet.</p>	LHF2.4 ♀ HVILTE ALDRI
		<p>Kvinner i Sverige hadde det knallhardt bare for få generasjoner siden!</p>	P3 KNALLHARDT FOR ♀!
1154b Kvinnan ammar ett barn i tvåårsåldern. Kvinnor kände till att amning ger ett visst skydd mot ny graviditet.		<p>(til 1154b) Kvinner brukte amming som prevensjonsmiddel og fortsatte derfor å amme mye lenger enn hva som er vanlig i dag.</p>	LHF I.31 ♀ BARNE- BEGRENSER
1155? Figur s 17	<p>Beskrivelse av illustrasjon uten hensyn til illustrasjonstekst: Her vises to figurer med meget simpel datagrafikk. Figurene er litt krevende å lese, men man forstår at den gjennomsnittlige levealder var svært mye høyere i 1976-85 og at spedbarns- og småbarnsdødelighet er så godt som forsvunnet.</p>	<p>(til beskrivelsen:) Spedbarns- og småbarnsdødeligheten er så godt som forsvunnet i løpet av perioden.</p>	LHM1 DEMOGRAFI
			LHF III.15 LAV SPEDBARNSDØD
[Figurtekst s 17]			

1155. Döda efter åldersgrupper, 1876-85 och 1976-85.			LHM1 DEMOGRAFI
1156. Källa: Sveriges nationalatlas.			"
1157. Befolkningen. Sveriges Nationalatlas förlag 1991.			"
1158 ⁷ Foto s. 21	Beskrivelse av illustration uten hensyn til illustrasjonstekst: Fotografiet viser en tilsynelatende dunkelt opplyst hall med teglsteinsvegger hvor til sammen ca 20 kvinner (vi ser 15) og en mann (trolig formann) arbeider sittende ved ulike tekniske innretninger. Kvinnen til venstre i bildet står imidlertid med hendene nedi et stort skyllekar.	(Til beskrivelsen:) Kvinner hadde tøffe arbeidsforhold i gamle dagers industri.	LHF2.4 ♀ HVILTE ALDRI
[Bildetekst s. 21]			
Foto: Fr G Klemming 1901, Stockboms stadsmuseum		(Til 1158, inkl. fotoopplysning:) Kvinnene var med å brygge mennenes øl rundt århundreskiftet.	LHF2.4 ♀ HVILTE ALDRI
1158. Sköljkällaren på Münchenbryggeriet i Stockholm.			
1159 ⁷ Foto s. 22	Beskrivelse av illustration uten hensyn til illustrasjonstekst: Fotografiet viser tre kvinner, alle kledd i lange skjørt og skaut, som med åk over skuldrene bærer zinkbøtter. De går på, eller er på vei opp på en teglsteinsmur med et støpt gulv på hitsiden hvor vi bl.a. ser en løs murstein., og mange bytak, inkludert minst en rykende fabrikkspipe skimtes i bakgrunnen.	(Til beskrivelsen:) Kvinnene var med å bygge landet.	LHF2.5 ♀ ALLTID YRKESAKTIVE
[Bildetekst s 22]			LHF2.8.2 TØFFE KVINNER
1159. Foto: 1890-talet. Stockholms stadsmuseum			

<p>1160. Mursmäckor, kvinnliga byggnads- arbeterskor vid Ope- rabygget i Stock- holm.</p>		<p>(Til 1160:) Kvinnene var med å bygge Stockholmsope- raen.</p>	<p>LHF2.5 ♀ ALLTID YRKESAKTIVE</p>
<p>1161. De bar mur- bruket opp till mu- rarna. på den växan- de byggnaden.</p>		<p>Kvinner utførte det el- lers typiske barnearbei- det: Å bære for murer- ne.</p>	<p>LHF2.4 ♀ HVILTE ALDRI</p>
<p>1162. Detta var ett av de grövsta och tyngs- ta arbetena för en kvinna i sekelskiftets Stockholm.</p>		<p>Det var grenser for hvor tungt arbeid man påla kvinner i århund- reskiftets Stockholm.</p>	<p>LHF2.4 ♀ HVILTE ALDRI</p>
<p>1163? Foto s 23</p>	<p><i>Beskrivelse av illustra- sjon uten hensyn til il- lustrasjonstekst:</i> Fotografiet viser en blid og ferm kvinne i skitten arbeidskjole med korte ermer og skaut på hodet med hå- ret bundet oppunder. Hun har påfallende gode tenner og ser i det hele tatt sterk og sunn ut. Var det i dag, ville jeg anslått alderen til 50. Ikke minst pga ten- nene, vil jeg anta at al- deren er ca 35.</p>	<p>(Til beskrivelsen:) Kvinner arbeidet hardt, men var ikke nødven- digvis bare lidende, maktløse, usynlige og uselvstendige i det gamle Sverige heller.</p>	<p>LHF2.5 ♀ ALLTID YRKESAKTIVE</p>
<p>[Bildetekst s 23]</p>			
<p>1163. Statarhustru.</p>		<p>(Til 1163:) Statarhustruer kunne være skikkelige kvinn- folk.</p>	<p>LHF2.8.2 TØFFE KVINNER</p>
<p>1164. Foto: Gunnar Lundh 1930-talet, Nordiska museet.</p>			
<p>1165? Foto s 26</p>	<p><i>Beskrivelse av illustra- sjon uten hensyn til il- lustrasjonstekst:</i> Fotografiet viser en slank, ”moderne”, mid- delaldrende, blid og til- synelatende offensiv kvinne i drakt i 1940- 50-tallsstil uten hodep- lagg stående foran en skoletavle. Hodet er plassert inne i en figur som sannsynligvis er en skjematisk tegning av vagina, eggstokker</p>	<p>(Til beskrivelsen:) Da først kvinnene kom fram i lyset, var de uredde og offensive.</p>	<p>LHF2.8.2 TØFFE KVINNER</p>

	og eggledere.		
[Bildetekst s 26]			
1165. Foto: Anna Riwkin 1948, Arbe-tarrörelsens Arkiv och Bibliotek			
1166. "Jag drömmer om den dag då alla barn föds välkomna"		(Til 1166:) Kvinnepionerene ville først og fremst barnas beste.	LHT4 VIKTIGE PIONERER
		La oss høre kvinnepionerens egne ord!	P13 AUTENTISK PIONERSTEMME!
1167. alla män och kvinnor är jämlika		Kvinnepionerene drømte om en utvidet "jämlikhet" i forhold til mannlige sosialdemokrater.	" (begge toposgrupper)
			LHT4 VIKTIGE PIONERER
1170? Foto s 28	<i>Beskrivelse av illustrasjon uten hensyn til illustrasjonstekst:</i> Fotografiet viser en byg-gate, trolig i arbeiderstrøk, uten gatebelegning og med en rad med lave trehus og et større murhus på venstre side og en rad lave trehus på høyre. Fabrikkspipe i bakgrunnen og en enkelt gatelykt. På høyre side av veien står to gutter og på venstre side en ferm kvinne ved en vannpost. Ved siden av henne et skyllekar og en bøtte med vasketøy. Alle personer har blikket vendt mot fotografen.	(Til beskrivelsen:) Gater vi i dag finner pittoreske, var for mindre enn hundre år siden preget av slit, søle og harde livsvilkår.	LH2.1 NØD
[Bildetekst s 28]			
1170. Foto: Oscar Helmer 1907, Stockholms stadsmuseum			
1171. Stigbergsgatan i Stockholm i september 1907.			

1172. En kvinna sköljer tvätt vid vattenposten på gatan.		(Til 1172:) Kvinnens evige arbeid med klesvask kan ikke sammenliknes med dagens maskinelle vask.	LHF2.4 ♀ HVILTE ALDRI
1173' Foto s 29	<i>Beskrivelse av illustrasjon uten hensyn til illustrasjonstekst:</i> Fotografiet viser en ung jente med damehatt som triller barnevogn sammen med fem gående og lekende småbarn av ulike kjønn. Samtlige er relativt pent kledd, og alle har en form for hatt. Klesstilen er tidlig 1900-tall. Landskapet er litt ubestemt, trolig en grusbelagt gate ved en løkke i en utkant av byen.	(Til beskrivelsen:) Barndommen var full av gleder også lenge før barnehagens tid.	LHF2.9.1 OGSÅ ☼- BARNDOM
[Bildetekst s 29]			
1173. Foto omkring 1915, Stockholms stadsmuseum			
1174. I stora skaror lekte barnen på gator och bakgårdar.		Barndommen var mindre gjennomorganisert før enn nå.	LHF2.9.1 OGSÅ ☼- BARNDOM LV11 BARNEHAGE BEST
1175. De flesta växte upp utan vuxen tillsyn.		Barna manglet voksent tilsyn i gamle dager.	LV11 BARNEHAGE BEST
		"	LHF2.9 UTRYGT FOR BARN
		Barna slapp voksen innblanding i gamle dager.	LHF2.9.1 OGSÅ ☼- BARNDOM
1176. Det var ofta storasysters sak		Storesøstre sørget for søskenflokkens samhold i gamle dager. Det var en tung skjebne å være storesøster i gamle dager.	" (alle 3 toposgrupper)
1177. att se till småsystkonen.		" (begge topoi)	" (alle 3 toposgrupper)

1178 ⁷ Graf s 32	<p><i>Beskrivelse av illustrasjon uten hensyn til illustrasjonstekst:</i></p> <p>En ganske primitivt gjengitt graf viser at det ikke var kvinner i Riksdagen tidlig på 1920-tallet og ikke rundt 1930, men at antallet steg jevnt til ca 1973, da var det et hopp oppover, siden steg det igjen jevnt til over 30 prosent i 1990, for så å synke litt igjen. Valgår er ikke ført opp i grafen.</p>	<p>(Til beskrivelsen:) Mannsflertallet på det svenske politiske toppplanet er fremdeles stort, og økningen av kvinneandelen ser ut til å ha stoppet noe opp i det siste.</p>	<p>LHM3 §+\$+POL FORKLARER</p> <p>LHF III.6.1 ♂-FLERTALL I POL.</p>
[Graftekst s 32]			
1178. Riksdagens sammansättning 1921-1991			LHM3 §+\$+POL FORKLARER
<i>1179. Källa: Statistiska centralbyrån:</i>		*Elskverdig	
<i>1180. På tal om Kvinnor och Män.</i>		"	
<i>1181. Lathund om jämställdhet 1993</i>		"	
1182 ⁷ Foto s 38	<p><i>Beskrivelse av illustrasjon uten hensyn til illustrasjonstekst:</i></p> <p>Sentralt i fotografiet vises en barnevogn med en påhengt pappplakat hvor det med ganske artistisk håndskrift er skrevet «VI KRÄVER» og med langt større typer «BRA DAGIS NU». Det er tegnet en enkel borg rundt. I barnevogna sitter et barn med vinterlue. Det er også to andre barnevogner på bildet, og vi ser nederste del av en voksen person som triller plakatvognen. Trolig er bildet fra et demonstrasjonstog.</p>	<p>(Til beskrivelsen:) Hele holdningen til det offentlige ansvar for barn har endret seg kolossalt i løpet av de siste generasjonene.</p> <p>(Til beskrivelsen:) Å utstyre barn med plakater hvor de krever å være borte fra mammaene sine på dagtid, representerer en umyndiggjøring av barna.</p> <p>Barn og foreldre har selv kjempet fram barnehagene!</p>	<p>LHF III.3 BARNEHAGEUTBYGGING</p> <p>P16 BARNEHAGER BLE KJEMPET FRAM!</p>
[Bildetekst s 38]			

1182. Foto: Göran H Fredriksson 1977, Stockholms stadsmuseum			
<i>1183. På 1970-talet växte kraven på att samhället skulle bygga ut barnomsorgen.</i>		(Til 1183:) Den svenske barnehageutbyggingen på 1970-tallet kom som resultat av sterkt press i befolkningen.	LHF III.3 BARNEHAGEUTBYGGING
<i>1184. En LO-enkät 1975 visade att 37 000 barn mellom null och elva år var utan tillsyn någon del av dygnet.</i>		Fagbevegelsen sloss i 1970-årene for barnehageutbygging ved å vise til den store mengden nøkkelbarn.	"
<i>1185. Vi kræver bra dagis nu,</i>		Foreldrene iscenesatte sine barn som avsendere i sitt krav om barnehager.	"
<i>1186. står det på plakaten som førdes i en stor daghemsdemonstration 1977 i Stockholm.</i>		"	
1187: Graf s 39	<i>Beskrivelse av illustrasjon uten hensyn til illustrasjonstekst:</i> En simpelt utformet datagraf viser at antallet yrkesarbeidende kvinner, dersom man regner med jorbrukerhustruer, var drøye 50 prosent i 1880, og at det sank svakt fram til 30 prosent i 1950 for så å ha en svak stigning til 1970. Etter dette ble statistikken slått sammen med den over yr-	(Til beskrivelsen:) Det er slående hvor mye forestillingen om kvinners lave yrkesbeskjeftigelsesgrad før 1960-åra har blitt preget av at man ikke tok jordbruksinnsatsen med.	LHM2 ARB.STATISTIKK EKSKL ♀

	kesarbeidende kvinner for øvrig, og den felles grafen fram til 1980 viser en jevn, sterk stigning til 60 prosent. Opplysningene om yrkesarbeidende kvinner for øvrig starter i 1920, da med 5 prosent og siger svakt mot 1950, og så sterkt mot møtepunktet med jordbruketrukurven på nesten 40 prosent i 1970.		LHF2.5 ♀ ALLTID YRKESAKTIVE
[Graftekst s 39]			
1187. Fövärvsarbetande gifta kvinnor %			LHM2 ARB.STATISTIKK EKSKL ♀
<i>1188. Fövärvsarbetande gifta kvinnor om jordbrukarhustur räknas som förvärvsarbetande</i>	De ofte løse påstandene om at kvinner alltid har vært utearbeidende lar seg delvis belegge i statistikk over deres systemsetting i jorbruket.	"	LHF2.5 ♀ ALLTID YRKESAKTIVE
<i>1189. respektive inte förvärvsarbetande 1880-1980.</i>	"	"	(begge toposgrupper)
<i>1190. Återgives efter Nyberg Anita, Tekniken -kvinnornas befriare Hushållsteknik, köpevaror, gifta kvinnors hushållsarbetsid och förvärvsdeltagande 1930-talet -1980 talet.</i>		"	(begge toposgrupper)
<i>1191. Linköping Studies in Arts and Science No 45.</i>		"	Ea2 SOLIDE REFERANSER
<i>1192. Linköping 1989</i>		"	"

1193? Foto s 40	<p><i>Beskrivelse av illustrasjon uten hensyn til illustrasjonstekst:</i> Fotografiet viser en kvinne som sitter på førerplassen i en moderne, stor lastebil. Hun holder døra åpen og ser bakover, og bildet leverer liten tvil om at hun er yrkessjåfør. Hun bærer hvit genser med oppbrettet erme, har langt lyst hår med lett rufset 80-tallsfrisyre og har solbriller på. Landskapet ser ut til å være forstad/villastrøk.</p>	(Til beskrivelsen:) Kvinner er fullt i stand til å utføre ”mannfolkarbeid” i en mekanisert tid.	LHF III.2 ♀-ARB. FORMALISERES PÅ 60-T
[Bildetekst s 40]		Kvinner kan!	P15 KVINNER KAN!
1193. Foto: Martin Naucclér, SIGMA, 1990			
1194. På sextioalet gick kvinnorna ut i arbetslivet		1960-tallet var tiden for kvinnenes inntog på arbeidsmarkedet.	LHF III.2 ♀-ARB. FORMALISERES PÅ 60-T
1195. i en annan omfattning än tidigare.		"	"
1196. Den största ökningen av kvinnoarbeitskraft svarade småbarnsmödrarna för.		Det var ikke minst småbarnsmødrene som toget inn på arbeidsmarkedet på 1960-tallet.	"
1197. Idag yrkesarbetar över 74 procent av dem.		¾ av svenske småbarnsmødre har i dag yrkesarbeid.	"
1198? Foto s 42	<p><i>Beskrivelse av illustrasjon uten hensyn til illustrasjonstekst:</i> Bildet viser tre gutter sett bakfra som henger over en plankevegg. Gutten i midten har indianerhøvdingfjær på hodet, de to andre hatter. Gutten lengst til høyre har en tollekniv i beltet på baken. De leker tydeligvis cowboys og indianere, og bildet må etter klærne å dømme være tatt før 1950.</p>	(Til beskrivelsen:) Hvem sa at barn ikke lekte og hadde det trygt før?	LHF2.9.1 OGSÅ ☼-BARNDOM
[Bildetekst s 42]		(Til beskrivelsen:) Guttelek var uten tilsyn i gamle dager og kunne være ganske brutale greier.	

1198. Foto: Gunnar Lundh 1930-talet, Nordiska museet			LHF2.9 UTRYGT FOR BARN
1199. Indianer och cowboys.		”Kåbbåy og inndianer” var fast, westerninspirert barnelek i flere tiår.	
1200’ Foto s 45	<i>Beskrivelse av illustrasjon uten hensyn til illustrasjonstekst:</i> Fotografiet viser en plakat med disse ordene øverst: «BARNLEDIG PAPPA!». Under holder en smilende, svært kraftig mann med relativt langt, krusete hår, skjegg og bart smilende en naken baby i armene. Han har t-skjorte med ”tre kronor”-motiv og svulmende arm-muskler. Han vender blikket mot den fornøyde babyen, som imidlertid vender blikket forover forbi mannen.	(Til beskrivelsen:) I propagandaøyemed gravde man på svensk 1970- og –80-tall fram mannemenn som tok ansvar for småbarna.	LHF III.17.4 ♂-KAMPANJE
		Det er ikke utøft å passe småbarn!	P19 FLOTT Å VÆRE FAR!
[Bildetekst s 45]			
1200. Tyngdlyftaren Hoa-Hoa Dahlgren som barnledig pappa.		(Til 1200 – 1203:) Ved å kople tøff vektløfter og baby kunne man i 1978 vekke oppmerksomhet for fedrenes foreldreansvar.	LV13 ♀=♂ BEST FOR BARN
1201. Affisch från en uppmärksammas kampanj 1978			LHF III.17.4 ♂-KAMPANJE
1202. för att formå fler män att utnyttja sin rätt till pappaledighet.		"	"
1203. Foto: Reijo Röster, 1978, Försäkringskassaförbundet, Stockholm			LV13 ♀=♂ BEST FOR BARN
			LHF III.17.4 ♂-KAMPANJE
			LV13 ♀=♂ BEST FOR BARN

1204' Foto s 46	<i>Beskrivelse av illustrasjon uten hensyn til illustrasjonstekst:</i> Fotografiet viser utsnitt av en meget konsentert, lyslugget gutt på ca 12 år i ferd med å betjene en symaskin. Etter symaskinen å dømme, kan bildet neppe være eldre enn fra 1975.	(Til beskrivelsen:) Gutter kan selvsagt like gjerne bruke symaskin som jenter.	LHF III.4 ♀=♂ I SKOLEN
[Bildetekst s 46]		Gutter kan selvsagt like gjerne bruke symaskin som jenter!	!
1204. Foto: Martin Naucmér, 1989, SIG-MA			
1205. Syslöjd i klass 3b i Eriksdalskolan i Stockholm.		(Til 1205:) Gutter kan selvsagt like gjerne bruke symaskin som jenter!	P18 INTET ♀-eller ♂-ARBEID!
1206' Graf s 48	<i>Beskrivelse av illustrasjon:</i> Både med og uten illustrasjonsteksten er figuren vanskelig å fatte. Men y-aksen viser antall barn per kvinne og x-aksen er en årstallsinje fra 1730 til 2030. Den ene linjen skal vise «periodfruktsamhet», altså hvor mange barn som fødes per kvinne hvert år. Den har, som vi leser i teksten på siden etterpå, variert sterkt, men med en hovedtendens fra 5 barn og mer i starten (1753) ned til 1,8 i 1930, med stigning til over to i ca	(Til beskrivelsen:) Fødselstall kan variere med økonomiske konjunkturer, men antall kvinner som barn føder gjennom sin fruktbare periode hadde en jevnt nedadgående utvikling fra 1880 til 1930 for så å holde seg stabil på rundt to barn per kvinne fram til i dag.	LHM1 DEMOGRAFI LHF2.2 HØYE FØDSELSTALL

	1945, flere bevegelser og reduksjon til 1,7 i 1980 og sterk stigning mot 2,0 mot sluttåret (1989). Den andre linjen skal vise atårskullsfruktbarheten, altså hvor mange barn hver kvinne i et årskull får, er mer konstant, men har samme hovedbevegelse. Den siste delen av sistnevnte kurve vises stipleth som en prognose f.o.m. 1950 ettersom kvinner født f.o.m.1950 fremdeles var fertile da statistikken ble laget i 1991.		LHM1.1 KOHORT
[Graftekst s 48]			
1206. Antal barn per kvinne			LHM1 DEMOGRAFI LHF2.2 HØYE FØDSELSTALL LHF II.4 STABILE FØDSELSTALL
1207. Periodfrukt-samheten 1753-1989		"	" (alle 3 toposgrupper)
1208. och kohort-fruktsamheten för kvinnor födda 1735-1980		"	" (alle 3 toposgrupper)
1209. Källa: Sveriges Nationalatlas. Befolkningen. Sveriges Nationalatlas förlag 1991..		"	LHM1 DEMOGRAFI Ea2 SOLIDE REFERRANSER
1210? Foto s 49	<i>Beskrivelse av illustration uten hensyn til illustrasjonstekst:</i> Fotografiet viser et klasserom hvor barn på ca 11 år, tydeligvis utelukkende jenter ligger,	÷(Til beskrivelsen:) Når klasser deles i to, følger man kjønnskillet.	LHF III.4 ♀=♂ I SKOLEN

	sitter eller står bøyd over endel sammenslåtte pulter og studerer noe sammen med en kvinne, trolig læreren, som likeledes står bøyd over det samme objektet. Barna virker avslappede og konsentrerte. I taket henger en rekke tegninger i snorer, på tavla er tegninger og på sammenslåtte bord i forgrunnen står bl.a. en potteplante, en boks med tusjpenner og en boks med fargestifter. Det skimtes også diverse potteplanter i bakgrunnen og på tavla er ganske forseggjorte tegninger, sannsynligvis laget av barn, sannsynligvis forestillende byblokker. Etter klesdrakter og pedagogikk å dømme, kan motivet neppe være eldre enn 1985.	÷ (Til beskrivelsen:) Anti-disiplinen har gått altfor langt i svensk skole de siste årene. (Til beskrivelsen:) I svensk skole har barna blitt synlige, selvstendige og trygge. (Til beskrivelsen:) Dagens svenske skole lar kreativiteten få spillerom. (Til beskrivelsen:) Dagens svenske skole inkluderer hjemmets hygge langt mer enn skolen gjorde før. (Til beskrivelsen:) Svenske barn har det bra!	
[Bildetekst s 49]			
1210. Foto: Martin Naucmér, 1989, SIG-MA			
1211. Halvklassundervlsning i klass 3b i Eriksdalsskolan i Stockholm.		I dagens svenske skole tar man seg råd til å dele klassene slik at alle barna kommer til sin rett.	LHF III.4 ♀=♂ I SKOLEN
[SOU-liste s.54, jeg velger å ikke gjengi denne i detalj]	Statens offentliga utredningar 1994/ Kronologisk förteckning.	Teksten er gitt ut som SOU og føyer seg inn blant publikasjoner om en rekke emner.	

[SOU-liste s.56, jeg velger å ikke gjengi denne i detalj]	Statens offentliga utredningar 1994/ Systematisk förteckning.	Teksten er gitt ut som SOU og føyer seg inn blant publikasjoner om en rekke emner fra ulike departementer, hvorav foreløpig seks fra UD.	
[Baksiden:]			
1212? Portrettfoto, baksiden	<i>Beskrivelse av illustrasjon uten hensyn til illustrasjonstekst:</i> Svart-/hvitt-bildet i passfotoformat viser en hvit kvinne en face, hun ser ganske intenst, med et behersket smil rett inn i kameraet, gjennom briller med store innfatninger. Det lett grånende håret er velstelt, men i en rufsete frisyre. Hun bærer ingen synlige smykker og har på en genser med vid, høy hals.	Forfatteren er en ujalente, engasjert kvinne	Eb2 KVINNE
			Eb4 ENGASJERT
1212. Ann-Sofie Ohlander	---	Forfatteren er kvinne	Eb2 KVINNE
1213. är född 1941.	---	Forfatteren er mer enn femti år gammel	Ed3 STATSTILLIT
1214. Docent i historia vid Uppsala universitet.	---	Forfatteren er universitetsforsker ved et av Sveriges eldste og mest prestisjefylte universiteter.	"
1215. Har bl a publisert <i>Reaktionen mot utvandringen. Emigrationsfrågan i svensk debatt och politikk 1901-1904 (1972):</i>	---	Forfatteren er en erfaren historiker.	Ea3 SOLID FORNYER
		Forfatteren har drevet primærforskning om emner som behandles i Teksten.	
1216. <i>More Children of Better Quality? Aspects on Swedish Population Policy in the 1930s (1980);</i>	---	" (begge topoi)	Ea3 SOLID FORNYER
		Forfatteren har publisert internasjonalt.	
1217. <i>Kärlek, död och frihet. Historiska uppsatser om människovärde och livsvill-</i>	---	Forfatteren har også tidligere skrevet om emner som behandles i Teksten for andre enn fagfeller.	Ea3 SOLID FORNYER

<i>kor i Sverige (1996) och</i>		Forfatteren er en engasjert historiker.	Eb4 ENGASJERT
<i>1218. Det bortträngda barnet. Uppsatser om psykoanalys och historia (1993).</i>	---	" (begge topoi)	Ea3 SOLID FORNY-ER
		Forfatteren er teoretisk interessert i forholdet mellom psykoanalyse og historie.	Eb4 ENGASJERT
<i>1219. Ordförande i Kvinnohistoriska seminariet, Uppsala universitet;</i>	---	Forfatteren betrakter seg selv som kvinnehistoriker.	Eb4 ENGASJERT
		Forfatteren øver innflytelse over svensk kvinnehistorie.	
1220. proktledare vid Institutet för framtidsstudier.	---	Forfatteren er framtidsforsker.	Eb4 ENGASJERT
1221. [Logo:] FRITZES	---	Svensk UD sprer sine publikasjoner gjennom et kommersielt forlag.	Ed1 STATS AUTORISERT
1222. POSTADRESS: 106 47 STOCKHOLM/ FAX 08-205021, TELEFON 690 90 90	---	Svensk UD sørger for at deres NOU lett kan bestilles.	"
1223. ISBN 91-38-13603-1/ ISSN 0375-250x	---	Teksten er en seriøs publikasjon.	"